

ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА
бул. „Цар Симеон Велики” 107

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО
ОТПАДЪЦИТЕ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА**

Период на действие на програмата:

2011 – 2020 год.

**Програмата е приета с решение №
от протокол № от сесия на Общински съвет Стара Загора,
проведена на2011 год.**

януари 2011 год.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	5
1. ВЪВЕДЕНИЕ	6
2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА	6
3. ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ	7
3.1. Устойчиво развитие	7
3.2. Принцип на предотвратяване и йерархия на управлението на отпадъците	7
3.3. Принцип на превантивността	8
3.4. Принцип на самостоятелността при управлението на отпадъците	8
3.5. Принцип на съседство (близост)	9
3.6. Най-добри налични техники (НДНТ), неизискващи прекомерни разходи	9
3.7. „Замърсителя плаща” и в частност „отговорност на производителя”	9
3.8. Разширена отговорност на производителя	10
3.9. Участие на обществеността	10
3.10. Прилагане на принципите в случай на безвъзмездна схема на плащане	11
4. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА	11
4.1. Географско местоположение	11
4.1.1. Природни условия	14
4.1.2. Почви	15
4.1.3. Поземлени и горски ресурси – площи, процентно съотношение, собственост	15
4.1.4. Водни ресурси	16
4.1.5. Подземни природни богатства	17
4.1.6. Характерна флора и фауна, защитени територии и чувствителни екосистеми	17
4.2. Административно – териториална характеристика	24
4.2.1. Населени места	24
4.2.2. Институционална рамка	25
4.3. Социално демографска характеристика	29
4.3.1. Население	29
4.3.2. Прогноза за брой на населението в средносрочен и дългосрочен аспект	30
4.3.3. Трудова заетост	32
4.3.4. Усреднени показатели за доходите	33
4.3.5. Процентно разпределение на селско и градско население	34
4.3.6. Процентно разпределение на работещото население по сектори	34
4.4. Икономическо развитие на общината	34
4.4.1. Икономическо състояние	34
4.4.2. Водоснабдяване, канализация и третиране на отпадъчните води	35
4.4.3. Използвани енергоносители, начин на отопляване	37
4.4.4. Селско стопанство	38
4.4.5. Туризмът	39
4.4.6. Транспортна инфраструктура и връзки	42
4.4.7. Икономически показател	42
4.5. Екологична характеристика	43
4.5.1. Качество на атмосферния въздух	43
4.5.2. Качество на водите	47
4.5.3. Почви	50

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

4.5.4. Шум	51
4.5.5. Радиационна обстановка	52
4.5.6. Зелени площи в населените места	53
4.5.7. Екологични проблеми в общината свързани с третирането на отпадъците	53
5. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	54
5.1. Анализ на генерираните отпадъци. Оценка по видове	54
5.1.1. Битови отпадъци и приравнени към тях	54
5.1.2. Утайки от пречиствателни станции	57
5.1.3. Индустриални неопасни отпадъци	58
5.1.4. Индустриални отпадъци	58
5.1.5. Опасни отпадъци	66
5.1.6. Отпадъци от паркове и градини	79
5.1.7. Едрогабаритни отпадъци	
5.1.8. Строителни отпадъци	79
5.2. Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на отпадъците	80
5.2.1. Събиране и транспортиране на отпадъци	80
5.2.2. Системи за разделно събиране на отпадъци	83
5.2.3. Предварително третиране на отпадъци	86
5.2.4. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	86
5.2.5. Внасяне и изнасяне на отпадъци	92
6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	92
6.1. Отговорни звена и лица за управлението на отпадъците в общинската администрация	92
6.2. Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците	93
6.3. Местна нормативна уредба, имаща отношение към управление на отпадъците	93
6.4. Организационната структура и предприети действия за съвместно решаване на проблемите по отпадъците с другите общини	95
6.5. Контролно звено в рамките на общината или друга структура за контрол, брой и статут на контрольорите, брой на съставените актове, наложени глоби през последните две години, териториално разпределение и обхват на контрола.	96
7. ПРОУЧВАНЕ, ПРОГНОЗИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ	97
7.1. Прогноза за населението	97
7.2. Икономически показатели при прогнозирането	99
7.2.1. Национални икономически показатели	99
7.2.2. Макроикономически прогнози	99
7.2.3. Регионални икономически показатели	99
7.3. Прогноза на генерираните отпадъци	100
7.3.1. Норми за генериране на битови отпадъци на национално ниво	100
7.3.2. Оценка на количествата отпадъци, генерирани от домакинствата в община Стара Загора	100
7.3.3. Оценка на Морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани в община Стара Загора	101
7.3.4. Оценка на количествата генерирани отпадъци от опаковки в община Стара Загора	101
7.3.5. Биоразградими отпадъци	102
7.3.6. Оценка на генерирани количества отпадъци от утайки	103

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

7.3.7. Оценка на генерирани количества индустриални неопасни отпадъци депонирани на общинските депа за ТБО	103
7.3.8. Оценка на генерирани количества отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици	104
7.3.9. Оценка на генерирани количества едрогабаритни и други видове отпадъци	104
7.3.10. Оценка на генерирани количества строителни отпадъци	104
7.3.11. Обобщение на количествата на генерираните отпадъци	105
8. ПРЕДВИЖДАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	105
8.1. Система за управление на отпадъците на Регионално ниво	106
8.1.1. Регионален център за управление на отпадъците	106
8.1.2. Претоварни станции за ТБО	108
8.1.3. Център за рециклиране и други отпадъци	109
8.1.4. Предвиждана система за управление на отпадъците на регионално ниво	109
8.1.5. Постигания във връзка с опазване на околната среда регион Стара Загора	111
8.2. Система за управление на отпадъците – община Стара Загора	113
8.2.1. Съхранение на отпадъците	114
8.2.2. Сметосъбиране и транспортиране на отпадъците	115
8.2.3. Третиране на отпадъците	116
9. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	118
9.1. Разходи за дейността	118
9.1.1. Общо разходи и приходи за дейностите по управление на отпадъците за последните 2-3 години.	118
9.1.2. Разходи за изплащане на възнагражденията на фирмите, извършващи дейностите по третиране на отпадъците.	119
9.1.3. Анализ на очакваните допълнителни разходи	120
9.2. Приходи	122
9.2.1. Такса „битови отпадъци”	122
9.2.2. Приходи от предоставяне на услуги за дейностите със строителни и производствени отпадъци	127
10. ЦЕЛИ	128
10.1. Описание на целите	128
10.1.1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;	128
10.1.2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	129
10.1.3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците	130
10.1.4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците	130
10.1.5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	131
10.1.6. Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво	132
10.1.7. Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците	133
10.1.8. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната	133
10.1.9. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителя плаща” при интегрирано управление на отпадъците	133
10.1.10. Участие на обществеността	134
10.1.11. Управление на специфични потоци отпадъци,	135
10.2. Подходи за постигане на целите – определяне на тактиката за решаване на проблемите	139
10.2.1. Индикатори за постигане целите на програмата	142

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

11.	ПРОГРАМА ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ	144
11.1.	Безвъзмездно финансиране на инвестиционни проекти	144
11.2.	Инвестиционен план за системата за управление на отпадъците	147
12.	ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	148
13.	МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА	156

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ТБО	Твърди битови отпадъци
ЕГО	Едрогабаритни отпадъци
ПО	Производствени отпадъци
лв.	Български лева
ЦР	Център за рециклиране
РД	Регионално депо
СО	Отпадъци от строителна дейност и разрушаване
ЕК	Европейска Комисия
ЕС	Европейски съюз
Зелени отпадъци	Растителност, растения, зеленчуци, др..
ОО	Опасни отпадъци
ИПРОУ	Инвестиционен план за развитие на управлението на отпадъците
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
РСУО	Регионална система за управление на отпадъците
НПУО	Национална програма за управление на отпадъците
ДДС	Данък добавена стойност
ПС	Претоварна станция
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
КПП	Контролен пропускателен пункт
РЦУО	Регионален център за управление на отпадъците Стара Загора
ОбС	Общински съвет
НСИ	Национален статистически институт
НП	Национален парк
ПЗ	Природни забележителности
ЗМ	Защитени местности
РВС	Поливинил хлорид
БТС	Българска туристическа служба
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ЗУО	Закон управление на отпадъците
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
БВП	Брутен вътрешен продукт
СОЗ	Санитарно – охранителна зона
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗМСМА	Закон за местната администрация и местното самоуправление
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ООС	Опазване на околната среда
НПО	Неправителствена организация
ОПУ(Д)О	Общинска програма за управление (дейностите по) отпадъците
ДЛ	Държавно лесничейство
БПК ₅	Биохимична потребност от кислород
НСЕМ	Национална система за мониторинг на околната среда
ПДК	Пределно допустими концентрации
БВП	Брутен Вътрешен Продукт
СВ	Сухо вещество
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
ОЕЕО	Отпадъци от електрическо и електронно оборудване

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за управление на отпадъците за община Стара Загора е изготвена от Консорциум РНЕП в съответствие с изискванията на техническото задание на проекта, съгласно договор ЕигореAID/124484/D/SV/BG – „Подготовка на мерки за управление на твърдите битови отпадъци в региони Луковит, Стара Загора, и Костенец България”.

Актуализацията на съществуващата програма се прави във връзка с чл.29, ал.3, т.2 на Закона за управление на отпадъците, съгласно който „програмите се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия”.

Основните фактори наложили актуализацията на програмата са:

Синхронизация на периода на действие на програмата с програмния период в областта на околната среда в Европейския съюз, определен на национално ниво с Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”;

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (2009- 2013г.);

Актуализацията на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на Община Стара Загора е разработена с основната цел да се определят необходимите мерки за управление на отпадъците в общината, чрез която да се постигне намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите и стимулиране на инвестициите в областта на управление на отпадъците.

Програмата отчита решението на Община Стара Загора за изграждане на Регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора на който да се депонират всички неопасни отпадъци, генерирани в Общините Братя Даскалови, Гурково, Гълъбово, Казанлък, Николаево, Мъглиж, Опан, Павел баня, Раднево Стара Загора, Твърдица и Чирпан и изграждането на три претоварни станции .

2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Обхватът и съдържанието на Актуализацията на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на Община Стара Загора е в съответствие с „Ръководството за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъците”, утвърдено със Заповед № РД – 167 от 24.03.2006г. на министъра на околната среда и водите.

Разработването на Програмата за управление на отпадъците в Община Стара Загора е продиктувано от ЗМСМА, ЗООС и ЗУО, както и всички подзаконовни актове, произтичащи от ЗУО. Основната цел на програмата е да допринесе за устойчивото развитие на община Стара Загора чрез интегрална рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Настоящата Програма си поставя следните основни цели, свързани с подобряване качеството на околната среда на територията на общината:

Намаляване на количеството на отпадъците като се насочи вниманието на потребителите към стоки за многократна употреба, и се търсят възможности за преработка и оползотворяване и обвързване на такса смет с количеството на образуваните битови отпадъци и разходите за тяхното събиране, депониране и обезвреждане

Подобряване на организацията за събиране и транспортиране на отпадъците, както и разширяване на периметъра на организираното сметосъбиране и в останалите населени места. Прилагане на съвременни многофункционални системи за събиране на отпадъци, в зависимост от различни фактори като интензивността на застрояването, количеството на образуваните отпадъци и транспортно-комуникационните планове. Оптимизиране на управленските и изпълнителски структури

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците - изграждането на Регионален център за управление на отпадъците, позволяващо осъществяването на ефективен мониторинг и контрол. Обединяването на усилията на Общините Стара Загора, Братя Даскалови, Гурково, Гълъбово, Казанлък, Николаево, Мъглиж, Опан, Павел баня, Раднево, Твърдица и Чирпан. за изграждането на РД и три ПС ще доведе до разрешаване на проблемите свързани с битовите отпадъци

Повторно използване и рециклиране

Закриване на старото депо на гр. Стара Загора. Усилване на контрола над старите замърсявания

Нормативно регламентиране на управлението на отпадъците на общинско ниво

Работа с обществеността - привличане на обществеността при вземането на решения, свързани с основния проблем „отпадъци“; провеждане на кампании по прилагането на програмата; участие в моделни проекти за управление на отпадъците; прилагане на принципите на „споделена отговорност" и „замърсителят плаща"

Повишаване привлекателността на града и околностите му

Подобряване условията за развитие на селското стопанство и икономиката в региона.

3. ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Програмата е разработена в съответствие с принципите на управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Република България е страна, общата европейска и национална политика в тази област, както и основните принципи, на които се основава Националната програма за управление дейностите по отпадъците:

3.1 Устойчиво развитие

Устойчиво е развитието, което отговаря на нуждите на настоящето без да ограничава и нарушава способността и възможността на бъдещите поколения да посрещнат своите собствени потребности. Това е основна, всеобхващаща цел на Европейската Общност, която е част и от Договора за създаване на ЕС, покриваща всички политики и дейности на Общността. Устойчивото развитие обединява следните основни стремежи на обществото:

- свеждане на употребата на естествени ресурси до минимум,
- постигане на икономическо развитие, осигуряващо нарастващ жизнен стандарт;
- увеличаване на дейностите по предотвратяване образуването, обезвреждането и рециклирането на отпадъците и осъществяване на третиране и депониране на отпадъците с минимално въздействие върху околната среда, което да запазва доколкото е възможно повече ресурсите и да съхранява околната среда за бъдещите поколения;
- опазване и подобряване на околната среда сега и в бъдеще.

Принципът на устойчивото развитие изисква нуждите на настоящето да не ограничават и нарушават способността и възможностите на бъдещите поколения да посрещнат своите собствени потребности. Обединява два основни стремежа на обществото за постигане на икономическото развитие, осигуряващ нарастващ жизнен стандарт и опазване и подобряване на околната среда сега и в бъдеще.

3.2 Принцип на предотвратяване и йерархия на управлението на отпадъците

Принципът на предотвратяването е въведен на конференцията на Обединените Нации по околна среда и Развитие през 1992г. в Рио де Жанейро. Декларацията от Рио за Околна среда и Развитие определя принципа, както следва: „Където съществува заплаха от сериозни необратими щети, липсата на пълно научно обяснение не трябва да се използва като причина за отлагане на ценово-ефективните мерки за защита на околната среда от деградацията”.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Тези превантивни мерки ще бъдат взети под внимание за защита на околната среда от въздействието на отпадъците, което означава, че трябва да бъдат използвани такива мерки, които в най-малка степен увреждат околната среда.

Този принцип се състои в ограничаване до минимум на използването на природни ресурси и намаляване на количествата и съдържанието на опасни вещества в образуваните отпадъци. Предотвратяването и образуването на отпадъците трябва да бъде разглеждано като основен приоритет, следвано от оползотворяването и от безопасното обезвреждане.

Йерархията на управлението на отпадъците е определена в Закона за управление на отпадъците (ЗУО), позовавайки се на изискванията на чл. 5 от отменената Директива 75/442/ЕЕС11 за отпадъците. Член 4 (1) от ЗУО определя йерархията, както следва:

„Всяко лице, чиято дейност включва образуването и/или третиране на отпадъци, трябва да предприеме мерки в следната йерархична последователност по:

- предотвратяване или намаляване образуването на отпадъците и вредното им въздействие;
- рециклирането, повторната употреба и/или извличането на вторични сурови материали, енергийното оползотворяване от отпадъците, за което образуването на отпадъци не може да бъде предотвратено;
- окончателно депониране на отпадъците, в случай, че предотвратяване образуването на отпадъците, намаляване и/или оползотворяването са невъзможни.

При прилагането на тази йерархия трябва да бъде търсено най-доброто решение от гледна точка на опазване на околната среда, като се отчитат различните икономически и социални фактори. Целта на йерархията е да илюстрира модел на интегриран подход за управление на отпадъците, като прилагането ѝ в посочената последователност ще доведе до създаването на устойчива политика по управление на отпадъците и ще се постави акцент върху предотвратяването, повторната употреба и рециклирането на отпадъците.

Дейностите по оползотворяване са определени в допълнителните разпоредби на ЗУО §1 (17), а дейностите по депонирането са определени в §1 (8). Определенията напълно отговарят на изискванията на Анекс II А и Анекс II В от Директива 75/442/ЕЕС.

3.3 Принцип на превантивността

Предимство на предотвратяване на замърсяването пред последващото отстраняване на вредите, причинени от него.

Насочва се вниманието предвиждане и избягване на потенциалните проблеми при дейностите с отпадъците на най-ранен етап. Дава се предимство на предотвратяването на замърсяването пред последващото отстраняване на вредите, причинени от него като по този начин се подпомага предотвратяването на риска за околната среда и човешкото здраве. (Закон за опазване на околната среда).

3.4 Принцип на самостоятелността при управлението на отпадъците

Изискванията на Чл. 5 (1) от Директива 2006/12/ЕС11 (Рамкова Директива за отпадъците) са: „Страните членки на ЕС трябва да предприемат подходящи мерки в сътрудничество с другите страни членки на ЕС, където е необходимо или препоръчително, за да се установи интегрирана и подходяща мрежа за инсталациите за депониране, взимайки под внимание най-добрата налична технология, без излишни разходи.

Мрежата трябва да позволява на Общността като цяло, да бъде отговорна за депонирането на отпадъците, индивидуално да подпомага страните членки, взимайки под внимание географските условия или нуждите от конкретни инсталации за определени видове отпадъци, т.е всяка страна членка на ЕС трябва да въведе необходимите капацитети за третиране на отпадъците, за да осигури третиране на собствените си отпадъци.

Принципът изисква отпадъците да бъдат обезвреждани в най-близко разположените подходящи инсталации. Цели се ограничаване на неблагоприятните въздействия върху околната среда, свързани с транспортирането на отпадъците. Важно е да бъде отчитан при

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

изграждането на системи за управление на отпадъците на отпадъците на регионално, национално и международно ниво. Прилагането на принципа зависи от вида и количеството на отпадъците, начините за ориентирани и потенциалното въздействие върху околната среда на методите за третиране. Необходимо е да се отчете баланса между принципа на близостта и подобряването на икономическите показатели с повишаването на капацитета на съоръженията за третиране.

3.5 Принцип на съседство (близост)

Изискването на чл. 31 (5) от ЗУО: „Националните програми за управление на отпадъците отнасящи се към член 28 (1) трябва също да включват мерки за създаване на мрежа от инсталации и съоръжения, осигуряващи третирането на отпадъци:

„2. ...инсталациите/съоръженията трябва да са в близост до източника на образуване на отпадъците и да се използват най-подходящите методи и технологии, за да се осигури високо ниво на защита на здравето на населението и околната среда.

Новите инсталации за третиране на отпадъците трябва да са разположени възможно най-близко до източника на отпадъците, отчитайки аспектите свързани с околната среда, здравето на населението и технологиите, като се отчита и финансовата пригодност.

Чл. 31, параграф 2, точка 8 въвежда изискването за разполагането на инсталации за третиране и оползотворяване, на отпадъците, да бъдат част от програмите за управление на отпадъците. Програмата за управление на отпадъците като цяло трябва да отчита всички потоци отпадъци – от генерирането до третиране, обезвреждане и депониране.

3.6 Най-добри налични техники (НДНТ), неизискващи прекомерни разходи

Принципът се позовава на изискванията на Директивата на Европейския Съвет 96/61/ЕС и Закона за опазване на околната среда.

НДНТ са резултат от систематичен и консултативен процес за вземане на решения във фазата на планиране и кандидатстване за разрешение, като се акцентира върху защитата на околната среда. НДНТ установява пакет от цели, при които избора или комбинацията от няколко цели, осигурява най-малка вреда върху околната среда като цяло и имат приемливи стойности за краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели. Чрез чл. 31, ал.5, т.1 на ЗУО се въвеждат изискванията за изпълнение на НДНТ, които не изискват прекомерни разходи за развитието на мрежа от инсталации и съоръжения в Националната програма за управление на отпадъците.

НДНТ е най – ефективният и най-напредналият етап в развитието на дейностите и методите за тяхната реализация, показващи техническата пригодност на съответните техники за осигуряването по принцип на основата на съответните норми за допустими емисии и проектирани с цел предотвратяване и в случаите, когато това е практически невъзможно – за намаляване на емисиите и въздействието им върху околната среда в нейната цялост.

„Техники” е използваната технология и начинът на проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация;

„Наличните техники” са техниките, разработени в мащаб, който позволява прилагането им в съответния промишлен отрасъл при жизнени в икономически и технически смисъл условия и отчитане на свързаните с тях разходи и предимства, независимо от това, дали те се използват или произвеждат във въпросната държава членка при условие, че са достъпни в разумна степен за оператора;

„Най-добри техники” са най-ефективните техники за постигане на висока степен на опазване на околната среда в нейната цялост.

Емисиите от инсталациите в околната среда следва да бъдат редуцирани във възможно най-висока степен и по възможно икономически най-ефективен начин.

3.7 „Замърсителя плаща” и в частност „отговорност на производителя”

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Принципът „Замърсителят плаща” означава, че лицето, което замърсява, трябва да плати за отстраняване на замърсяването. Що се отнася до управление на отпадъците, генераторът на отпадъци трябва да поеме стойността за третиране и обезвреждане на отпадъците. Принципът обикновено изисква прилагането на схеми от типа "заплати за колкото изхвърляш", отчитащи обема или теглото на отпадъците, въз основа на които се определя такса „битови отпадъци”

Лицата, които образуват отпадъци или производителите на продукти, след употребата на които се образуват отпадъци, трябва да покрият пълните разходи за третиране на тези отпадъци.

Прилагането на този принцип задължава потребителите да заплащат пълните разходи както по производството и потреблението на продукцията, така и свързаните с тях разходи за опазване на околната среда.

Чрез таксите, които се прилагат се постига намаляване на количеството на изхвърлените отпадъци, стимулиране на разделното събиране, насърчаване на рециклирането и употребата на рециклирани изделия, намаляването на употребата на първични ресурси и пр. При неизпълнение на регламентираните с нормативните актове задължения, пълната отговорност предполага заплащането на глоби.

3.8 Разширена отговорност на производителя

Стойността за третиране на отпадъците трябва да се поеме от:

- ✓ собственика на отпадъка, който е отговорен за събирането или третирането на отпадъка; и/или
- ✓ предишния собственик или производител на продукти, от които са се генерирани отпадъци.

„Производителят на продукти” може да се разглежда като „замърсител”.

Постановени са няколко наредби, в които „производителите на продукти” са отговорни за събирането, рециклирането и третирането на продуктите, които се превръщат в отпадъци. Относно управлението на битовите отпадъци, следните продукти са определени като отговорност на производителя:

- опаковки;
- отпадъци от електрически и електронни съоръжения;
- излезли от употреба автомобили;
- отпадъци от масла и нефтопродукти;
- излезли от употреба батерии и акумулатори.

Идеята на принципа е, че по време на определянето на предназначението и производството на отпадъка, „производителите на продукти” трябва да вземат такива решения относно състава на продукта, че когато продукта се превърне в отпадък, до голяма степен да бъдат определени количеството на генерираните отпадъци и възможностите за управлението им.

3.9 Участие на обществеността

Жителите имат отношение към политиката по отпадъците и като постоянни причинители на отпадъци, и като субект на вредното им въздействие.

Населението е основен участник в управлението на отпадъци, тъй като то самото е генератор и трябва да е добре информирано за въздействието върху околната среда при третиране на генерираните отпадъци. Участието на обществеността в проблемите дава възможност да се отчете общественото мнение и да се вземат под внимание предложенията по въпросите, свързани с правилното управление на отпадъците. Съзнанието и културата на населението предопределя до голяма степен чистотата на населените места, а така също и състоянието на депата за ТБО.

Необходимо е системно и целенасочено хората да се запознаят с вредното въздействие на отпадъците върху здравето на човека, да се убедят, че неконтролируемото

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

изхвърляне на същите на произволни места уврежда природата и рефлектира обратно върху тях.

Важни партньори на държавните институции и местни власти за ангажиране на обществеността с решаване на проблемите на отпадъците са неправителствените организации.

3.10 Прилагане на принципите в случай на безвъзмездна схема на плащане

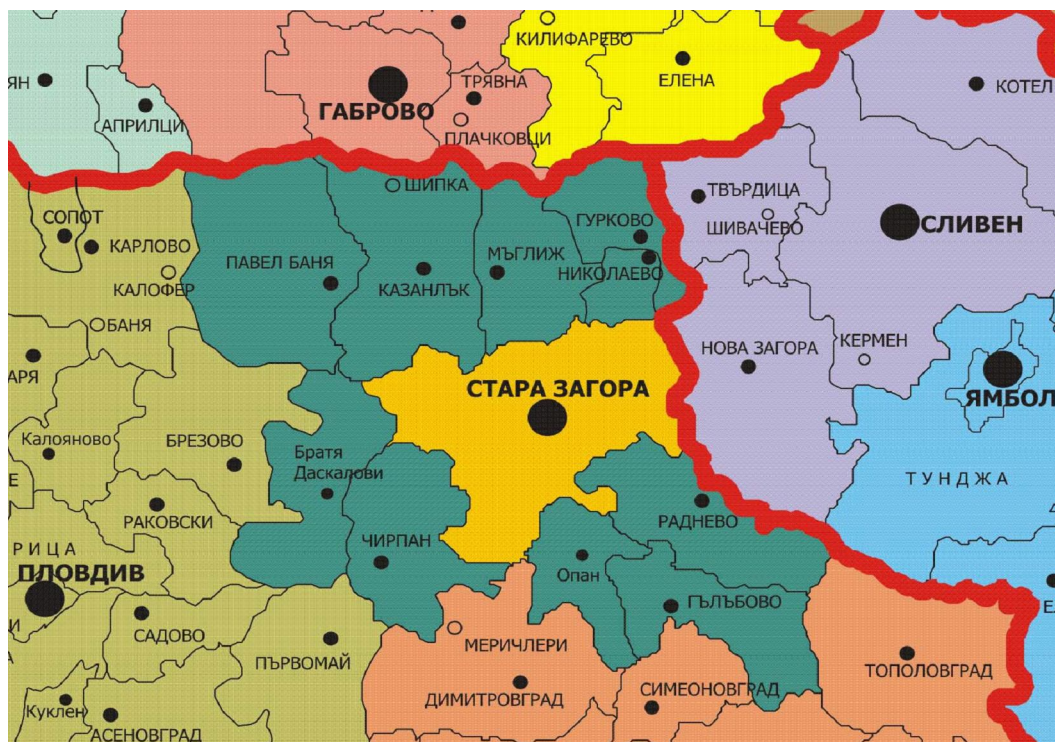
Грантовете за изграждане на съоръжения за управление на битовите отпадъци имат за цел намаляване на стойността на управление на битовите отпадъци.

Използването на безвъзмездна помощ има за цел намаляване на високите стойности такса смет за домакинствата.

При използване на грантово финансиране следва да се извърши анализ на поносимостта на инвестицията от населението и бизнеса, да се разгледат вариантите за тарифи такива, че да не са за сметка на бизнеса и да се прилага принципа „замърсителя плаща“.

4 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

4.1 Географско местоположение

Територията на Община Стара Загора е разположена в южна централна България в Горнотракийската низина по южните склонове на Средна Сърнена гора и е най-голямата от единадесетте общини на Старозагорска област. Обхваща площ от 1019,4 кв.км, със средна надморска височина 357 м. Град Стара Загора е административен център на Общината и областта и е разположен в сърцето на региона с географски координати 42 0 26' северна ширина и 25 0 39' източна дължина.

Територията на Общината граничи на изток с Община Нова Загора, на югоизток с Община Раднево, на юг с Общините Опан и Димитровград, на югозапад с Община Чирпан, на северозапад с Община Братя Даскалови, на север с общини Мъглиж, Казанлък и Николаево, а на североизток с Община Гурково. Град Стара Загора е разположен в южните склонове на Сърнена Средна гора в среднозагорското поле. Има важно природно – географско и стопанско значение за региона и страната.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

В региона на общината на 15 км. северозападно от гр. Стара Загора се намират Старазагорските минерални бани (Лъджите) – известен балнеоложки курорт.

Общината е стратегически център в България и на Балканския полуостров. Благоприятното транспортно-географско положение на Община Стара Загора и в частност на град Стара Загора е едно от важните предимства на Общината и важен фактор за нейната конкурентно способност

Освен функциониращите първокласни шосейни и ж.п. трасета, Стара Загора очаква изграждането на планираните европейски транспортни коридори № 8 и 9. Тангиращото преминаване на ТК 8 и прилежащите развръзки във всички международни направления се доближава във времето до пълната си реализация. Това обяснява до голяма степен и засилващия се инвестиционен интерес.

Европейски транспортни коридори преминаващи през България

На територията на областта се пресичат първокласни вътрешни и международни автомобилни транспортни връзки, които свързват северната граница на Република България при р. Дунав с южната, до Гърция и Турция. Интензивни са транспортните потоци по двете железопътни линии, свързващи западните части и столицата с черноморските пристанища Бургас и Варна и с югоизточната граница на Република България с Република Турция и Гърция.

Тук се пресичат и трасетата на транспортните еврокоридори № 4, 8 и 9. През територията на областта преминават две автомагистрала – “Марица” и “Тракия”, като част от еврокоридори 4 и 8, първокласните пътища E80, E85 и E773 и меридианни магистрали, свързващи областта с еврокоридори 10 и 7. Те осигуряват бърз и ефикасен транспорт за стоки за износ по направление на ЕС или Централна Азия, като същевременно представлява и предпоставка за развитие на услугите и създаването на малки и средни предприятия по обслужване на товаро-потока, пътничко-потока, информационните и парични потоци. Интензивният трафик на товари, автомобили, хора, капитали, информация и услуги

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

стимулира изграждането на Свободни икономически зони, транзитни складове, обслужващи дейности, сервиси, търговски обекти, банки, борси, тържища, интернет центрове. Някои от посочените дейности вече започват да се развиват. Областта попада в зоната на директно и индиректно влияние.

Инфраструктурни проекти с национално значение, които предстои да бъдат реализирани на територията на област Стара Загора са: Автомагистрала "Тракия", като част от европейски коридор № 8 и Автомагистрала "Марица", като част от европейски коридор № 4. Важен от инфраструктурна и икономическа гледна точка е реализирането на проекта за тунел под връх Шипка, като част от европейски коридор № 9.

Чрез изграденият автомобилен и ж.п транспорт се осигуряват добри възможности за търговски контакт със страните от Европа, Близкия и Среден Изток.

Автомагистрала "Тракия" (с Европейска категоризация Е-80) - преминава на 10 км южно от град Стара Загора.

I-5 (с Европейска категоризация Е-85) Русе – Свиленград

II-66 София - Бургас

Град Стара Загора е пресечна точка на европейски транспортни коридори № 8 и № 9

Коридор № 8: Италия - Албания - Македония - България

Дуръс – Тирана – Скопие – София – Пловдив – Чирпан - Стара Загора - Сливен - Бургас - Варна

Коридор № 9: Финландия – Русия – Украйна - Молдова – Румъния - България
Гърция

Хелзинки - Санкт Петербург – Киев – Букурещ – Русе - Велико Търново - Стара Загора - Димитровград – Маказа - Александрополис

Като в непосредствена близост до територията на Общината преминава европейски транспортен коридор № 4

Коридор № 4: Германия – Австрия – Унгария – Румъния - България - Турция

Железопътна гара Стара Загора е важен ж.п. транспортен "възел". Тук се пресичат три от основните железопътни линии от ж.п. мрежата на Република България:

✓ София – Пловдив - Чирпан - Стара Загора - Нова Загора – Ямбол – Карнобат – Бургас/ Варна

✓ Русе - Горна Оряховица - Стара Загора – Димитровград – Подкова

✓ Русе - Горна Оряховица - Стара Загора – Димитровград – Свиленград

Град Стара Загора е разположен в южните склонове на Сърнена Средна гора в Старозагорското поле край река Бедечка, на 230 км източно от столицата и на 180 км западно от черноморското пристанище Бургас.

Град Стара Загора, със своите стопански, транспортно-комуникационни, управленски, научни, културно-просветни, търговски, здравни и други дадености, оказва влияние както върху динамиката и развитието на Общината така и върху цялостното развитие на област Стара Загора.

Според физикогеографското райониране на България, Община Стара Загора е разположена в Средногорски район. Той обхваща източната част на Горнотракийската низина, главно басейна на р. Сазлийска. Топографската характеристика на района е с лек наклон на югоизток, в каквато посока е насочена и продължението на р. Сазлийска речно – долинна мрежа. Абсолютните му височини са в границите на 100 – 300 м. Релефът е равнинен, леко навълнен от широки речни долини, слабо врязани в плиоценската седиментационна повърхнина. В северната му периферия, под праволинейния склон на Сърнена гора е развит делувиално – пролувиален шлейф, който незабележимо прехожда в равнината. Загорският физикогеографски район е формиран на мястото на плиоценски гребен, запълнени езера и езеро блатни седименти.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

В таблицата е дадена справка за изградената автомобилна достъпност до центъра на Общината :

до 10 минути 16 села	от 11 до 15 минути 14 села	от 16 до 20 минути 12 села	от 21 до 30 минути 8 села
с. Богомилово	с. Арнаутито	с. Борово	с. Бенковски
с. Бъдеще	с. Борилово	с. Братя Кунчеви	с. Воденичарово
с. Еленино	с. Горно Ботево	с. Елхово	с. Казанка
с. Загоре	с. Дълбоки	с. Ловец	с. Козаревец
с. Змейово	с. Колена	с. Лозен	с. Пшеничево
с. Калитиново	с. Люляк	с. Михайлово	с. Пъстрово
с. Калояновец	с. Лясково	с. Остра могила	с. Самуилово
с. Кирилово	с. Ново село	с. Плоска могила	с. Сладък кладенец
с. Маджерито	с. Оряховица	с. Подслон	
с. Малка Верея	с. Памукчии	с. Руманя	
с. Малко Кадиево	с. Петрово	с. Стрелец	
с. Могила	с. Пряпорец	с. Хан Аспарухово	
с. Преславен	с. Старозагорски бани		
с. Ракитница	с. Сулица		
с. Християново			
с. Хрищени			

4.1.1 Природни условия

Разнообразен релеф – Стара планина е силно разчленена в южните си склонове. Казанлъшката котловина и Сърнена гора са добре залесени. Най-ниската част е Старозагорското поле. Този релеф заедно с водните ресурси дава възможност за развитие на производството на електроенергия. Възможност за развитие на екологично земеделие и животновъдство. Равнинните територии са идеални за развитие на модерно селско земеделие. Релефът позволява широка транспортна достъпност и отвореност на града и присъединените села;

Разнообразен климат в различните части на областта - по- ниските температури, по-мекият климат в равнинните части на общината благоприятстват развитието на индустрията и селското стопанство, създава по-добри условия за развитие на пътната инфраструктура. Определено се чувства и средиземноморското климатично влияние. Характерни са регулирани валежи и периодично засушаване.

Съгласно биоклиматичната класификация и общата оценка на природните условия, Стара Загора е в зона на благоприятна за обитаване среда с преобладаващи комфортни климатични условия.

Територията на Общината съгласно общоприетото климатично райониране на България попада в климатичния район на източна - средна България, който е част от Преходно-континенталната климатична подобласт на Европейско континенталната климатична област.

Малката надморска височина, еднообразието на нейната заравнена или леко нахълмена повърхност, ортографската отвореност на юг са предпоставки, формиращи сравнително хомогенен преходно-континентален климат за региона. Разпределението на климатичните елементи по сезони определя две хидротермични фази:

- влажна и хладна фаза - късна есен, зима и ранна пролет;
- суха и гореща фаза – късна пролет, лято и ранна есен.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Средногодишната максимална температура +17,9°C и средногодишната минимална температура + 8,0°C са сравнително високи и обуславят формирането на горещ през лятото и сравнително мек през зимата климат. Средната относителна влажност на въздуха за региона е 67÷72 %, при най-малка денонощна амплитуда през зимата - 8÷9 % и най- голяма през лятото - 17÷18 %.

Регионът има относително високо сумарно изпарение – около 500 мм годишно.

Регионът на община Стара Загора се характеризира с максимум – 201 мм на валежите през лятото и минимум от 134 мм през зимата.

Скоростта на вятъра, честотата на случаите на „тихо време” и със скорост от 1 м/сек, са един от най-важните фактори, влияещи върху степента на разсейване на атмосферните примеси. Ортографските особености на региона влияят на посоката и скоростта на вятъра. Средногодишната скорост на вятъра за района е 1,4 м/сек. Най-ниската скорост е през месец ноември – 1,0 м/сек, а най-висока е скоростта на вятъра през февруари и март -1,6 м/сек.

Преобладаващи през годината, както и през зимата са североизточните и северните ветрове при висока средна скорост – 3,2÷5 м/сек и влияят благоприятно за хоризонталното разсейване на атмосферните примеси през периода.

4.1.2 Почви

Почвите са предимно канелени горски, черноземни смолници, алувиално-делувиални, хумусно-карбонатни и антропогенни.

Почвените и климатичните условия, са потенциал, с който Старозагорска област все повече се утвърждава на челно място по производство на селскостопанските култури, растениевъдство, зеленчукопроизводство, технически култури, пчеларство и други. По планинските терени на областта преобладават канелено горски почви. Обширните полски райони са покрити предимно с черноземни смолници и ливадни почви, които са отлична предпоставка за развитието на интензивно селско стопанство и хранително-вкусова промишленост. Плодородните почви на обработваемите земеделски земи 2 908 794 дка.(56,47% при 43,3% средно за страната) от структурата на които най-висок относителен дял са нивите 71,18 %. Мери, пасища и естествени ливади обхващат 312 215 дка. (7,21%)- като този поземлен фонд е с тенденция към намаляване и е недостатъчен за интензивно развитие на животновъдство. В съчетание с умерено- континенталния климат, те благоприятстват производството на плодове, зеленчуци и лозя. Основни зърнени култури са пшеницата, царевичата и ечемикът, а технически- памукът и слънчогледът. Розовото и лавандуловото масло- суровина в парфюмерията и козметиката, възвръщат загубените си позиции на международните пазари. Горските масиви- 32,4% от площта на района и достъпният планински релеф стимулират развитието на туризъм, лов и риболов.

4.1.3 Поземлени и горски ресурси – площи, процентно съотношение, собственост

Структурата на поземлените ресурси е „балансирана” и адекватна на природните дадености в общината. Сред ограничителите с природно – ресурсен характер трябва да се отчетат:

Недостатъчните повърхностни водни течения и запаси (компенсиращи се донякъде от потенциала на подземните запаси в подножието на сърнена гора и речните тераси);

Недостатъчните пояси от висока растителност в равнината (водещи до интензивна ветрова ерозия на почвите).

Основни компоненти на селищната среда в Община Стара Загора		
Компоненти	км²	Относителен дял (%)
1. Земеделски територии	623.1	61.1 %

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

2. Горски площи	259.6	25.5 %
3. Населени места	80.3	7.9 %
4. Водни площи	17.5	1.7 %
5. Територия за добив на полезни изкопаеми	26.8	2.6 %
6. Транспорт и инфраструктура	11.8	1.2 %
Обща територия	1019.1	100 %

Анализът на основните компоненти показва, че в рамките на Община Стара Загора е най-голям относителният дял на земеделските територии (61.1%), докато този на населените места – 7.9 %. Следва да се отбележи, че въпреки тази разлика, почти 100% от населението на общината обитава селищната среда или т.н. урбанизирани територии.

На територията на общината има големи масиви с широколистни и иглолистни гори, а край Стара Загора е разположено ловното стопанство „Аязмо – Старозагорски минерални бани”. То е с площ от 5 168 ха и е само на 15 км от общинския център. Богатото разнообразие на флора и фауна го правят особено привлекателен за развитието на национален и международен ловен туризъм.

Почвите са предимно канелени горски, черноземни смолници, алувиално-делувиални, хумусно – карнобатни и аттропогентни.

Използваемостта на обработваемата земя, в сравнение с други райони на страната е висока над 90%. Изградени и годни за напояване са над 305 от обработваемите земи, но интензивно, поливно земеделие се развива върху по-малко площи. Формите на стопанисване на обработваемата земя са основно чрез земеделски кооперации и частни собственици.

Горите на територията на общината се управляват и стопанисват от Държавно лесничество Стара Загора. Общата площ на Държавния горски фонд е 26 647,2 ха, от които 317,9 ха пасища в Средногорския и Равнинен геоморфоложки райони. Заселената площ е приблизително 90% от общата.

Територията на ДЛ „Стара Загора” е разположена в Долния равнино – хълмист и хълмисто – предпланински пояс на дъбовите гори и в долната част на Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни, съответно от подпояса на равнинно – хълмистите дъбови гори, до подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела.

Най-разпространените дървесни видове са зимен дъб, благун, цер, космат дъб, келяв габър, мъждрян, сребролистна липа, мекиш. Насажденията, които те образуват понастоящем са предимно от издънков произход (поради нискостъбленото им стопанисване в миналото), а по състав са като чисти, така и смесени. В състава на растителните формации участват и драка, леска, трънка, глог, шипка, дрян и други.

Селското стопанство на общината се развива в общо 7224 стопански структури. Абсолютно преобладаващият дял (6937 бр., 96%) са личните натурални стопанства. Пазарно ориентирано производство (предимно растениевъдно) се реализира от 35 земеделски кооперации, 2 сдружения и 43 арендатори. Отворената ниша е запълнена от преходната форма “арендатори”.

4.1.4 Водни ресурси

Територията на община Стара Загора се характеризира с разнообразие по отношение на водните запаси. Реките в този район са от Беломорския водоносен басейн. Главен воден ресурс и водоприемник е река Сазлийка (Сютлийка), с множество притоци: река Бедечка, река Банянска, река Коленска, река Оряховска, р. Яворска, р. Дермен дере, р. Ерен дере и множество малки и големи дерета. Реките водят началото си от Сърнена Средна гора.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Дължината на река Сазлийка до устието възлиза на 145,4 км с водосборна площ около 3300 кв.км, включваща равнинно-хълмисти и нископланински релефи със средна надморска височина 330 м и слаб наклон от север на юг.

От изворите до с.Боздуганово името на реката е Сютлийка, а след сливането си с река Бедечка, извън територията на общината тя получава името Сазлийка.

Хидрографската мрежа на р.Сазлийка е асиметрична, с преобладаване на левите притоци, от които по големите са река Блатница (протичаща през община Раднево) е с дължина 54 км и водосборна площ 656,3 кв.км, река Овчарица (протичаща в горното си течение през община Стара Загора) – с дължина 71,5 км и водосборна област 636,1 кв.км, река Соколница (изцяло извън територията на община Стара Загора) – с дължина 60,5 км и водосборна площ 343 кв.км и река Бедечка.

Река Бедечка е с дължина 33,4 км и водосборна площ 262,3 кв.км при средна надморска височина 240 м.

Хидроложкият режим на реките в района се формира в условията на континентална климатична зона, снеговете през зимата бързо се стопяват, поради южното изложение на площите и проникване на средиземноморски топъл и влажен въздух по р. Марица, а през летния период губят много вода поради инфилтрация и изпарение.

Основната фаза в оттока на реките – пролетното пълноводие започва през м. февруари и продължава до м. юни, а лятното маловодие се наблюдава от м. юли до м. октомври. От ноември до февруари се установява есенно повишение на водното количество.

Динамиката в изменението на качеството на водите се характеризира основно с показателите разтворен кислород, биохимична потребност от кислород (БПК5) и перманганатна окисляемост, които отразяват присъствието на биоразградими замърсители от органичен произход и тяхното превръщане. Съдържанието на биогенни вещества се характеризира от концентрациите на различните форми свързан азот, фосфати и общо желязо.

Основен замърсител на река Сазлийка се явява река Бедечка, поради факта, че изграждащата се пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ) на град Стара Загора все още не е въведена в експлоатация. След село Могила реката се оформя като сборен колектор на непречистените битово – фекални и промишлени води от града, което определя относително постоянния ѝ дебит.

Подземни води

Подземните води в района се обуславят от орохидрографските условия, геолого-литоложкия строеж, антропогенното въздействие и хидрогеологията на разглежданата територия. Същите са част от Средногорската хидроложка област в Източно-Тракийския хидрогеоложки район. Водоносните хоризонти не винаги са ясно определени, което създава предпоставки за осъществяване на пряка хидравлична връзка между подземните и повърхностните води.

4.1.5 Подземни природни богатства

На територията на областта най-голямо значение имат лигнитните въглища, добивани по открит способ и използвани за производство на електрическа енергия, кафявите въглища и гипсът. С най-голямо стопанско значение са находищата от въглища в комплекса „Марица- изток”. Подземните богатства на общината са основно от строителни материали - доломити, андезитови туфи, варовици и долерити.

4.1.6 Характерна флора и фауна, защитени територии и чувствителни екосистеми

Характерна флора

Територията на Община Стара Загора попада в Среднобългарския биогеографски район – подрайон Горнотракийска низина, характеризиращ се предимно с равнинен характер, интензивно земеделие и значителна урбанизация. Това предопределя до голяма

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

степен бедно по състав и изобилие биологично разнообразие, съхранено основно по склоновете на Сърнена гора и местата с екотонен ефект в равнината. Характерни горски съобщества са ксеротермните гори от цер, благуи и космат дъб. Понастоящем доминират тревни, храстови и агроценози, като съставът им е разнообразен. Съставът им е разнообразен. Някои от по-характерните и известни представители - от сем. Кръстоцветни – лечебна лъжичка, овчарска торбичка, родилна трева, черен синап; от сем. Бобови – обикновен звездан, лечебна комунига, вълнеста глушина, детелина; от сем. Устноцветни – червена мъртва коприва, пъстро миризливче.; от сем. Картофови – татул, блян; от сем. Сложноцветни – лайка, подбел, паламида; синя метличина, глухарче, гарвански лук; от сем. житни – див овес, полска овсига, ливадна класица и др.

Освен в Сърнена гора и на места в равнинната част са се съхранили малки равнинни дъбови гори.

За района са вероятни редица редки представители на различни флорни елементи – фриесов ръждавец, пунктирана острица, теснолист пеплис, макодонски вечерник, кардаминопис и др., които са характерни само за този биогеографски район на страната. До момента не са локализирани техни находища.

Единственото известно за науката находище на защитен от Закона за биологичното разнообразие растителен вид е това в местността „Карасиврия” северно от гр. Стара Загора на Звъниколистен тъжник (*Spigaea hipericifolia*). Видът е включен и в Червената книга на Република България.

В Общината се срещат над 90 вида лечебни растения. С най-голямо разпространение в Поземления фонд на Общината, са: бял равнец, камшик, багрилно подрумиче, обикновен и черен пелин, парички, змийско мляко, синя жлъчка, обикновен дрян, тетра, червен глог, кукувичка прежда, ветрогон, горска ягода, росопас, жаблек, бударица, еньовче, градско омайниче, голо и влакнесто изсипливче, жълт кантарион, гингер, маточина, шипка, черен бъз, бъзак, теснолист и широколист жиловляк. На основание Закона за лечебните растения, са забранени събирането, изкупуването, търговията и преработката за промишлени и търговски цели на билки от 27 вида лечебни растения от естествени находища. От тях популации в общински площи имат само лечебната ружа и валерианата. От видовете, поставени под специален режим на опазване и ползване са известни находища на лечебна иглика, червен божур и пролетен горицвет.

В общината се култивират или могат да се култивират около 45 етерично-маслени растения – казанлъшка роза, копър, маточина, кръвен и обикновен здравец, лайка, хизоп, бял равнец, обикновен и морски релин, салвия /меча стъпка/, градински чай, лютив мента, лавандула, анасон, резене, ким, диланка, лудо биле, обикновен и евгенолов босилек, чувен, майоран, обикновен и бял риган, кимион, медицинска ружа, бял трън, чубрица, джоджен /гъзум/, мащерка, магданоз, целина, розалин /индрише/, нарцис, перуника, шипка.

В Общината е натрупан доста положителен опит и съществуват плантации от бял риган, маточина, бял трън, лавандула, невен и др.

Дейността на общинските органи по опазването и устойчивото ползване на ресурсите от лечебни растения се определят от Закона за биологичното разнообразие и Закона за лечебните растения.

Характерна фауна

Фауната в района е съставена от европейски, европосибирски и холопалеарктични видове. Наред с тях са разпространени и много топлолюбиви средиземноморски, преходносредиземноморски, предзоазиатски и степни видове. Степента на срещане на редки видове и ендемизма са най-силно изразени при безгръбначните.

Сравнително добри са дивечовите запасите на заек, сърна, благороден елен и дива свиня. Значителни са възможностите за увеличаване запасите на колхидския фазан и яребицата.

БЕЗГРЪБНАЧНИ (IVERTEBRATA)

От безгръбначните животни е установен защитеният с прил.3 към ЗБР вид *Formica rufa*. Видът е включен в червения списък на IUCN. Установени са и насекомите *Lucanus cervus*, *Procerus gigas*, *Inachis jo* и *Saturnia rugi*, които са защитени или редки и представляват значима част от биологичното разнообразие.

В прил. 2 към чл. 6 ал.1 т.2 на ЗБР е включен установеният на акваторията на Общината вид *Unio crassus*, който е включен в приложението към Резолюция №6 (1998) на Постоянния комитет на Бернската конвенция и според ЗБР видът изисква приоритетно съхраняване на неговите местообитания.

От сухоземните *Gastropoda* са установени 67 вида, което е- 28% от българската малакофауна. Поради уникалния характер на хабитатите се среща характерният за заливните и лонгозни гори по Черноморието и р. Дунав вид *Pseudotrachia rubiginosa*. Балкански ендемити са 6 вида: *Lindholmyola corcyrensis*, *Cecilioides spelaea*, *Argna macrodonta*, *Deroceras sturanyi*, *Tandonia kusceri*, *Limax macedonicus*. Среща се и българският ендемит *Bulgatica varnensis*. Установен е и вид нов за малакофауната на Европа и вероятно нов за науката от род *Vitrea*. Територията на Общината се явява важно място за съхранението му и бъдещо изследване.

ГРЪБНАЧНИ (VERTEBRATA)

РИБИ (PISCES)

Установени са 20 вида риби, главно със стопанско значение. Един вид е включен в приложение 3 на Бернската конвенция (обикновен щипок- *Cobitis taenia*), а друг е застрашен и рядък за България (мраморно попче - *Proterorhinus marmoratus*). Важността на рибите в района се определя като висока поради факта, че са важна хранителна база за различни защитени и редки видове влечуги, птици и бозайници. Поради сравнително неголемите размери на река Бедечка и река Съзлийка рибните ѝ ресурси са силно уязвими. Лимитиращ фактор е и замърсяването на водите в долното им течение. Положително влияние върху някои рибни популации оказва високият брой микророзовири.

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ (AMPHIBIA ET REPTILIA)

Установени са 8 вида земноводни и 13 вида влечуги, което говори за високо видово богатство. Голяма част от установените видове на територията на Общината са застрашени и са включени в международни природозащитни конвенции.

ПТИЦИ (AVES)

Установени са над 130 вида птици. Територията на Общината се явява миграционен път за видовете през Казанлъшкия проход, както и важно място за гнездене на редки и защитени от Българското и международно законодателство видове (*Lanius pubicus*, *Aquila chrysaetos*, *Buteo buteo*, *Bubo bubo* и др.). Следва списък на по- важните видове птици регистрирани на територията на Общината

БОЗАЙНИЦИ (MAMMALIA)

От установените 35 вида бозайници, територията на Общината е от особено значение за видрата. Размножаването и е успешно и ежегодно се раждат малки. Видрата е изключително застрашен вид в Европа, символ е на Бернската конвенция. Видът *Suncus etruscus* е новооткрит за района и е рядък, и интересен представител на териофауната. Интерес представляват колониите от прилепи в пещерите разположени в Сърнена гора.

В района на Община Стара Загора се намират неголеми, но уникални по своя характер пещери. Разположени са в района на Сърнена гора и представляват обект на посещение, както на спелеолози, така и на биолози изследователи. Въпреки всичко фауната им не е изучена напълно. Съобщават се пещерни правокрили и прилепи. Наши изследвания показват богата фауна: многоножки, арахниди, ортоптери, твърдокрили, молуски, както и наличие на фосилни и субфосилни бозайници и влечуги открити в пещерните отложения. За

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

запазване на уникалните биоценози в пещерите е нужно да се забрани свободното навлизане на хора в тях и да се насочат усилия към изследването на фауната им.

Цялостна характеристика и оценка на биологичното разнообразие

Установени са 67 вида сухоземни гастроподи, множество насекоми от които защитеният вид *Formica rufa*, 20 вида риби, 8 вида земноводни, 13 вида влечуги, повече от 130 вида птици, 35 вида бозайници, пещерни организми, гъби, множество хигрофитни и лечебни растителни видове. Общо са установени 6 балкански ендемични вида, български ендемичен вид, 1 вероятно нов за науката вид и нов за фауната на Европа. Списъкът на видовият състав на растителния и животинския свят на територията на Общината вероятно предстои да бъде допълнен, но досегашните изследвания говорят за високо биологично разнообразие.

Специфичния комплекс от влажни и заливни горски участъци, запазени на места по поречието на реките Бедечка, Банска и Съзлийка е уникален за района на Старозагорска Община. Този тип местообитания са включени в приложение 1 към чл.6, ал. 1, т.1 на ЗБР и са приоритетни за опазване.

Течението на реките в комбинация с Казанлъшкия проход е важен и единствен в района миграционен път за птиците при преминаване на планинската верига на Сърнена гора.

Уникалните пещерни системи са неизследвани във фаунистично отношение, но показват високо и интересно видово богатство. Не на последно място представлява и фосилната фауна представена в тях.

В Община Стара Загора се намират важни и полезни за човека растителни видове, както и гъби използвани за консумация и лечебни цели.

Равнинните дъбови гори са уникален резервоар за аборигенните видове организми, много от които изчезнали от големи участъци на Тракийската низина.

На територията на парк „Бедечка” се намира вековното дърво Стария Чинар. За този обект съществува противоречива информация относно статута му на природна забележителност. В базата данни на Националната служба за защита на природата към МОСВ това вековно дърво не е регистрирано като природна забележителност. Независимо от това Общината следва да положи определени усилия за неговото опазване и възстановяване.

Защитени територии и чувствителни екосистеми

Националната екологична мрежа е регламентирана в България със Закона за биологичното разнообразие. Някои елементи (паркове и резервати) имат над 50 годишна история.

Елементите на националната екологична мрежа са:

- защитени зони, в които могат да участват защитени територии;
- защитени територии, които не попадат в защитените зони;

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват:

- Защитени зони „Натура 2000”;
- КОРИНЕ места като територии, описани по стандартната международна методика на проекта на Съвета на Европа "КОРИНЕ биотопи";
- Рамсарски места като влажни зони, които отговарят на критериите на Конвенцията по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолубиви птици (Рамсарска конвенция);
- Орнитологични важни места - територии от международна значимост за опазване на птиците, описани по стандартната международна методика на Бърд Лайф Интернешънъл.

Националната екологична мрежа цели дългосрочно опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие; осигуряване на достатъчни по площ и качество

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линеене и зимуване на дивите животни; създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове; участие на Република България в европейските и световните екологични мрежи; ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии.

Защитени територии

В Община Стара Загора са обявени следните Защитени територии, всички от които са от категория Природна забележителност

КАЗАНЕТО - Местоположение: с. Казанка, Община: Стара Загора, площ: 1.00 хектара. Документи на обявяване: Заповед № 3039 от 03.10.1974

КРАТЕРА НА ВУЛКАНА - Местоположение: с. Змейово, Община: Стара Загора, площ: 1.10 хектара. Документи на обявяване: Заповед № 3039 от 03.10.1974

МИЛКИНИ СКАЛИ - Местоположение: с. Колена, Община: Стара Загора, област: Стара Загора. Площ: 1.10 хектара. Документи на обявяване: Заповед № 3039 от 03.10.1974

ПЕЩЕРИТЕ (ЗМЕЕВАТА ДУПКА) - Местоположение: с. Змейово, Община: Стара Загора, Площ: 1.00 хектара. Документи на обявяване: Заповед № 3039 от 03.10.1974

“ДЪБЪТ НА ГЕО МИЛЕВ”/вековно дърво/ - Местоположение двора на къщата на поета

„СТАРИЯТ ЧИНАР” /вековно дърво/ - границите на парк „Бедечка”

Защитени зони „НАТУРА 2000”

Местата, попадащи в екологичната мрежа се определят в съответствие с две основни директиви за опазването на околната среда: – Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 79/409/ЕЕС за съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

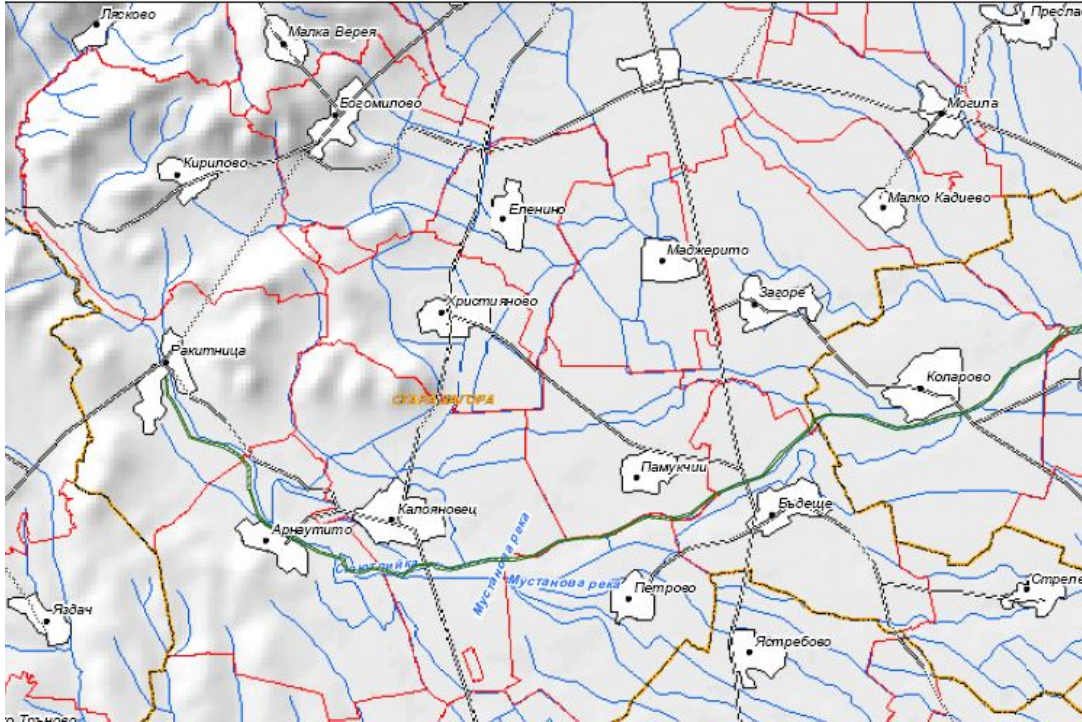
За екологичната мрежа в частта и за защитените зони по чл.6 ал.1 т.3 и 4 от ЗБР (Натура 2000 в частта и за опазване местообитанията на птиците от Директива 79/409/ЕЕС)

Защитени зони се обявяват за опазване на 106 типа природни местообитания, посочени в приложение 1 на закона, както и местообитания на видовете растения и животни, посочени в приложение № 2; опазване на територии, в които по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от видове, извън тези, посочени в приложение № 2.

С Решение № 122/02.03.07г на МС е приет списъка на защитените зони за опазване на дивите птици на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Съгласно това Решение в Община Стара Загора няма защитени зони за опазване на дивите птици. Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна на територията на Община Стара Загора са:

Река Съзлийка, код BG0000425, с обща площ 991.77 ха. От територията на община Стара Загора в защитената зона попадат землищата на с.Арнаутито, с. Бъдеще, с.Загоре, с.Калояновец, с. Памукчии, с. Петрово и с. Ракитница.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Защитена зона "Река Съзлийка"

Река Мартинка, код BG0000442, с обща площ 182.11 ха. Внесена в МОСВ документация по чл.8 ал.1 на ЗБР: МОСВ/Вх.№ 26-00-3395, София, 20.10.2006 г. От територията на община Стара Загора в защитената зона Река Мартинка попадат землищата на с.Воденичарово, с.Самуилово,

За двете защитени зони към настоящия момент няма издадени заповеди за обявяване от Министъра на околната среда и водите. Независимо от това обстоятелство, съгл. Закона за биологичното разнообразие всички инвестиционни намерения, планове или програми,

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

които могат да окажат отрицателно въздействие върху тези защитени зони се оценяват за съвместимостта им с целите на опазване на съответната защитена зона. В голяма степен въпросите, свързани с опазване на биологичното разнообразие в защитените зони се подценяват от инвеститорите поради неинформираност и липса на причастност към проблема. В тази връзка са необходими действия от страна на общинска администрация, съвместно с компетентните органи РИОСВ и МОСВ за провеждане на разяснителни кампании и упражняване на ефективен превантивен контрол.

Река Омуровска - BG0000443 обща територия 532.31 ха Внесена в МОСВ документация по чл.8 ал.1 на ЗБР: МОСВ/Вх.№ 26-00-3395, София, 20.10.2006 г. От територията на община Стара Загора в защитената зона Река Омуровска, попада землището на с.Пъстрово

Природно исторически забележителности:

Стара Загора е един от най-древните градове в Европа. Още през новокаменната епоха (VII-VI хилядолетие преди Христа) благоприятните природо-географски условия стимулират възникването на първите уседнали селища, свързани с развитието на земеделието и скотовъдството.

Много са регистрираните праисторически поселения в региона, но три от тях, които са локализиращи в чертите на съвременния град, имат световно значение:

Берекетската селищна могила - най-голямата в България, разположена западно от квартал Кольо Ганчев. Била е висока 17 м и е имала диаметър при основата си 250 м.

Азмайката могила - първата цялостно проучена в национален мащаб могила

Могилата при окръжна болница /МБАЛ "Проф.Стоян Киркович"/ - където са открити, консервирани и експонирани „in situ" най-добре запазените и с най-богат инвентар неолитни жилища в Европа.

На 8 км северозапад от град Стара Загора, в местността „Мечи кладенец", са открити най-старите експлоатирани медни рудници в Европа (V хилядолетие преди Христа). Медодобивът и усъвършенстването на металургията активират развитието на поселищната система през каменно-медната и бронзова епоха.

Многобройните имена, с които се е назовавал града са свидетелство за неговото дълголетие.

БЕРОЕ - древнотракийско селище от IV век преди Христа. Богатата материална и духовна култура на траките е симбиоза между местните традиции, повлияни от елинизма и културните импулси от Мала Азия. До днес остава дискуссионен въпросът около възникването, съществуването, местонахождението и историческата му съдба.

АВГУСТА ТРАЯНА - римски град, основан от император Марк Улпий Траян (98-117 година) в началото на II век (около 107 година след Христа). С площ от 484 декара, ограден с мощни укрепителни съоръжения, той е бил втори по големина в провинция Тракия след Филипопол. Според известният римски историк от IV век Амиан Марцелин, Августа Траяна заедно с Филипопол "красят провинция Тракия", а местните жители го наричали "най-блестящ град". Градът е център на административна област с права на муниципия, с основни управленски структури буле (градски съвет) и демос (народно събрание). От император Марк Аврелий (161-180 година) до император Галиен (253-268 година) Августа Траяна сече собствени бронзови монети, които са били в обръщение почти на целия Балкански полуостров. От античния град са проучени отделни сектори: части от укрепителната система, Южната и Западната порта, форумата, аудиториума, термите, обществени и частни сгради с цветни подови мозайки, уличната мрежа и некрополи.

ВЕРЕЯ, ИРИНОПОЛИС, БОРУЙ - имена от средновековната история на града. В периода VI-VII век е носил името Верея. През 784 година (VIII век) е посетен от императрица Ирина, която дава средства за възстановяване на укрепителните му съоръжения. В нейна чест града се преименува на Иринополис. По време на Втората

българска държава (XII-XIV век) града носи името Боруи. Той е бил административен център на Боруиската хора, която е била една от деветте области /хори/ в средновековна България.

От XI-XII век датират най-значимите средновековни паметници, сред които се открояват петте каменни релефа със стилизирани изображения на животни. Един от тях - лъвицата с лъвчето - става централен мотив в герба на град Стара Загора.

ЕСКИ ЗАГРА - През 1364 година градът е превзет от турците, които го преименуват така. Той е бил административен център на Ескизарската каза, обхващаща 109 села.

През Възраждането градът се превръща във важен занаятчийски и търговски център с 50 вида занаяти и повече от 70 дюкяна.

ЖЕЛЕЗНИК - през 50-те години на XIX век града се преименува така по инициатива на старозагорския учител Тодор Шишков като проява на българската национална идея и реакция срещу турския гнет и гръцката църковна експанзия. Заражда се общинското самоуправление. През 1858 година градът е с пет мъжки и три девически училища, създадено е българско читалище. През 1869 година Васил Левски основава един от първите тайни революционни комитети.

СТАРА ЗАГОРА - през 1871 година на Църковния събор в Цариград града получава днешното си наименование. Обособява се Старозагорската епархия, която и до днес съществува в същите граници, обхващайки района на Стара Загора, Казанлък, Нова Загора, Чирпан, Харманли и Свиленград.

4.2 Административно – териториална характеристика

4.2.1 Населени места

Селищната мрежа на общината съдържа 50 села и 1 град, общо 51 населени места, от които 33 броя села се управляват от кметове, а 17 броя села с кметски наместници.

В Община Стара Загора влизат следните кметства: Хрищени, Богомилово, Дълбоки, Хан Аспарухово, Братя Кунчеви, Горно Ботево, Еленино, Загоре, Змейово, Калитиново, Калояновец, Кирилово, Могила, Оряховица, Преславен, Християново, Бъдеще, Колена, Маджерито, Малка Верея, Малко Кадиево, Михайлово, Памукчии, Петрово, Плоска могила, Ракитница, Старозагорски минерални бани, Арнаутито, Козаревец, Ловец, Пшеничево, Самуилово и Стрелец.

Кметът назначава кметски наместници в следните населени места: Бенковски, Борилово, Борово, Воденичарово, Елхово, Казанка, Лозен, Люляк, Лясково, Ново село, Остра могила, Подслон, Пряпорец, Пъстрово, Румъня, Сладък кладенец и Сулица.

Освен функционален, град Стара Загора е и пространствен център. Останалите селища формират равномерна мрежа в територията на Общината, която няма сериозни релефни бариери – равнинната част и на север до подножието на Сърнена средна гора. Естествено ненаселена остава само планинската ивица по северната граница на Общината, която е с ширина от 5 до 15 км. Средната селищна гъстота е близка до тази за страната (около 5 селища на 100 км²). Отчитайки и демографската маса, гъстотата на населените места в равнините части е с много по-благоприятни измерения. Средното отстояние между населените места е около 5 км, което е добра предпоставка за формиране и функциониране на една жизнена териториално-селищна общност.

Урбанистичната класификация на селищата е поляризирана – един голям град, 5 средни (1-3 хил. жит.), 34 малки (200 – 1000 жители) и 11 много малки села (под 200 жители). Над 85% от населението на Общината е съсредоточено в града. Липсва категорията „големи села”. Средните села Калояновец и Хан Аспарухово са в долната граница на категорията и сравнително отдалечени от центъра. Предвид демографската тенденция, тези села скоро ще преминат в по-долна категория, ако не им се въздейства с целенасочени мерки. Застрашени от “изпадане от групата” са и 14 малки села. Около 30% от

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

територията на Общината е заета от селища с нищожен демографски потенциал (северозападния и югозападния район). Там се наблюдава подчертана тенденция към депопулация.

Икономическият облик на селата е селскостопански, с подчертан самовъзпроизводствен характер. Преобладава производство върху арендувана земя, реализирано от външни стопански субекти, както и това в дребни стопанства за лична консумация. Като цяло, в селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваща жизнена кариера на млади хора. Промислените и обслужващите функции са съсредоточени изключително в гр. Стара Загора.

4.2.2 Институционална рамка

Обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация са в съответствие със Закон за местното самоуправление и местната администрация (в сила от 17.09.1991 г. отразена деноминацията от 05.07.1999 г., Обн. ДВ. бр.77 от 17 Септември 1991 г. изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010 г.).

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите. Те се създават при условия и по ред, определени в закон.

В общината се избира общински съвет и кметове на общини. В кметствата се избират кметове на кметства.

Дейността на общинския съвет, на кмета на общината, на кмета на района и на кмета на кметството се подпомага от общинска администрация.

Общинската администрация се структурира в дирекции, отдели или сектори. Общинският съвет може да създава служби на общинската администрация в отделни райони, кметства, населени места или в части от тях и определя функциите им.

Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:

- общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- образованието; здравеопазването; културата; поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници, развитието на спорта, отдиха и туризма.
- благоустрояването и комуналните дейности;
- социалните услуги;
- опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси.

Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяването на дейностите определени със закон.

Структурата на Община Стара Загора включва: Кмет на Общината, Заместник-кмет, Кметове на кметства, Кметски наместници.

Кметът на общината ръководи цялата изпълнителна дейност на общината; насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи.

Кметът на общината съгласно ЗУО, организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейната територия. Осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица на които е предоставено правото да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане.

Кметът на общината отговаря за:

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- осигуряването на съдове за събиране и съхранение на битовите отпадъци – кофи, контейнери и др.;
- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депото или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и др. територии на населените места, предназначени за обществено ползване;
- избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- разделното събиране на битовите отпадъци, вкл. отпадъците от опаковки, като определи местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране;
- определянето на места за поставяне на съдове, места за разделно събиране и площадки за временно съхранение на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
- организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;
- предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;
- определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;
- определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори;
- организирането на дейностите по разделно събиране на опасните отпадъци от общия поток битови отпадъци и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
- осигуряването на информация на обществеността;
- осигуряване изпълнението на мерките в Националната програма за управление на дейностите по отпадъците;
- разделното събиране и временното съхраняване на биоразградими отпадъци, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане;

В допълнение към управлението на смесените битови отпадъци, кмета трябва да осигури необходимата подкрепа за осигуряване и насърчаване на разделно събиране на рециклируеми отпадъци, за които производителите имат съответните задължения. Кметът на общината осигурява организирането на разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, от изпълнителя на строителството или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор. Кметът на общината определя маршрута за транспортиране на отпадъците и инсталацията/съоръжението за третирането им.

Кметът трябва да организира и контролира закриването и последващия мониторинг на депото за битови отпадъци, намиращо се на територията на общината.

Общинският съвет съгласно ЗУО приема наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия. Общинският съвет, също така е задължен да определи размера на таксите за услугите по управление на отпадъците.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

На теория кметът на общината е лично отговорен за изпълнение на дейностите по управление на отпадъците. На практика, тези дейности са делегирани на друг общински служител. Ежедневната работа що се отнася до мониторинг и изпълнение на националното законодателство относно дейностите по управление на отпадъците и местното вторично законодателство е в отговорностите на един или два отдела.

Във връзка с чл.16 от Закона за управление на отпадъците е издадена Заповед с която кметът възлага функциите си по чл.15 от ЗООС и чл. 92, ал. 1 от ЗУО на кметовете на кметства в община Стара Загора.

Разработената Програма за управление на отпадъците е важен документ за прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво. Програмата е съобразено с изискванията на чл. 29 ал. 1 т. 1 от ЗУО и е неразделна част от общинската програма за околна среда.

Заложения принцип „пълна отговорност на замърсителите” - „потребителите да заплащат пълните разходи както по производството и потреблението на продуктите, така и свързаните с тях разходи по опазване на околната среда; превръщането на разходите за околна среда във важен фактор при вземане на решения” се реализира чрез административни разпоредби и икономически регулатори. Най-често прилаганият икономически регулатор в контекста на принципа „замърсителят плаща” е въвеждането на различни такси, а при неизпълнение на регламентираните с нормативните актове задължения, пълната отговорност предполага заплащането на глоби.

Таксата за битови отпадъци се събира от органите на данъчната администрация.

4.2.2.1 Регионално сдружение за управление на отпадъците – Стара Загора

Създадено е Регионално сдружение за управление на отпадъците – Стара Загора, което обхваща общините Стара Загора, Казанлък, Гурково, Гълъбово, Мъглиж, Братя Даскалови, Чирпан, Николаево, Твърдица, Опан. С решение на общото събрание на сдружението от 09.06.2009 г общини Раднево и Павел Баня са приети за равноправни членове на сдружението.

С решение № 238 от 05 януари 2009 г. гр. Ст. Загора, Старозагорски Окръжния съд /Търговско отделение/ регистрира юридическо лице - Сдружение с нестопанска цел с наименование „Регионално сдружение за управление на отпадъците - Стара Загора”. Мястото на изпълнение на дейността на сдружението е гр. Стара Загора, бул. „Цар Симеон Велики” 107.

Целите, определени в учредителния документ на Сдружението са:

- Подобряване на качеството на услугите за събиране, транспортиране, и обезвреждане на битовите отпадъци и на приравнени на тях;
- Ефективно използване на ресурсите, възникващи в процесите на управление на отпадъците;
- Оптимизиране на процесите за управление на отпадъците с оглед намаляване на разходите за услугата за събиране, транспортиране и обезвреждане на битовите отпадъци и на приравнените към тях;
- Постигане на прозрачност и отговорност на процесите на управление на отпадъците;
- Реализиране на целите и изискванията на националното законодателство и подзаконовите актове за управление на отпадъците;
- Стимулиране и подпомагане на активността на отделните граждани за участие в процесите за управление на отпадъците;
- Насърчаване на диалога и взаимодействието между държавата, органите на местното самоуправление, стопанските организации при решаване на проблемите, свързани с управлението на отпадъците.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Гореописаните цели ще се постигат чрез предоставяне на консултации на общинните членове на сдружението по въпросите, свързани с управлението на отпадъците; организиране и провеждане на процедури за осъществяване на дейности, свързани с управлението на отпадъците; осъществяване на инвестиционна дейност, включително и за изграждане на регионално депо за битови отпадъци; осъществяване на мониторинг и контрол върху изпълнението на сключени договори или върху отделни дейности, свързани с управлението на отпадъците; Организиране различни форми на обучение; разпространение на информация, свързана с управлението на отпадъците; провеждане на работни срещи, семинари и конференции; публикуване и разпространение на печатни и електронни издания, свързани с дейността на сдружението; подпомагане на дейността на медиите при отразяване на проблемите на управление на отпадъците; подпомагане на дейността на органите на централната и местна власт чрез изработване на експертни становища, организиране на дебати и представяне на предложения за промени в нормативните актове, организиране на проучвания и осъществяване на изследователски проекти.

Сдружението е създадено в обществена полза.

Предметът на основна дейност на сдружението е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците и по-конкретно на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци, строителните отпадъци и масово разпространени отпадъци.

Предметът на допълнителна стопанска дейност е всякакъв вид търговски сделки, не забранени от закона и свързани с предмета на основната дейност. Приходите от тази дейност следва да се разходват изцяло за постигане на целите на сдружението.

Органи на управление на Сдружението са - Общо събрание, Управителен съвет и Изпълнителен директор.

В състава на Управителният съвет са представител на Община Стара Загора, представител на Община Гурково и представител на Община Казанлък. Сдружението се представлява от председателя на Управителният съвет - представител на Община Стара Загора.

В Общото събрание участват всички общини - членове на сдружението. Всяка община е представена от упълномощен от съответния общински съвет представител на общината или преупълномощено от него лице. Общото събрание изменя и допълва Устава на сдружението, приема други вътрешни актове и взема решение за преобразуване или прекратяване на сдружението. Общото събрание решава относно включване или изключване на някои от членовете на сдружението, избира и освобождава членове на Управителния съвет, избира Председателя на Управителния съвет на сдружението, решава размера на членския внос и на целевите годишни имуществени вноски, решава за откриването и закриването на клонове, също така решава относно участието на сдружението в други организации или създаването на търговски дружества и други юридически лица; утвърждава основните насоки и програми за дейността на сдружението; одобрява бизнес плана на сдружението, бюджета на сдружението; и др.

Сдружението се управлява от Управителен съвет. Членовете на Управителния съвет се избират на Общо събрание за срок от 3 години. Управителният съвет се състои от представители на три лица членове на сдружението. Членовете на Управителния съвет могат да бъдат преизбрани.

Общото събрание се провежда най-малко веднъж годишно. Общото събрание е законово, ако се явят представители на повече от две трети от всички членове. Всеки представител има право на участие в обсъжданията на Общото събрание. Решенията на Общото събрание се взимат с мнозинство от присъстващите членове, изисква се мнозинство 2/3 от присъстващите. За заседанието на Общото събрание се води протокол, който се подписва от ръководещия заседанието и лицето изготвило протокола, които удостоверяват

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

и отговарят за верността на съдържанието му. Към протоколите се прилага списък на присъстващите и документи, свързани със свикването на Общото събрание.

4.3 Социално демографска характеристика

4.3.1 Население

Към 15.12.2010 г. по данни на ГД ГРАО населението на Община Стара Загора по настоящ адрес наброява 173 459 жители. Процентното съотношение градско/селско население е 85 %:15 %. Всеобщата тенденция на намаляване на населението е валидна и за общината.

Средногодишният темп на намаление на градското население през последните 10 години е около 0,5 %, а това на селата – средно 0,3 %. Намалението на селското население е със затихващ интензитет за около половината от селата (27 бр.). Една част от останалите села (11 бр.) са със слабо нарастване, а в 13 села населението запазва числеността си.

Динамиката в броя на населението е съпроводена и с промени в неговата възрастова структура. Очертава се застаряване на населението – броят и дялът на лицата под 15 г. постепенно намалява. Увеличава се броят и дялът на лицата в трудоспособна възраст, но причината е в променените възрастови граници за тази категория след 2000 г. Градът разполага с благоприятна възрастова структура на населението си. Групата в трудоспособна възраст има дял от 66,6% и наброява 95,8 хил. ч. Като цяло, селското население е застаряло, но вътрешните структурни различия дават основание за обособяване на три групи села:

Първа група – села с нормална, ненарушена възрастова структура – 10 села (Богомилово, Еленино, Загоре, Могила, Калитиново, Хрищени, Плоска могила, Дълбоки, Хан Аспарухово и Братя Кунчеви), разположени в зоната на влияние на града и в източното направление; основен принос за поддържането на демографския баланс имат ромските общности в тези села

Втора група – села с влошена възрастова структура – 11 села (Калояновец, Памукчии, Петрово, Бъдеще, Маджерито, Малко Кадиево, Преславен, Ботево, Колена, Змейово и Оряховица), разположени в ринг отвъд зоната на първата група;

Трета група – села със силно влошена възрастова структура – 29 много малки и малки села, разположени главно в северозападната, западната и югозападната периферия на общината.

В таблицата по-долу е показано демографското изменение на населението за последните 5 години. Данните отразяват ситуацията в края на съответната година. Тенденциите за развитие са изчислени с цел да се извърши прогноза на демографското развитие на населението.

Година	2004	2005	2006	2007	2008
България, бр. жители	7 761 049	7 718 750	7 679 290	7 640 238	7 606 551
Изменение %		99.45%	99.49%	99.49%	99.56%
Тренд %	100%	99.45%	98.95%	98.44%	98.01%
Регион Стара Загора, Бр. жители	400 024	397 417	394 458	391 530	388 344
Изменение %		99.35%	99.26%	99.26%	99.19%
Тренд %	100.00%	99.35%	98.61%	97.88%	97.08%
Община Стара Загора, Бр. жители	179 020	178 888	178 271	177 880	176 675
Изменение %		99.93%	99.66%	99.78%	99.32%

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Тренд %	100.00%	99.93%	99.58%	99.36%	98.69%
Град Стара Загора, Бр. жители	155 674	155 496	155 042	154 823	152 773
Изменение %		99.89%	99.71%	99.86%	98.68%
Тренд %	100.00%	99.89%	99.59%	99.45%	98.14%

Тенденцията за демографско развитие на населението на национално ниво се променя от 99,45 % през 2005 г. до 98,01 % през 2008 г. – т.е. тенденцията на национално ниво е отрицателна.

Статистическите данни за регион Стара Загора показват подобни тенденции – данните варират от 99,35 % през 2005 до 97,08 % през 2008 г.

По данни на Главна дирекция „Гражданска Регистрация и Административно Обслужване“ към 15.11.2007 г. в следващите таблици е дадено населението на община Стара Загора по постоянен и настоящ адрес:

4.3.2 Прогноза за брой на населението в средносрочен и дългосрочен аспект

Тенденцията за намаляване на населението в община Стара Загора е постоянна. Средният процент на изменение на населението за текущата спрямо предходната година за Община Стара Загора е 99,67.

Изменение на населението спрямо предходната година	2008- 2012	2012- 2017	2017- 2022	2022- 2032	2032- 2042
България	99.56%	99.56%	100%	100%	100%
Регион Стара Загора	99.26%	99.26%	100%	100%	100%
Община Стара Загора	99.67%	99.67%	100%	100%	100%

Тенденцията за демографско изменение на населението показано по-горе е прогнозирано на база на годишно намаляване броя на населението с 0.33% до 2017 г. и последващо задържане до съответното ниво.

Прогнозата за изменение на населението (брой жители) на община Стара Загора е дадена в таблицата по-долу.

Община	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
Стара Загора	176675	174362	171514	171514	171514	171514	171514

Наблюдава се лек спад в тенденцията за намаляване на населението на национално, регионално и общинско ниво.

Прогнозата за изменение на населението на всяко едно населено място в общината е дадена в таблицата по-долу.

Населено място/ Година	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
гр. Ст. Загора	152773	150773	148310	148310	148310	148310	148310
с. Арнаутито	296	292	287	287	287	287	287
с. Бенковски	147	145	143	143	143	143	143
с. Богомилово	1369	1351	1329	1329	1329	1329	1329
с. Борилово	360	355	349	349	349	349	349
с. Борово	83	82	81	81	81	81	81
с. Братя Кунчеви	882	870	856	856	856	856	856

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

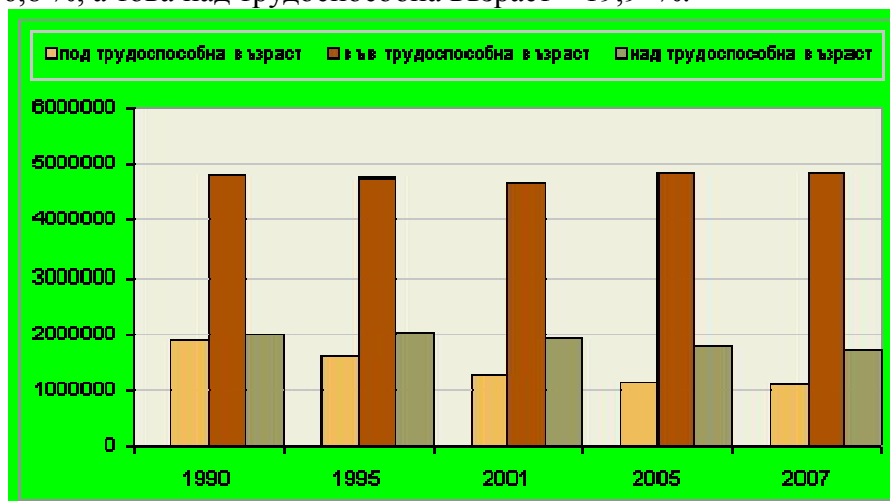
с. Бъдеще	493	487	479	479	479	479	479
с. Воденичарово	68	67	66	66	66	66	66
с. Горно Ботево	951	939	923	923	923	923	923
с. Дълбоки	1498	1478	1454	1454	1454	1454	1454
с. Еленино	700	691	680	680	680	680	680
с. Елхово	152	150	148	148	148	148	148
с. Загоре	968	955	940	940	940	940	940
с. Змейово	651	642	632	632	632	632	632
с. Казанка	153	151	149	149	149	149	149
с. Калитиново	832	821	808	808	808	808	808
с. Калояновец	1150	1135	1116	1116	1116	1116	1116
с. Кирилово	728	718	707	707	707	707	707
с. Козаревец	170	168	165	165	165	165	165
с. Колена	304	300	295	295	295	295	295
с. Ловец	183	181	178	178	178	178	178
с. Лозен	166	164	161	161	161	161	161
с. Люляк	85	84	83	83	83	83	83
с. Лясково	206	203	200	200	200	200	200
с. Маджерито	572	565	555	555	555	555	555
с. Малка Верея	572	565	555	555	555	555	555
с. Малко Кадиево	337	333	327	327	327	327	327
с. Михайлово	426	420	414	414	414	414	414
с. Могила	725	716	704	704	704	704	704
с. Ново село	108	107	105	105	105	105	105
с. Оряховица	751	741	729	729	729	729	729
с. Остра могила	164	162	159	159	159	159	159
с. Памукчии	309	305	300	300	300	300	300
с. Петрово	371	366	360	360	360	360	360
с. Плоска могила	317	313	308	308	308	308	308
с. Подслон	161	159	156	156	156	156	156
с. Преславен	803	792	780	780	780	780	780
с. Пряпорец	192	189	186	186	186	186	186
с. Пшеничево	218	215	212	212	212	212	212
с. Пъстрово	80	79	78	78	78	78	78
с. Ракитница	491	485	477	477	477	477	477
с. Руманя	63	62	61	61	61	61	61
с. Самуилово	218	215	212	212	212	212	212
с. Сладък кладенец	172	170	167	167	167	167	167
Курортен комплекс Старозагорски минерални бани	397	392	385	385	385	385	385
с. Стрелец	171	169	166	166	166	166	166
с. Сулица	168	166	163	163	163	163	163
с. Хан Аспарухово	1155	1140	1121	1121	1121	1121	1121
с. Християново	543	536	527	527	527	527	527
с. Хрищени	1823	1799	1770	1770	1770	1770	1770
Община Стара Загора	176675	174362	171514	171514	171514	171514	171514

4.3.3 Трудова заетост

Промените във възрастовата структура на населението се изразяват в продължаващия процес на остаряване, което естествено води до нарастване на показателя за средната възраст на населението. Процесът на остаряване се проявява както в селата, така и в градовете, като в селата средната възраст на населението е по-висока в сравнение с тази в градовете. В градовете този показател има стойност 39.9 години, а в селата той е 45.4 години.

Тенденцията на остаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура - разпределение на населението под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху обхвата на населението във и над трудоспособна възраст оказва както остаряването на населението, така и законодателните промени в определянето на възрастовите граници на населението при пенсиониране.

За Община Стара Загора през 2007 год. населението под трудоспособна възраст е било 16,8 %, а това над трудоспособна възраст – 19,9 %.

Население в РБългария под, във и над трудоспособна възраст (брой)

Населението над трудоспособна възраст през 2007 г. е 1 717 хил. души. За една година то е намаляло с 22 хил. души. Това се дължи на естественото движение на населението (смъртността) и на изключването от тази категория на част от жените поради промяната във възрастовата граница за пенсиониране и отнасянето им към трудоспособното население.

Сред населението под трудоспособна възраст се очертава трайна тенденция на намаление. През 2006 в сравнение с 2005 г. намалението на тази категория население е с 23 хил. души, а през 2007 г. спрямо предходната - с 14 хиляди. Сега населението под трудоспособна възраст възлиза на 1 106 хил. души. В Община Стара Загора през 2007 год. неговият брой е 29 967 лица, като в три населени места – с. Казанка, с. Воденичарово и с. Люляк не е регистрирано нито едно дете на възраст под 7 години.

През 2009 г. в областта са регистрирани 12841 безработни лица, като равнището на безработица е 7.43 на сто. С най-ниско равнище на безработица е Община Стара Загора - 5.43 на сто.

Регистрираните безработни жени, които в относителен дял съставляват 59 % от цялата група безработни са рисковата категория с трайната тенденция за превес в регистрираните безработни като цяло. Разпределението на безработните лица по признака възраст се отличава с нарастване на дела на отделните групи с увеличаване на възрастта. С най-голям дял са възрастовите групи над 55 г., до 29 г, до 54 г. С най-нисък относителен дял са младежите до 19 г. Наблюденията на динамиката на регистрираната младежка безработица показват, че се формира тенденция на намаление, но въпреки това групата на

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

младежите до 29 години е един сравнително голям дял спрямо цялата група безработни лица. Предвид факта, че съгласно ЗНЗ вече не се изплащат социални помощи при завършване на определена степен на образование или квалификация, тези данни за регистрация показват активната позиция на безработните младежи по отношение намирането на работа. Те са и индикатор за търсене на възможностите на ЗНЗ за стимулиране на работодателите за наемане на млади хора.

Сегментацията на предлагането на работна сила на областния трудов пазар по признака образование се отличава с трайно доминиращият дял на безработните лица с основно и по-ниско образование - 60 %. По-ниското ниво на образование, което почти винаги е свързано със слаба или почти липсваща квалификация, предопределя и слабата им конкурентноспособност на пазара на труда и невъзможност да се отговори на изискванията на работодателите.

4.3.4 Усреднени показатели за доходите

Социално-икономическия профил на общината е очертан въз основа на резултатите от анализа на обективната статистическа информация както и на данните получени от общинската администрация и събрани по време на направените проучвания на място. Използваната информация е систематизирана и представена в нагледен вид в следващата таблица.

Приходи на домакинствата	2008 (действ.)	2012	2017	2022	2027	2032	2042
<i>Доход на домакинствата в България (в лв. годишно)</i>	8604	9988	12152	14643	17561	21059	29705
<i>Доход на домакинствата в Региона (в лв. годишно)</i>	8553	9930	12081	14557	17457	20935	29531
<i>Доход на глава от населението в България (в лв. годишно)</i>	3471	4029	4902	5907	7084	8495	11984
<i>Доход на глава от населението в Региона (в лв. годишно)</i>	3390	3935	4788	5769	6918	8296	11703

Предполага годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

4.3.5 Процентно разпределение на селско и градско население

Урбанистичната класификация на селищата е поляризирана – един голям град, 5 средни (1-3 хил. жит.), 34 малки (200 – 1000 жители) и 11 много малки села (под 200 жители). Над 85% от населението на Общината е съсредоточено в града. Липсва категорията “големи села”. Средните села Калояновец и Хан Аспарухово са в долната граница на категорията и сравнително отдалечени от центъра. Предвид демографската тенденция, тези села скоро ще преминат в по-долна категория, ако не им се въздейства с целенасочени мерки. Застрашени от “изпадане от групата” са и 14 малки села. Около 30% от територията на Общината е заета от селища с нищожен демографски потенциал (северозападния и югозападния район). Там се наблюдава подчертана тенденция към депопулация.

4.3.6 Процентно разпределение на работещото население по сектори

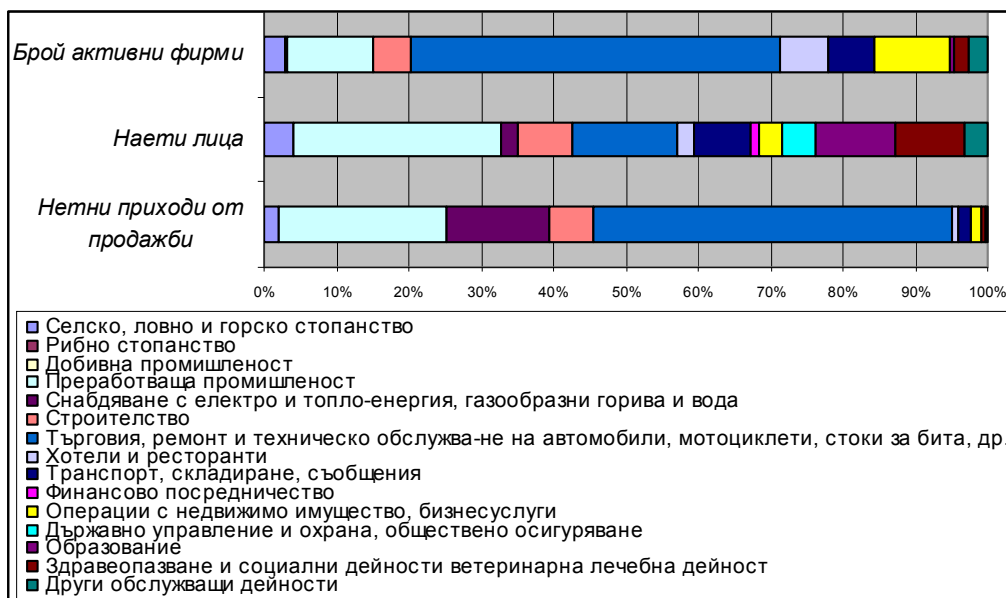
В частният сектор на услугите преобладават заетите в търговията, хотелиерството и ресторантьорството, операциите с недвижимо имущество и бизнес услугите. Коефициентът на заетост е по- висок от средния за страната, което основно се дължи на град Стара Загора.

4.4 Икономическо развитие на общината

4.4.1 Икономическо състояние

Налице е висок процент на приватизация на предприятията в различните отрасли от 60% до 100% частна собственост.

През последните години структуриращите отрасли на икономиката са машиностроене, електроника, хранително-вкусовата, химическата, текстилната промишлености. Индустриалната характеристика на града включва фирмите “Видеотон”, “Загорка”, “Градус” „Бисер-Олива”, „Панхим” „Ембул Инвестмън”.

През 2005 година е приет Общински план за развитие, който обхваща периода до 2013 година. Визията за развитие на общината е административен, културен и университетски център на Тракия, с развити висококачествени отрасли на промишлеността и на селското стопанство, с чиста околна среда и с висок жизнен стандарт на населението. Основната стратегическа цел, която си поставя плана е постигане на стабилни високи темпове на икономически растеж и доближаване на жизнената среда до средноевропейски стандарти.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

В таблицата са дадени данни за период от пет години (2004 – 2008 г.) за да се направи оценка на тенденцията на изменение. (данни от НИ и статистическия бюлетин на Българска народна банка).

Основни икономически индикатори	2004	2005	2006	2007	2008
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	38823	42797	49361	56520	66728
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.60%	6.20%	6.30%	6.20%	6.00%
БВП на глава от населението (лв.)	4989	5529	6411	7379	8753

Фактор за устойчиво развитие на общината е стимулирането на развитието на сектора на малките и средни предприятия, развитието на местното предприемачество и укрепването на частния сектор.

Малките и средни фирми в общината се характеризират с голямо разнообразие на предлаганите стоки и услуги по асортимент и номенклатура.

Произвежданите в рамките на общината стоки и услуги от повечето малки и средни фирми се насочват към - търговия, ресторантьорство, ремонтна дейност, битови услуги. Факторите за подобен подход и структура на пазара се обясняват: малки инвестиции, безработица, бърза обрращаемост и печалби, липса на платежоспособно търсене, липса на рискована инициативност и пр.

4.4.2 Водоснабдяване, канализация и третиране на отпадъчните води

4.4.2.1 Питейно-битово водоснабдяване

Източниците за водоснабдяване на град Стара Загора са :

Водоизточник „Беш бунар”, датира от римско време;

Водоизточник „Кольо Ганчево” – през 1950 година е изградено водохващане на подпочвени води в поройния конус на р.Бедечка, западно от кв. “Кольо Ганчево”. Построени са 6 броя БПС (буферни помпени станции) от шахтови кладенци с общ дебит 30 л/с, които изтласкват водата в черпателен резервоар с обем 500 куб.м. и 2 броя БПС от дълбоки тръбни кладенци. Водоизточникът продължава да се използва за водоснабдяване на промишлената зона на града.

Водоизточник „Дунавци” (Водоснабдителна група „Стара Загора – Дунавци”) Състои се от „Дунавци-запад” – каптирани чрез дренаж западна група извори с дебит около 150 л/с, „Дунавци – изток” – каптирани са водите чрез система от шахтови и тръбни кладенци на самоизлив с дебит 50-130 л/с и с дренаж „Дунавци –център”са усвоени всички налични водни количества. През 1955 година е изграден гравитачния водопровод от водоизточник „Дунавци” до гр. Стара Загора, с дължина 51 км, от които 11 км са положени в тунелите на деривационния канал от яз. „Копринка” за ВЕЦ „Стара Загора”. От разпределителната шахта в края на водопровода водните количества се отвеждат със самостоятелни водопроводи към напорните резервоари на „Средна зона” - 900 куб.м, „Висока зона” - 450 куб.м и „Ниска зона” - 5100 куб.м. Първоначално водата към резервоар „Ниска зона” се е използвала и за задвижване на микро-ВЕЦ, който по-късно е изключен от експлоатация.

Водоизточник „Ягода – Зимница”

Тази водоснабдителна група се основава на използване на подпочвените води от терасата на р. Тунджа, последователното им препомпване до билото на Средна гора и понататъшното гравитачно довеждане до главния разпределителен водоем на града. Системата е оразмерена за дебит 1100 л/с. Нейното изграждане се осъществява на два етапа: - първи етап – район „Ягода – Ръжена” и втори етап – район „Зимница”.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Всички описани по-горе водоизточници според сезона могат да осигурят на входа на града 1150-1200 л/с.

Вътрешната водопроводна мрежа на града има обща дължина 199,5 км., в т.ч. 80,6 км стоманени водопроводи, 112,6 км етернитови и 6,3 км. поцинковани водопроводи.

Всички селища в Общината са централно водоснабдени със собствени или общи за група селища водоизточници. Ползваното средно водно количество за селищата е 21434 куб.м/сек или 680 л/сек.

Върху качеството на подземните води, главно за вододайна зона „Ягода – Ръжена”, оказват влияние инфилтриращите се в зоната води от р. Тунджа, а също и редукионните процеси, протичащи непосредствено в подпочвените води.

4.4.2.2 Хидромелиорации

Част от съществуващите напоителни системи са разрушени и ограбени, което пречи за тяхното рационално използване. Силно развитата напоителна система за земеделските земи по икономически причини не се използва и това води до нейната амортизация и разграбване.

4.4.2.3 Отвеждане и пречистване на отпадъчните води

Канализационните системи представляват комплект от съоръжения, чието предназначение е да приемат отпадъчните, дъждовните и подземни води от населените места и да ги отвеждат извън техните предели до съответните приемници или пречиствателни станции, като обезпечат здравно - хигиенните условия на населението и осигурят условия за развитие на промишлените предприятия. Те имат важно значение за благоустрояването на населените места като част от тяхната инфраструктура.

Всички по-големи градове (с над 10 000 еквивалентни жители) са с относително изградени канализационни системи. Степента на тяхната изграденост е различна: за гр. Стара Загора канализационната мрежа е изградена 92%.

В канализационните мрежи на населените места могат да се заустват само производствени отпадъчни води, които не пречат на експлоатацията на канализационните мрежи и селищните пречиствателни станции и не застрашават живота и здравето на обслужващия ги персонал.

В процес на реализация е инвестиционен проект от водния сектор, финансиран по Програма ИСПА за изграждане на Градска пречиствателна станция гр.Стара Загора.

Строителството на ПСОВ гр. Стара Загора е в съответствие с „Национална програма за приоритетно изграждане на градски ПСОВ в населени места с над 10000 жители”. Финансирането е осигурено по програма ИСПА на Европейския съюз (75%) и съфинансиране от Европейската Инвестиционна Банка (15%) и от Републиканския бюджет на Р България (10%). Възложител е Министерството на регионалното развитие и благоустройството, ИА ИСПА.

ПСОВ гр. Стара Загора е проектирана за 256 300 еквивалент жители и $Q_{ср} = 6827$ m³/h, БПК натоварване от 3 800 kg/d и суспендирани вещества натоварване от 4378 kg/d.

Общата стойност на изграждането на ГПСОВ – Стара Загора е 13 567 608 €. Първата копка е направена през месец май 2005 год. Проектирането, строителството и експлоатацията до отстраняване на дефектите се изпълняват от германско - турския консорциум “Хайткамп – МАСС”.

За осигуряване на условия за включване на всички битово-фекални води от територията на гр. Стара Загора в строящата се ГПСОВ, от три години Община Стара Загора работи целенасочено за изграждане на канализационни мрежи. Реализирани са няколко проекта, а други към момента са на етап строителство:

С въвеждане в експлоатация на пречиствателната станция се очаква намаляване на замърсяването в басейна на р. Марица и нейните притоци, и следователно качеството на

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

водата в Егейско море; подобряване на качеството на околната среда; намаляване на потенциалния риск от замърсяване на почвите и подпочвените води; подобряване защитата на крайречната флора и фауна и намаляване на потенциалния риск за здравето на населението.

Съществено предизвикателство, свързано със замърсяването на водите, са и въпросите, касаещи третирането на оборския тор от животновъдството. Регионът на Стара Загора е определен като чувствителна зона по отношение на риска от замърсяване на подземните води с нитрати от селскостопанската дейност. В тази връзка е изключително важно познаването и спазването от селскостопанските производители на правилата за добри земеделски практики.

4.4.3 Използвани енергоносители, начин на отопляване

4.4.3.1 Електроснабдяване

Изградената електропроводна и електроразпределителна мрежа осигурява достатъчна сигурност и оперативност в захранването на всички селища. Инсталираната мощност е оразмерявана за по-големи товари от сегашното потребление и повечето подстанции работят с около 50% от капацитета си.

4.4.3.2 Отопление

Отоплението в обществения сектор и големите производствени предприятия на територията на гр. Стара Загора се извършва основно чрез локални парови централи, използващи гориво природен газ. Домакинствата използват за отопление и твърди горива – дърва и въглища. Малките предприятия и офиси се отопляват с ел. енергия. Общественият сектор в останалите населени места за отопление използва течно гориво. През отоплителния сезон горивните инсталации с битов характер, използващи твърдо гориво генерират отпадъци от горивния процес. Общото количество отпадъци от горивния процес са 3 600 тона/годишно, като по-голям е дялът на пепелта от изгаряне на въглища. Тези отпадъци се депонират съвместно със смесените битови.

4.4.3.3 Газификация

Захранването на гр. Стара Загора с природен газ се осъществява от южния клон на магистралния газопровод, минаващ южно от града, като общата дължина на газоразпределителната мрежа в града е около 80 м. Захранващите общински обекти са повече от 100, а битовите потребители над 200. Предвижда се възможност за газоснабдяване и на с. Маджерито.

4.4.3.4 Промишленост и строителство – производствен потенциал, структуроопределящи отрасли, произведена продукция; конкретни предприятия и дейности като източници на отпадъци

Производството на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия е с най-висок принос в произвежданата промишлена продукция (56,2%). Функциите на подотрасъла в ешелонния процес “селско стопанство – хранителна промишленост”, балансират икономическото развитие и осигуряват най-доброто използване на местния аграрен потенциал. С гъвкавия си характер и силна подвижност, тези производства могат да окажат и балансиращо въздействие върху териториалната структура на промишлеността. Отрасълът има много силни позиции и перспективи за развитие, като работи както за вътрешния, така и основно за външния пазар. В неговото реструктуриране е реализиран значителен обем чужди инвестиции.

Силно е присъствието на фирмите, произвеждащи текстил и облекла (над 70 бр.). Секторът ангажира 12.2% от работната сила в общината и е разположен изцяло на територията на града. Прогрес в развитието си има дървообработката и производството на мебели. Производството на химични вещества и продукти, изделия от каучук и пластмаси е представено от 40 фирми.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Застъпено е и производството на метални изделия, формиращо около 13% от произведената промишленост. Производството на машини и оборудване през 90-те години загуби позициите си в националната и градска икономика. Сега секторът произвежда само 9.6% от общата промишлена продукция в общината и ангажира 2260 лица.

Секторът “Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода” произвежда 32.2% от промишлената продукция, 14.5% от общия размер на нетните приходи от продажби в общината и 2.4% от наетите лица (1070 човека). Стратегическо място в икономиката и бита на града имат Електоразпределение - АД – Стара Загора и Газоснабдяване АД – Стара Загора.

Индустрията ще продължи да бъде териториално ориентирана към общинския център, разчитайки на изградената производствена инфраструктура, традициите, квалифицираната работна ръка и на други фактори и предпоставки. В стратегически план, успоредно с процесите на продуктово и технологично реструктуриране на съществуващите традиционни промишлени производства, ще се осъществява и териториално пренасочване на промишлените дейности.

Икономически приоритети на общината са:

- Насърчаване развитието на интелектуалните и високотехнологични производства;
- Стимулиране на частния бизнес и ориентирането му към развитие на жизнеспособни и високо – адаптивни малки и средни предприятия чрез съхраняване на жизнени традиционни промишлени отрасли и развитие на алтернативни производства;
- Развитие на перспективни регионални клъстери;
- Подпомагане на реструктурирането на бизнес инфраструктурата;
- Създаване на необходимите пространствени предпоставки чрез осигуряване на нови устроени производствени терени.

Особено важна роля в това отношение е новата инициатива на общинското ръководство за изграждане на индустриален парк Стара Загора върху площ от 150 дка, разположен в близост до изградените площи на търговската верига „Метро”. Приоритетни направления на индустриалния парк са екологично чист, основаващ се на науката бизнес в следните отрасли: електроника, прецизно машиностроене, приборостроене, медицинска апаратура.

4.4.4 Селско стопанство

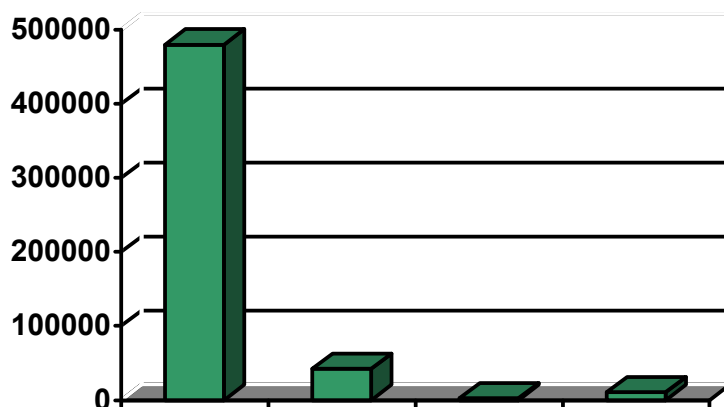
Обработваемата земеделска земя в Община Стара Загора обхваща площ от 535499 дка.

Най-голям дял заемат нивите – 479680 дка (89,6% от обработваемите земи). Трайните насаждения заемат 42452 дка (7,9%), ливадите – само 2880 дка (0,5%) и други обработваеми земи – 10487 дка (2,0%).

Разпределение на обработваемата земя на Община Стара Загора

Обработваема земя - общо	Ниви	Трайни насаждения	Ливади	Други категории
535499	479680	42452	2880	10487

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Разпределение на обработваемата земя на Община Стара Загора

Общинска е собствеността върху 111275 дка земя – общинския поземлен фонд, включващ ниви, трайни насаждения, мери и пасища, както и полските пътища и прокари, части от горските територии и населените места, язовири, блата, непригодни земи, общинската пътна мрежа и др. Тук се включват земите от общинския поземлен фонд – публична и частна собственост, остатъчния фонд и земите по &4.

Селското стопанство е застъпено във всички селища на община и има важна роля за цялостното ѝ развитие. Независимо от значителното намаляване на произведената продукция през 90-те, този отрасъл остава основен източник на доходи в селата и база за хранително – вкусовата промишленост на града. Приносът на селското стопанство в реализираните приходи от продажби в общината е символичен (2,1% - 18,36 млн. лв.) и далеч под потенциала само на поземлените фондове. В структурно отношение, почти половината приходи в сектора се реализират в града (41,6%), където са съсредоточени основните преработващи мощности.

Селското стопанство на общината се развива в общо 7274 стопански структури. Абсолютно преобладаващият дял (6937 бр., 96%) са личните натурални стопанства. Пазарно ориентирано производство (предимно растениевъдство) се реализира от 35 земеделски кооперации, 2 сдружения и 43 арендатори. Отворената ниша е запълнена от преходната форма “арендатори”.

Богатата фуражна база, традицията в поддържане на племенни стада и научнопроизводствените вериги са били предпоставка за завидно добре развито животновъдство до началото на прехода. Дребното животновъдство (в малки частни стопанства) продължава да покрива преобладаващия дял на статистическите количества. Обнадеждаващ факт са запазените племенни стада (говеда, биволи и овце). Забелязва се и тенденция към увеличаване на отглежданите птици, свине и пчелни семейства.

Източниците на отпадъци от селското стопанство могат да бъдат както от растителен така и от животински произход. Най-често и двата вида отпадъци присъстват в частните стопанства и могат да се подлагат съвместно на механично – биологично третиране за получаване на компост с много добри качества и приложение като подобрител на почвата.

Практиката на водещите страни в Европа доказва приложимостта на технологии за компостиране в домашни условия. Въвеждането и популяризирането на технологии за фамилно компостиране в частните стопанства в общината е перспектива със значим икономически и екологичен ефект.

4.4.5 Туризм

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Нископланинският релеф и добре развитата шосейна мрежа осигуряват добър достъп до планината и богати възможности за избор на туристически маршрути. Целогодишно могат да се реализират пешеходни и вело преходи с различна продължителност и натоварване. Районът е потенциал за развитие на селски и еко туризъм.

В западната част на Сърнена Средна гора, на 15 км. северозападно от Стара Загора са разположени Старозагорските минерални бани. Основен лечебен фактор в курорта е минералната вода, която излиза на повърхността с температура около 40⁰С и дебит 13.6 л/сек. Има лечебни свойства по отношение на заболявания на опорно-двигателния апарат, периферната нервна система, гинекологични, бъбречно – урологични, стомашно – чревни и чернодробно – жлъчни болести. Настанителната база на курорта включва хотели и почивни станции на различни ведомства с добри възможности за профилактична и възстановителна лечебна дейност.

Културно – историческото наследство на територията на общината е с история от осем хилядолетия. Експозицията на музей “Неолитни жилища” запознава посетителите с живота на хората от ранния неолит – VI хил. пр. Христа. Антични терми, антични мозайки, античен форумен комплекс са част от многобройните археологични паметници, които ни връщат в епохата на Римската империя. Събитията от Руско – Турската война превръщат Стара Загора в град символ на нашето национално освобождение. Мемориалният комплекс “Бранителите на Стара Загора 1877 г.” увековечава героизма на руси и българи при защитата на града на 31 юли 1877 г. Паметникът е включен в “Стоте национални туристически обекта”.

Проявите от културния календар са неповторима страна от туристическото предлагане на общината. Голяма част от тях са с национално и международно участие. Ежегодно се провеждат Фестивал на оперното и балетно изкуство, Фестивал на маскарадите игри, Фестивал на кукленото изкуство за възрастни “Перо”, Фестивал на шлагерната песен “Под липите златен прах се рони”, Национален конкурс за поезия “Веселин Ханче”, Фестивал на ромската музика и танц, Празникът на липите.

Община Стара Загора разполага с общо 1630 легла в хотелските комплекси в града, Старозагорски минерални бани и села, като средната им годишна заетост е 16% за хотелите в селата и 40 % за останалите. Общото количество генерирани отпадъци е оценено на 43 т. годишно (24 т/год за гр. Стара Загора, за селата – 2,4 т/год и за Старозагорски минерални бани – 17 т/год). Отпадъците имат смесено - битов характер и се депонират съвместно с останалите битови отпадъци на депото в местността “Мандра баир”.

В последните години се наблюдава тенденция към преустройство и модернизирание на бивши санаториуми и профилакториуми на Старозагорски минерални бани в модерни СПА комплекси с хотели. При тази дейност се генерират големи количества строителни и смесени битови отпадъци.

ЗЕЛЕНА ЗОНА

На територията на Община Стара Загора има множество паркове и зелени площи. Най-големите паркове са:

- Парк „Митрополит Методи Кусев” (Аязмото) – площ от 32 000 дка. Разположен в северната част на града, по южните склонове на Сърнена Средна гора. На територията на парка са изградени игрища за бадминтон, тенис кортове, детски площадки, летен театър, зала на смеха и зоопарк на площ от 30 дка.

- Зоопаркът на Стара Загора е създаден през 1957 година. Разположен е в живописната местност парк "Аязмото". Заема площ от 240 дка. В Зоопарка се отглеждат близо 450 екземпляра от около 80 вида бозайници, птици и земноводни. Могат да се видят животни от всички континенти, без обитаващите Антарктида. Традицията на Зоопарка е успешното развъждане на кафява мечка. В периода 2002 - 2007 г. са родени девет мечета.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

По този повод статуята на двете каменни мечета входа му се е превърнала в негов символ. В настоящия момент в Зоопарка се отглеждат приблизително 320-340 животни от 70 вида.

- Парк „5-ти Октомври” – площ 20 дка. Разположен е в центъра на града. Създаден през 1891 г.
- Парк „Александър Стамболийски”(Житен Алан) – площ 15 дка. Създаден през 1959 г.
- Парк „Бедечка “ Паркът заема площ от 1060 дка, залесен е от 1958 г. В него се намира “Старият чинар”, на възраст около 500 г., обявен за природна забележителност. През парка протича река Бедечка, дълга 34 км, ляв приток на Съзлийка.
- Парк „Българско опълчение” – площ 1400 дка. Разположен е в източната част на града. В парка е издигнат Мемориалният комплекс “Бранителите на Стара Загора - 1877 г.” , по случай 100-годишнината от боевете за Стара Загора през Руско-турската освободителна война.
- Парк „ Тракия “ – площ 11 дка. Залесен през периода 1953-1972 г.
- Парк „ Станционна градина “ – площ 96 дка. Създаден през 1898-1912 г.
- Парк „ Зелен Клин” – по програма „Красива България”, паркът е обновен и открит през септември 2007 г.

- Парк „ Баня Пиперка”
- Безспорно от всички паркове на територията на общината най-известен, с най-голямо значение за старозагорци и емблема на града е Парк „Митрополит Методи Кусев” (Аязмото). Парк Аязмото получава името си от българското християнско население и означава лечебен минерален извор. Митрополит Методий Кусев инициира създаването на парка през 1895 г. Той организира първата кампания по залесяването на парка и превръща почти голия ерозирал хълм в прекрасна градина, разполагаща с уникални за България дървесни видове. Той внася много от растенията от Ливан, Турция, Гърция, Испания, Италия и др. Заедно с това, Дядо Методий изгражда напоителна схема и построява църква на върха.

От самото начало гражданите сътрудничат за изграждането на парка и много хора се включват доброволно през годините в залесяването и поддръжката му.

Голяма част от парка (60 от 268 ха) представлява паметник на парковото и градинското изкуство от национално значение (Наредба № 5 за Обявяване на недвижимите паметници на културата, приета от Министерството на културата, 27 май 1998 г.). 60 ха са охранителна зона. Дефиницията използвана в наредбата гласи: “териториално или пространствено обособени структури, разпознаваеми по устойчивата им композиция и от значение за развитието на паркоустройственото изкуство и наука; пространствено обособима структура от селищна или извънселищна територия, разпознаваеми по устойчивата им композиция и от значение за развитието на градоустройствената наука, взаимодействието на човека с природната среда, притежаващи структурообразуваща или поддържаща роля за развитието на населено място или извънселищна територия” по смисъла на Наредбата.

Паркът дължи своята изключителна красота на пейзажа на много фактори, между които изобилната зеленина и подходящото си разположение, предлагашо вълнуващи гледки към Тракийската низина и към град Стара Загора. Паркът предлага голямо разнообразие от алеи и пътеки минаващи под тунели от зеленина. Типични за парка са зелените тунели от короните на кипариси и кедри. Аязмото е дом за повече от 150 екзотични дървесни и храстови видове от най-различни части на света. Особен интерес представляват алепския бор (*Alerpo pine*), лавровото дърво (*Laurus nobilis*), моливното дърво (*Juniperus virgiliana*), райската ябълка (*Malus pumila*), алепския дъб (*Quercus infectoria*), гинкото (*Ginkgo biloba*) и много други.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Парк Аязмото е публична общинска собственост и Общинската администрация и Общинският съвет на Стара Загора са отговорни за планирането, управлението, опазването, развитието и поддръжката на зелените площи, социалната и техническата инфраструктура на парка. В своята дейност по управление на този парк, местните власти винаги са се допитвали до мнението на старозагорци.

4.4.6 Транспортна инфраструктура и връзки

Транспортната инфраструктура е добре изградена. Основните пътни артерии са в задоволително състояние, но общинската пътна мрежа се нуждае от ремонт. Около 50% от общинските пътища (около 130 км) не са в добро състояние или без настилка(42,9 км), за което са необходими значителни инвестиции. Летище Стара Загора в момента не функционира, но инфраструктурата, необходима за приемане и водене (РДВ) на самолети е запазена. Летищният терен заема площ от 261 ха.

Телефонната мрежа е добре развита(плътност 42,15 тел п/100 д – над средната за страната 38,6). Всички населени места са телефонизирани. Мрежата има и свободен капацитет. Степента на цифровизацията в града е достигнала 59%. Достъпът до *Интернет* е осигурен за всички абонати, а мрежата за бизнес услуги има обособени 5 точки за достъп в града. Мрежата на пощенските услуги е също добре развита (с изключение на малките села).

4.4.7 Икономически показател

4.4.7.1 Национални икономически показатели

Генерирането на твърди битови отпадъци обикновено е в унисон с икономическото развитие и подобряване стандарта на населението. Използвани са данни за последните пет години за да се направи оценка на тенденцията на изменение. Макроикономическите данни са взети от Националния статистически институт – статистически годишник и статистическия бюлетин на Българска народна банка.

Основни икономически индикатори	2004	2005	2006	2007	2008
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	38823	42797	49361	56520	66728
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.60%	6.20%	6.30%	6.20%	6.00%
БВП на глава от населението (лв.)	4989	5529	6411	7379	8753

4.4.7.2 Регионални икономически показатели

Инвестиционната активност в района е предимно дело на местни предприемачи и въпреки позитивния ефект направените инвестиции не водят веднага до рязко повишаване на индекса на БВП.

Макроикономическите данни за 2008 г. са взети от интернет страницата на Националния статистически институт. В таблицата е даден среден растеж на икономическото развитие.

Приходи на домакинствата	2008 (действ.)
Доход на домакинствата в България (в лв. годишно)	8604
Доход на домакинствата в Региона (в лв. годишно)	8553
Доход на глава от населението в България (в лв. годишно)	3471
Доход на глава от населението в Региона (в лв. годишно)	3390

4.5 Екологична характеристика

Основните антропогенни фактори, които оказват влияние върху качествата на околната среда, състоянието на атмосферния въздух, водите и почвите са: промишлеността, транспорта, комунално – битовата дейност, употребата на изкуствени торове и пестициди в селското стопанство.

В селищните територии на общината не се намират крупни производствени замърсители на атмосферата, водите и почвата. Проблеми, свързани със замърсяването на атмосферата, създават близостта на големите горивни инсталации в комплекса “Марица Изток”, автомобилният транспорт в града и битовият фактор. Мъглите и облачността през зимата затрудняват самопочистването на атмосферата, но преобладаващите зимни североизточни и северни ветрове с висока средна скорост влияят благоприятно за разсейването на атмосферните замърсители.

Третирането на неопасните отпадъци (твърди битови, строителни и производствени) се извършва основно чрез депониране. Обособени са две площадки за осъществяване на тези дейности. Площадките не отговарят на нормативните изисквания за съоръжения от този род и дейностите за привеждане в съответствие са обект на настоящата Програма.

Акустичното натоварване на средата от средствата на транспорта е значително поради високата интензивност на потоците, състоянието на настилките, организацията на движението, неотчитането на фактора шум при планиране на застрояването. Това налага необходимостта от осъществяване на градоустройствени и благоустройствени мероприятия за подобряване на акустичната обстановка в града и общината.

Голяма част от територията на града е покрита от електромагнитни лъчения и полета от радиопредавателни станции, телевизионни ретранслатори, клетки на мобилни оператори, неизвестен брой граждански и военни радиостанции, локатори, радары и хаотично проведени електропроводи.

4.5.1 Качество на атмосферния въздух

4.5.1.1 Контрол на състоянието на атмосферния въздух

Състоянието и качеството на атмосферния въздух на град Стара Загора е обект на наблюдение и контрол от организирания Национален екологичен мониторинг на въздуха.

Националната система за мониторинг на околната среда (НСЕМ) обхваща територията на цялата страна и поддържа информационни бази данни на национално и регионално ниво. Към момента Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) се състои от 55 пунктове за мониторинг.

На територията на Община Стара Загора в рамките на НСЕМ са изградени и функционират една АИС, ситуирана в градинката “Зеления клин”, един пункт за ръчно пробонабиране (до РИОСВ) и две системи ДОАС, разположени в с. Могила и с. Остра могила.

Информацията от диагностичния и прогностичен модули се предоставят на Община Стара Загора по оперативен път.

Автоматичните измервателни станции, включени в системата за мониторинг на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Стара Загора са регистрирали през 2007 год. намаляване на нивото на основните замърсители в сравнение с предходните години. За 2007 год. средногодишните стойности на показателите фини прахови частици ПМ10, азотен диоксид, серен диоксид и сероводород, регистрирани от АИС Стара Загора са по-ниски в сравнение с тези от 2006 год.

По отношение на замърсителя серен диоксид, към който населението е най-чувствително поради факта, че повишените му концентрации във въздуха водят до бързи и осезаеми реакции на дразнене на горните дихателни пътища и очите, през 2007 год. не е регистрирано нито едно превишение както на средночасовите, така и на средноденонощните норми. Единствено превишение на нормите бележи показателя фини

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

прахови частици ПМ10. Превишенията на средноденоношните норми през 2007 год. са 36 денонощия (три от тях са по време на пожарите), като трябва да се отбележи, че ПДК за 2007 год. е по-ниска в сравнение с тази заложена за 2006 г.

ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМИСИИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

Върху качеството на атмосферния въздух на територията на Община Стара Загора влияние оказват няколко групи източници на емисии:

- Енергиен комплекс "Марица Изток" На разстояние около 45 км по въздушна линия в югоизточна посока на гр. Стара Загора се намират трите най-големи топлоелектрически централи на РБългария. Основното гориво, използвано в тези централи е лигнитни въглища с високо сярно съдържание.

- БРИКЕЛ ЕАД – гр. Гълъбово - Централата е с номинална топлинна мощност 1 020 MWt. "БРИКЕЛ" ЕАД, произвежда електроенергия, топлоенергия и брикети. Има инсталирани 6 броя парогенератори, чиито димни газове след пречистване от прах в електромагнитни филтри се отвеждат през комин с височина 150 м. За експлоатация на горивна инсталация е издадено Комплексно разрешително № 45 от 2005 г. и изменено през 2006 г. Няма изградени СОИ. За ТЕЦ на "БРИКЕЛ" АД, с оператора е договорена ограничена експлоатация в рамките на 20 000 часа в периода 2008-2011 г. и окончателно извеждане от експлоатация не по-късно от 31.12.2011 г. (след изчерпване на разрешението лимит от 20 000 часа). Поради изчерпване на този лимит, през месец декември 2010 год. принудително са изведени от експлоатация и запечатани два котела. Постигната е договореност с оператора за осигуряване на отоплението на обществени и административни сгради в община Гълъбово, през отоплителния период да останат в експлоатация два котела и два във резерв. Операторът е предприел действия за проектиране и изграждане на СОИ и след тяхното въвеждане в експлоатация може да получи възможност да експлоатира централата.

- ТЕЦ „Марица Изток 2" - Тя е най-голямата топлоелектрическа централа в България. Изградена е върху площ от 512 хектара в непосредствена близост до с. Радецки, а на изток от нея се намира язовир "Овчарица". ТЕЦ 2 е с обща инсталирана мощност от 1 465 мегавата, състои се от осем генериращи блока, четири от които – първи, втори, трети, четвърти, седми и осми – имат изградени сероочистващи инсталации. Работи с местни лигнитни въглища, добивани в рудниците на Мини „Марица Изток”. ТЕЦ „Марица Изток 2" е Еднолично Акционерно Дружество (ЕАД). Капиталът на Дружеството е собственост на Български Енергиен Холдинг (БЕХ). Предметът на дейност е производство на електрическа енергия, както и строителна и ремонтна дейност в областта на електроенергетиката и топлоенергетиката. В момента в ТЕЦ „Марица Изток 2” се изпълнява мащабен инвестиционен проект за рехабилитация на енергоблоковете, който включва и изграждането на сероочистващи инсталации на пети и шести блок. Централата се експлоатира съобразно издадено Комплексно разрешително № 50 от 2005.

- ТЕЦ Енел Марица Изток 3 - Мажоритарен собственик на ТЕЦ "Енел Марица-изток 3" със 73 % е италианската компания "Енел". Останалите 27 % са собственост на Националната електрическа компания. Централата е с мощност от 840 MW и има 4 генериращи блока – всеки от по 210 MWt. Към момента работят три блока, четвъртият е изведен в рехабилитация. Всички блокове работят с СОИ (сяроочистващи инсталации), които редуцират съдържанието на серен диоксид от димните газове с повече от 94 %. Издадено Комплексно разрешително № 52 от 2005 год., с актуализация от 15.02.2008 год.

В резултат на експлоатацията на горивните инсталации на топлоелектрическите централи при неблагоприятни метеорологични условия се наблюдава пренос на емисии предимно от серен диоксид от въздушния басейн на енергийния комплекс "Марица Изток" към територията на Община Стара Загора. През последната година като резултат от въвеждане в експлоатация на СОИ и упражняване на ефективен контрол от страна на

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

РИОСВ Стара Загора върху работата на централите при неблагоприятни за разсейване на замърсителите метеорологични условия, прогнозирани от Системата за ранно предизвестяване, беше ограничен териториалния обхват на разпространение на емисиите и на територията на общината не са регистрирани наднормени нива на серен диоксид.

СРП съгласно условията на комплексните разрешителни на централите би следвало да се използва от самите оператори за самоограничаване на натоварването на мощностите им, при неблагоприятни условия. Но на практика това не се случва, поради обстоятелството, че тази система не може да диференцира, чии емисии имат най-висок дял за влошаване качеството на атмосферния въздух в дадена точка. Това обстоятелство е причина за забавяне на действията от страна на операторите до изчакване на разпореждания и контрол от страна на компетентния орган РИОСВ – Стара Загора. Като доказателство за тази теза са многобройните обгазвания на Гълъбово през 2008 година.

СТАЦИОНАРНИ ИЗТОЧНИЦИ – ПРОИЗВОДСТВЕНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Стационарни източници на емисии на замърсяващи вещества в атмосферния въздух на територията на общината са основно горивни инсталации на промишлени предприятия, използващи твърдо или течено гориво. Такива източници на емисии са :

“Бисер олива” АД – производство на олио – изгаря през активния сезон (4-5 месеца в годината) слънчогледови шлюпки – в димните газове епизодично има превишение на нормите за прах.

“СРЕДНА ГОРА” АД е основано през 1963 година, като предприятие за производство на дограма, мебели и дървени детски играчки. През последните години Дружеството се утвърди като един от най-големите производители на столове от иглолистна дървесина в Европа. В горивната инсталация се изгарят дървени стърготини. Емисии от прахови частици.

“Загорка” АД – производство на пиво; “Наталия” АД – производство на трикотажни изделия; Панхим ООД - Българо-израелска фирма с основна дейност - производство на гранули и листи ПММА; и др. по-малки предприятия използват газообразно гориво и техните емисии съдържат основно въглероден диоксид и азотни оксиди. Практически при нормални условия за дифузия на емисиите не оказват отрицателно влияние върху качеството на атмосферния въздух.

Емисии от вентилационни системи излъчват “Труд 97” ООД – производство на врати, офис мебели и мебели за дома; “Прогрес” АД – производство на технически и декоративни отливки; “Слънце БТ Стара Загора” АД – производство на тютюневи изделия; “Ембуливестмънт” АД - промишлено производство на синтетични и акрилни прежди; “Стандард профил България” АД - производство на части и принадлежности за автомобили и за техните двигатели; „Линде Газ България” ЕООД – производство на технически газове.

Източници на емисии от летливи органични вещества са и всички бензиностанции на територията на общината и обекти, употребяващи разтворители.

Тези производствени предприятия, горивни инсталации и съоръжения са картотекирани в РИОСВ и се упражнява контрол върху дейността им.

Кметът на общината е също компетентен орган по контрола на спазването на екологичното законодателство и упражняването на тези правомощия ще допринесе за ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух от дейността на производствените предприятия.

ГОРИВНИ ИНСТАЛАЦИИ С БИТОВ ХАРАКТЕР

При изгарянето на масово употребяваните в домакинството твърди горива, емисиите са с ниска височина и ниска емисионна температура. При неблагоприятни метеорологични условия и затруднена дифузия на замърсителите това също може да бъде причина за високи приземни концентрации на вредни вещества в близост до източниците. Това важи особено за емисиите на прах (PM10) и SO₂ от изгарянето на въглища и емисиите за PM10 от

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

изгарянето на дървата. Тъй като тези твърди горива са широко разпространени в България, този вид емисии е от значение в гр. Стара Загора. Доказателство за това твърдение е сезонният характер на разпределение на превишенията на нормите на показателя фини прахови частици ПМ10.

В изпълнение на заложените в Плана за действие от Програмата за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, Община Стара Загора е реализирала проекти за газифициране на всички свои по-големи административни, обществени сгради и такива от социалната и образователна инфраструктура. През 2009 год. са газифицирани 264 домакинства, с което общият им брой в гр. Стара Загора наброява 2625, 12 бр. са новите потребители на газ от обществено административния сектор, с което общият бр. газифицирани офиси и административни сгради става 269.

Със средства от общинския бюджет и от донорски програми е проведено обследване и е извършен ремонт и саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на учебни заведения, детски градини и заведения за социални грижи.

ЕМИСИИ ОТ ТРАНСПОРТА - МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

Увеличаващият се брой на личните моторни превозни средства, състоянието на автомобилите, качеството на горивата, всичко това води до нарастване нивото на праха, азотни диоксиди и оловни аерозоли. Не без значение за качеството на атмосферния въздух в региона е и натоварения автомобилен трафик поради кръстопътното географско разположение на Общината. Проблемът със замърсяването на атмосферния въздух от автотранспорта е особено актуален за жителите на натоварените улици и булеварди в град Стара Загора – булевардите “Славянски”, “Патриарх Евтимий”, “Ген Столетов”, както и бул “Цар Симеон Велики” (в отсечката на запад след улица “Димчо Стаев”, улиците “Васил Левски”, “Хаджи Димитър”, “Отец Паисий”, по които е непрестанен и често непредвидим потокът от автомобили.

Железопътен транспорт

Въздействието на железопътния транспорт върху околната среда се изразява с относително скромни газови емисии от разходваното дизелово гориво (при почти пълна липса на емисии на CO₂) и по-големи шумови такива. Това е и причината този вид транспорт да се счита за най-екологичен и приоритетен в развитието на обединената транспортна система на Европейския съюз.

Тролейбусен транспорт

Основният плюс на тролейбусния транспорт е това, че той използва ток, следователно е по-евтин и не замърсява околната среда. Дори само този факт трябва да накара хората да оценят огромните му достойнства, а поради тези позитиви големи градове като Виена и Будапеща инвестират много в лансирането и модернизиранието на този вид транспорт и в момента той е водещ там. Това обстоятелство е основание местната управа да постави възстановяването и развитието на този вид транспорт като приоритет, още повече, че дружеството “Тролейбусни превози” ЕООД е общинска собственост. Като доказателство в това направление е проведеният търг за доставка на 6 броя тролейбусни коли марка ЛИАЗ. ***Неорганизираните източници на емисии***

В тази категория могат да се причислят всички локални източници, които нямат комини и генерират вредни вещества в атмосферния въздух епизодично. От този вид източници за територията на Община Стара Загора по-значим принос за замърсяване на въздуха имат:

- торови отпадъци - Степента на въздействие на торовите отпадъци върху компонентите на околната среда се обуславя от много фактори, от които определящи са начините на неговото съхраняване, обработка и оползотворяване.

Независимо, че органичните вещества, съдържащи се в тора и в отпадъчните води, изцяло се включват в биогеохимичните цикли на кръговрата на веществата в природата,

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

съществуват някои особености, които затрудняват решаването на проблема с тяхното екологосъобразно оползотворяване. Замяряването на въздуха от животновъдните ферми има предимно локален характер, но въпреки това спецификата на отделяните вредни емисии заслужава сериозно внимание.

Специфичната миризма на неприятно миришещите газове може да се открие на разстояние до 3,5 – 4 km през лятото и до 0,5 km през зимата от животновъдните ферми.

Доказано е, че химичната природа на тези съединения е различна, и повечето от тях, много бавно влизат в реакции с други вещества.

Основни замърсители на атмосферния въздух от животновъдното производство са вредните и неприятно-миришещи газове (амоняк, сероводород, метан, меркаптани и др.), прах и микроорганизми, като най-съществен дял от тези замърсители се пада на торохранилищата.

- нерегламентирани депа за отпадъци – емисии от прах, сметищен газ (метан и сероводород), неприятни миризми;

- строителни площадки – емисии на прах;

4.5.2 Качество на водите

Опазването на чистотата на водите е първостепенна задача на обществото, която осигурява здравословното съществуване на човешките индивиди.

Състоянието на повърхностните и подземни води в Община Стара Загора е в зависимост от състоянието на развитите отрасли на промишлеността, селското стопанство, нивото на развитие на инфраструктурата и технологиите на пречистване.

Повърхностни води

Територията на Община Стара Загора се характеризира с разнообразие по отношение на водните запаси. Реките в този район са от Беломорския водоносен басейн. Главен воден ресурс и водоприемник е река Сазлийка (Сютлийка), с множество притоци: река Бедечка, река Банянска, река Коленска, река Оряховска, р. Яворска, р. Дермен дере, р. Ерен дере и множество малки и големи дерета. Реките водят началото си от Сърнена Средна гора.

Дължината на река Сазлийка до устието възлиза на 145,4 км с водосборна площ около 3300 кв.км, включваща равнинно-хълмисти и нископланински релефи със средна надморска височина 330 м и слаб наклон от север на юг.

От изворите до с.Боздуганово името на реката е Сютлийка, а след сливането си с река Бедечка, извън територията на Общината тя получава името Сазлийка.

Хидрографската мрежа на р. Сазлийка е асиметрична, с преобладаване на левите притоци, от които по големите са река Блатница (протичаща през Община Раднево) е с дължина 54 км и водосборна площ 656,3 кв.км, река Овчарица (протичаща в горното си течение през Община Стара Загора) – с дължина 71,5 км и водосборна област 636,1 кв.км, река Соколница (изцяло извън територията на Община Стара Загора) – с дължина 60,5 км и водосборна площ 343 кв.км и река Бедечка.

Река Бедечка е с дължина 33,4 км и водосборна площ 262,3 кв.км при средна надморска височина 240 м.

Хидроложкият режим на реките в района се формира в условията на континентална климатична зона, снеговете през зимата бързо се стопяват, поради южното изложение на площите и проникване на средиземноморски топъл и влажен въздух по р. Марица, а през летния период губят много вода поради инфилтрация и изпарение.

Наблюдението и контролът върху състоянието на повърхностните води се осъществяват от Националната система за екологичен мониторинг (НАСЕМ), подсистема “Контрол и опазване чистотата на водите”. Предвид географското местоположение и значимост, периодичен контрол се извършва на река Бедечка и река Сазлийка. На останалите малки планински реки и дерета организиран контрол не се извършва.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Констатирано е, че основен замърсител на река Сазлийка се явява река Бедечка, поради факта, че град Стара Загора няма градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ). След село Могила реката се оформя като сборен колектор на непречистените битово-фекални и промишлени води от града, което определя относително постоянния ѝ дебит.

Резултатите от анализите през годините показват, че качеството на водите в река Бедечка преди град Стара Загора отговаря на изискванията за II-ра проектна категория водоприемник. След града, реката е III-та категория. Пунктът за мониторинг и оценка качеството на водите в река Бедечка е при село Могила, след вливане на непречистените отпадъчни води от градския колектор на гр. Стара Загора.

Водите на река Бедечка системно не отговарят на проектната III-та категория водоприемник по отношение на показатели: разтворен кислород, окисляемост, ХПК.

Характерни замърсители за река Бедечка, след град Стара Загора са и азот амониев, азот нитратен и азот нитратен, БПК-5.

Данните от екомониторинга за пункта на село Могила показват влошен кислороден режим, системно наднормено замърсяване с органични вещества – изразено като БПК-5, с нитритен азот, несистемно с амониев азот и периодично замърсяване с нефтопродукти.

Въпреки, че наднормените концентрации по посочените показатели, бележат понижение в последните години, река Бедечка по цялото си течение след Стара Загора до вливане в река Сазлийка няма необходимия капацитет за осъществяване на самопречистване.

Най-богати на алкални и алкалоземни елементи (K, Na, Mg, Ca) в поречието са водите на река Бедечка. Съдържанието на тежки метали Cu, Zn, Mn, Fe е значително под ПДК във всички изследвани пунктове. Регистрирани са относително високи концентрации на олово (близки до ПДК) в река Бедечка преди заустване в река Сазлийка.

Река Бедечка се определя като значим замърсител на река Сазлийка, респ. на река Марица в долното ѝ течение. Наложително е по-бързо изграждане и пускане в действие на пречиствателната станция за отпадъчни води за град Стара Загора.

По данни от доклада на РИОСВ гр. Стара Загора за 2007 г. се констатира тенденция на съществено намаляване на концентрациите на нефтопродукти и хром и увеличаването им по отношение на останалите наблюдавани замърсители, внасяни във водоприемниците от промишлените обекти:

ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЧНИ ВОДИ ОТ ПРОМИШЛЕН СЕКТОР

В териториалния обхват на РИОСВ - Стара Загора в поречие Марица има 24 обекта с разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти с индивидуални емисионни ограничения.

В съответствие с поставените условия в комплексните разрешения (КР) и разрешителните за заустване, операторите провеждат собствен мониторинг на заустваните отпадъчни води, предоставят резултатите от количествения и качествен мониторинг и изготвят програми с мерки за намаляване на замърсяването. Предприети са и реализирани действия за снижаване на внасяния във водоприемниците товар – през 2007 год. са пуснати в експлоатация ПСОВ на „Диони” ООД – консервна фабрика „Дерони” и „Нанюк интернешънъл” ООД – предприятие за преработка на птиче месо.

На територията на Община Стара Загора има 10 броя микроязовири, предназначени за напояване.

В настоящия момент не се извършва организиран контрол на водите от язовирите, предназначени за напояване и рибовъдство

Подземни води

Водоносните хоризонти не винаги са ясно определени, което създава предпоставки за осъществяване на пряка хидравлична връзка между подземните и повърхностните води.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Създават се условия за проникване на замърсявания от откритите водни течения в подземните акватории. Предвид на това, че част от подземните резервоари на вода се използват за водоснабдяване и напояване тези замърсявания могат да имат опасен, дълготраен характер.

Състоянието на водните ресурси на територията на Община Стара Загора рефлектира върху проблема за осигуряване на чиста питейна вода за населението в региона.

С най-силно изразено антропогенно въздействие за територията на Община Стара Загора е района на общинския център с прилежащите терени на индустриалната част.

Подземните води в индустриалната част на град Стара Загора са привързани към делувиално-пролувиалните отложения на Старозагорския пролувиален шлейф. Последният е представен от транспортираните и преотложени в равнината глинесто-песъчливи наслаги. Дебелината на кватернерните отложения достига 30,0-40,0 м. Подземните води се установяват на дълбочина 1,5-2,0 м., като постепенно в южна посока достигат дълбочини 3,5-4,5 м.

През различните сезони, нивата на подземните води за района се колебаят около $\pm 1,0$ м. и са в пряка хидравлична зависимост от хидрометеорологичния фактор.

Основното подхранване на подземните води се осъществява от инфилтрация на повърхностния отток на реките и деретата, които навлизайки в Старозагорското поле губят водите си.

Хидрогеоложките условия на Старозагорското поле са благоприятни за процесите на натрупване на нитрати в подземните води. Относително високите водни нива на подземните води скъсяват пътя на вертикалната филтрация от валежи. Паднали върху обработваемите площи, валежите създават условия за миграция на неусвоените от растенията нитрати, чрез низходяща инфилтрация към водоносните пластове. Тенденция за увеличаване на количеството на нитратите през последните десетилетия се наблюдава и за повърхностните води. Много от водоземните съоръжения се изграждат върху алувиално-пролувиалните отложения на речните тераси, в които подземните води са в пряка хидравлична връзка с речния отток. По този начин нитратите достигат и до питейните води, въпреки че санитарно-охранителните зони са изпълнени.

От наблюденията на РИОКОЗ – Стара Загора за по-дълъг период от време, могат да бъдат направени следните изводи:

Поради по-голямата дълбочина на водохващанията и сравнително малките температурни колебания, по отношение на температурата водата отговаря на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Активната реакция (рН) на водата е в нормативните граници от 6,6 до 8,5 - за региона на Общината тя варира от 6 до 7,8 а за град Стара Загора - около 7,4.

Твърдостта на водата, обусловена от съдържанието на калциеви и магнезиеви соли в нея, е различна за отделните райони, като за Стара Загора и Общината е – 4,70 mg_{eqv}/l (13,2 Н°) – т.е. водата е твърда до много твърда.

Окисляемостта на водата е свързана с общото съдържание на органични вещества в нея и се измерва с количеството кислород в mg/l, необходимо за окисляване на органичните, както и на лесно окисляващите се неорганични замърсители (H₂S, сулфиди и колоиди на желязото.) За район Стара Загора окисляемостта варира от 0,88 mg/l O₂ до 1,85 mg/l O₂, значително по-ниска от максимално допустимата от стандарта – 2,6 mg/l O₂.

Като цяло водата на град Стара Загора при изправна водопроводна мрежа отговаря на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

На настоящия етап няма организиран мониторинг по отношение съдържанието на пестициди във водите. Сравнително малко е наличната информация за съдържание на

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

пестициди в повърхностните и подземни води, а проблемът е изключително важен поради способността на редица пестициди да персистират с години в околната среда.

4.5.3 Почви

Почвите са акцептор на всички вредни въздействия в околната среда и като такива създават потенциален риск за здравето на населението.

Основни източници за замърсяване на почвите са промишлеността, транспортът, неправилната употреба на химични средства за растителна защита, напояването със замърсени води.

Почвите са едни от основните елементи на природната среда и основно средство за производството на селскостопанска продукция. Връщането на обработваемата земя на собствениците до голяма степен ще урегулира използването на изкуствени торове и пестициди. Високите цени на препаратите и все по- интензивното използване на органични торове доведи до постепенно нормализиране на почвения състав.

През дългите години на интензивната обработка на селскостопанските площи поради употребата на големи количества препарати за растителна защита, горене на стърнища и прекомерно торене с изкуствени торове без поливане, почвите до голяма степен са изтощени, със занижено съдържание на органична материя.

В системата на Националния екомониторинг на територията на Община Стара Загора има два пункта за наблюдение и контрол относно замърсяване на почвите с тежки метали - с. Еленино и кв. "К. Ганчев" на град Стара Загора. Изследвания са правени по показатели: активна реакция (рН), съдържание на тежки метали: цинк, мед, олово, кадмий и арсен.

Наблюденията показват, че рН варира от 6,95 – 8,20; съдържанието на цинк (Zn) е в границите 52,76 – 10 mg/kg; съдържанието на мед варира (Cu) от 31,1 –77,76 mg/kg; оловото (Pb) е в граници 21,66 до 47,56 mg/kg; кадмий (Cd) – 0,08 – 0,27 mg/kg ; арсен не се доказва. Относително по-високи са стойностите за съдържание на олово в крайпътните пунктове на кв."К. Ганчев".

Анализираните резултати показват, че почвите на изследваните пунктове отговарят на изискванията на Наредба №3 регламентирани в нея допустими норми за съдържание на олово, мед, цинк и арсен. Няма данни за киселяване на почвите в наблюдаваните райони.

Получените високи концентрации на олово в почвите при кръстовищата доказват, че източник на замърсяване е автомобилния транспорт. Високото съдържание на олово в почвата е резултат от многогодишното му натрупване, тъй като транспортната схема на града не е променяна с години.

Общината не разполага с данни за замърсявания на почвите с нефтопродукти. Замърсяванията в повечето случаи са локални край бензиностанции и се характеризират с нарушаване на хидрофилността на почвите, ензимната им активност и нарушаване на съотношението въглерод/азот. В случай на трайно увреждане от такъв характер при концентрации на нефтопродукти над 30000 mg/kg следва да се осъществи физическа подмяна на почвите. При констатиране на налични количества РАН се налага саниране.

Община Стара Загора и РИОСВ не разполагат с данни за засолени и окислени земи в района на града . Засоляване на земеделски земи е възможно да бъде установено в площите, използвани за оризища. Системни проучвания в градската зона не са правени. Засоляване на антропогенния субстрат в крайпътните зони при третиране с луга увеличава драстично солевата концентрация на субстрата и повишава съдържанието на натрий и магнезий. Лекият механичен състав на антропогенните почви облекчава процеса на самовъзстановяване – промиване през пролетта и есента от валежи. Типично засолените участъци следва да се рекултивират.

- Районът е със силно развито земеделие и почвите са повлияни от използваните средства за наторяване и растителна защита.
- Липсва пълна картина на състоянието на почвите в частните парцели.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Не е достатъчно ефективен контролът на употребата на препаратите за растителна защита и тяхното съхранение.
- Паленето на стърнища е фактор, който нарушава почвените функции и намалява самопречистващата способност на почвите.
- Използването на замърсени води за поливане води до влошаване на качествата на почвите.
- Арендаторите и частните земеделски производители не познават достатъчно и не прилагат в необходимата степен правилата за добри земеделски практики на обработваните от тях земи.
- Съществува тенденция за намаляване на земеделските земи чрез промяна на предназначението им за ползване за строителство.
- Съществува замърсяване с олово и засоляване на почвите в близост до пътища с голям трафик на автомобили.
- Не достатъчни са действията за опазването на почвите от по-нататъшно и интензивно развитие на ерозионни процеси.

4.5.4 Шум

Развитието на промишленото производство, интензивното развитие на пътническите, товарните и въздушните транспортни средства и масовият градски транспорт, са източници на шум, които предизвикват сериозни смущения върху хората.

Източници на шум от транспорт

Основните източници на шум в града са транспортните средства. Интензивния автомобилен трафик е основният фактор, който влияе върху акустичната среда на града.

Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки и товарни, и тези на масовия градски транспорт. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно “втора употреба” автомобилният парк е основно подменен. Въпреки че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях шум е значително по-ниско от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно. Най-високи нива на шума, макар и импулсни, се предизвикват от средствата на масовия градски транспорт, особено от много остарелите автобуси, от товарните камиони и др. такива.

Източници на шум от битов характер

На второ място са локалните източници на шум и шум от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, събиране на сметта, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки), разговори, викове, и др.

Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града, е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради.

Индустриален шум

Шумът от производствените дейности засега е на трето място. В голямата си част те са обособени в промишлените зони и/или са извън границите на населеното място. Проблем създават малките производствени предприятия, разположени в близост до жилищни сгради, а именно дървообработващи предприятия, предприятия за алуминиева дограма и др.

Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) изготвят ежегодни шумови характеристики на населените места. Чрез тези характеристики се извършва комплексна оценка на шумовото натоварване на всички областни градове в

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

страната, включително и на някои други по-големи населени места. По същество шумовата характеристика на населеното място представлява ежегоден доклад, който РИОКОЗ предоставят на МЗ и общините. Тези доклади по-нататък се използват за вземане на решения от контролните органи и общинските власти за предприемане на мерки за намаляване на шума.

Съгласно регламентираната “Система за контрол, ограничаване и намаляване на комуналния шум в населените места” в град Стара Загора са обособени 30 пункта за измерване на шумовите характеристики, разпределени в три групи:

I-ва група : 15 пункта на главни и събирателни улици, натоварени с МПС;

II-ра група : 6 пункта до локални източници на шум;

III-та група – 9 пункта в жилищни зони с минимално шумово натоварване

Наличните данни от мониторинга на шумовите нива показват съществуваща неблагоприятна акустична обстановка в град Стара Загора за голяма част от наблюдаваните улици;

Най-голям дял в шумовото натоварване има транспорта. Увеличеният брой на МПС в движение, недоброто им техническо състояние, интензивността и скоростта на движението, недобрата пропускателна способност на пътната мрежа, състоянието и вида на пътната настилка, явни градоустройствени грешки са основни фактори, влияещи в посока на увеличаване на шумовото натоварване в града;

Шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради е фактор, който допринася за съществуващия дискомфорт в населените места от общината;

Шумът от производствените предприятия се контролира от компетентните органи и е обект на ограничителен режим чрез условията, заложи в Комплексните им разрешителни;

Към настоящия момент Общината няма изготвена цялостна стратегия за ограничаване на шума;

4.5.5 Радиационна обстановка

В региона на Общината са обособени общо 6 пункта за периодични измервания: гр. Стара Загора, с. Змейово, с. Калояновец, с. Калитиново, с. Могила и Старозагорските минерални бани. Данните от измерванията показват стойности в граници 0,14-0,18 $\mu\text{Sv/h}$.

Резултатите от систематичните изследвания на Община Стара Загора показват наличието на “динамично равновесие” или нормален за района радиационен гама фон.

Радиационният гама фон в региона на Общината се обуславя от типоморфните и климатогенни условия на района, както и от антропогенното въздействие върху околната среда.

В региона на Община Стара Загора за нуждите на промишлеността, селското стопанство, здравеопазването и др., в открит или закрит вид се ползват изкуствени източници на йонизиращи лъчения (изкуствени радиоактивни източници). Чрез тях се извършват диагностика, стимулират се оздравителни процеси, определят се плътности, размери, дефекти, неутрализира се статично електричество и др. Има данни за радиоактивни източници в Диспансер за онкологични заболявания, Катедра „Радиобиология” към Тракийския университет, КЗУ – база Стара Загора, „Мебел” ЕАД, „Тракия” ЕАД, „Прогрес”, „Бисер-Олива”, и др. За всички радиоактивни източници има необходимите разрешения от Инспекцията за безопасно използване на атомната енергия (ИБИЕАЕ) за съхранение и работа с тях. Спазват се изискванията за намаляване на радиоокологичния риск. Не са допускани ядрени инциденти.

Проведените през годините изследвания на води и почви от селищата в Общината не показват замърсяване с радиоактивни елементи.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Не всички източници на нейонизиращи лъчения на територията на Общината са известни, както и няма информация за нивото на излъчваните от тях енергийни потоци.

Гражданите не са информирани за здравните рискове, свързани с ползването на техника и апарати, излъчващи с електромагнитни лъчения.

4.5.6 Зелени площи в населените места

Основание за увеличаване на зелените площи са фактите, че върху дървета, храсти и треви се утаява около 70% от въздушния прах, а същите поглъщат около 60% от серния двуокис. Необходимостта от увеличаване на уличните дървета се мотивира и с наблюденията, че над зелените насаждения се образуват низходящи въздушни течения, утаяващи праха. С увеличаване броя на дърветата би се увеличила относителната влажност на въздуха.

Зелените площи в града са основно тревни площи с дървета и храсти. Основните видове дървета, използвани в озеленяването са: липа, кестен, американски ясен, бреза, каталпа и др.

Обектите на поддръжка в голямата си част са озеленени терени общинска собственост в гр. Стара Загора към жилищни сгради и комплекси, прилежащи улични зелени площи и градинки. Озеленените площи на общината се обединяват в зелена система като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиha на населението. Основа на зелената система са озеленените площи, предназначени за широко обществено ползване – паркове, градини, детски площадки, улично озеленяване, извън селищни паркове и лесопаркове, гробищен парк.

Поддръжката на озеленените площи е комплекс от манипулации извършвани в тях осигуряващи добрия им вид в съответствие със сезонните изисквания и биологичните особености на растителността.

Поддържането на чистотата в зелените площи се изразява в следните видове дейности:

- метене, оборка, извозване на отпадъците до депото както и други дейности.
- извършване на ежегодни санитарни и подмладяващи резитби в озеленени площи на всички дървета на които се налага;

Предприетите мерки за поддържане на зелените площи и други обществени територии и в голяма част от останалите населени места в общината е възможно главно чрез използване програмите за временна заетост към Бюрото по труда.

4.5.7 Екологични проблеми в общината свързани с третирането на отпадъците

Старото депо (сметище) на града е разположено в землището между селата Еленино, Християново и Богомилово. Отпадъците се депонират на куп и от време на време се уплътняват с булдозер. Запръстяване изцяло липсва или е много рядко. Няма инсталации или мерки за осигуряване защита на околната среда. Няма мерки за ограничаване на достъпа на животни и хора до площадката

Екологичните проблеми в общината свързани с третирането на отпадъците, основно са свързани с:

- съществуващото депо не отговаря на съвременните нормативни изисквания за изграждане и експлоатация на депо за ТБО;
- понякога има пожари на депото и постоянното отделяне на неприятни миризми в околната среда;
- няма мероприятия за предпазване от разнасяне от вятъра на пластмасови торбички на големи площи около депото за да се избегне замърсяване на околната среда в близост;
- най-сериозен недостатък на съществуващото депо е риска от замърсяване на водите;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- на площадката няма каквито и да е съоръжения за измерване и събиране на инфилтратата преди изпускането му в околната среда. Няма изградени дренажни системи за улавяне и събиране на повърхностните води преди депото, което увеличава количеството на генерирания инфилтрат;

Договорът с Фирма „Нелсън - Чистота” ООД за сметосъбиране и експлоатация на съществуващото депо изтича през 2012 г. Депото ще се използва до изграждане на Регионалния център за управление на отпадъците – Стара Загора.

За съществуващото депо за ТБО е изготвен проект за закриване.

5. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

5.1 Анализ на генерираните отпадъци. Оценка по видове

5.1 Битови отпадъци и приравнени към тях

Основните източници на отпадъци на територията на общината са гражданите, домакинствата, промишлените предприятия, частните фирми, училищата, строителството, животинските ферми, ресторантите, увеселителните заведения, болничните заведения и др.

Най-голямо количество са битовите отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските дейности, предприятията, обектите за отдих и забавление, когато нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

Дейностите по събиране, транспортиране и депониране на битовите отпадъци, както и по поддържане на чистотата на територията на Община Стара Загора са възложени на фирма „Нелсен – Чистота” ООД по силата на Договор за предоставяне на концесия. Договорът е продължен за срок на действие до 26.06.2012 година.

Останалите дейности по управление на отпадъците са разпределени на компании както следва:

- „ЕКОПАК – БЪЛГАРИЯ” АД - дейности по събиране и рециклиране на отпадъци от опаковки с договор до 31.12.2011 година;
- „ЕКОР” ООД - дейности по сортиране и предаване за рециклиране на отпадъци от опаковки;
- „ЕКОБУЛКАР” АД - организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхранение и разкомплектоване на излезли от употреба МПС;
- „ЕЛТЕРЕСУРС” АД - планиране, организиране и прилагане на системи за събиране, временно съхраняване и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО);
- „ЕКОБАТЕРИ” АД - организиране, изграждане и прилагане на система за събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

Отпадъците от домакинствата се депонират смесено с промишлени отпадъци. Отпадъците се разстилат на пластове, уплътняват се и от време на време се запръстват с почва или се покриват с инертни материали.

За експлоатацията на депото отговаря 1 оператор на булдозер.

Количествата генерирани отпадъци от домакинствата за 2008 година са 55 000 тона. Отпадъците от рециклиране са 750 тона.

Данните представят информация само за отпадъците, които се депонират на общинското депо.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Тип на отпадъците тон/година	2008	2009	2010
Отпадъци от домакинства	56000	56500	57000
Неопасни производствени отпадъци	5000	5000	5000

Норми за генериране на битовите отпадъци на национално ниво

В таблицата е дадена нормата на генерирани битови отпадъци, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж Населени места по групи	Норма на генерирани битови отпадъци на жител kg / жител / год.	
	2008	2012
> 50,000 жители	360	384
25,000-50,000 жители	320	341
3,000-25,000 жители	296	315
< 3,000 жители	190	202

Степента на генериране на отпадъци зависи от нивото на наличния доход на населението. Степента на растеж на генериране на отпадъците се оценява да достигне 42% спрямо икономическия растеж.

Общото генериране на отпадъци при среден растеж за регион Стара Загора е дадено в следващата таблица.

Среден растеж	2012 г.
Домакински отпадъци	120,638
Индустриални отпадъци	14,943
Улици и паркове	9,296
ЕГО	3,536
СО и отпадъци от разрушителни дейности	69,473
Утайки от канализация (20% TS)	22,400
Общо за региона тон/г.	240,286
kg/жител	639

Промишлеността генерира различни видове промишлени отпадъци, според категорията производство и индустриалния сектор. Въпреки това, индустриалната заетост също води до генерирането на неопасни битови отпадъци от столове и други битови помещения. Колкото по-големи са производствата, толкова по-изразено става генерирането на такъв вид отпадъци. Този тип отпадъци се депонират заедно с битовите отпадъци.

Приема се, че увеличението на отпадъците от промишлеността се отнася само до броя на служителите, което за региона е оценено да остане постоянно при настоящото ниво. Очакваните количества са дадени в по-горната таблица.

Морфологичен състав на битовите отпадъци

Данните за морфологичния състав на битовите отпадъци за типовете населени места са по данни от Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009 -2013 г.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Население, брой жители Съдържание	< 3,000 жители		3-25,000 жители		25-50,000 жители		> 50,000 жители	
	%	kg/ч./г.	%	kg/ч./г.	%	kg/ч./г.	%	kg/ч./г.
Хранителни отпадъци	4.86%	9.23	12.56%	37.18	20.85%	66.72	28.80%	103.68
Хартия	3.87%	7.35	6.55%	19.39	10.45%	33.44	11.10%	39.96
Картон	1.30%	2.47	0.70%	2.07	1.63%	5.22	9.70%	34.92
Пластмаса	5.21%	9.90	8.98%	26.58	9.43%	30.18	12.00%	43.20
Текстил	3.48%	6.61	4.70%	13.91	3.40%	10.88	3.20%	11.52
Гума	1.15%	2.19	0.45%	1.33	1.10%	3.52	0.60%	2.16
Кожа	1.36%	2.58	1.35%	4.00	2.10%	6.72	0.70%	2.52
Градински отпадъци	14.12%	26.83	14.00%	41.44	5.53%	17.70	6.80%	24.48
Дървесни отпадъци	2.14%	4.07	2.28%	6.75	1.58%	5.06	1.30%	4.68
Стъкло	8.85%	16.82	3.40%	10.06	8.75%	28.00	9.90%	35.64
Метали	2.88%	5.47	1.30%	3.85	2.83%	9.06	1.70%	6.12
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	50.78%	96.48	43.73%	129.44	32.35%	103.52	14.20%	51.12
Общо	100%	190	100%	296	100%	320	100%	360

Морфологичния състав на битовите отпадъци на Община Стара Загора е изчислен на база на осреднени стойности за населението, живеещо в съответната категория населено място.

Среден растеж	Средно за Община Стара Загора	2008	2012
Съдържание	%	t/год.	t/год.
Хранителни отпадъци	25.56%	15219.1	16220.0
Хартия	10.12%	6026.5	6422.9
Картон	8.56%	5098.7	5434.1
Пластмаса	11.08%	6597.8	7031.7
Текстил	3.24%	1927.8	2054.6
Гума	0.67%	401.5	427.9
Кожа	0.79%	469.9	500.8
Градински отпадъци	7.79%	4638.3	4943.4
Дървесни отпадъци	1.41%	841.7	897.0
Стъкло	9.76%	5809.8	6191.9
Метали	1.86%	1107.2	1180.0
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	19.15%	11401.2	12151.0
Общо	100.00%	59540	63455

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Материали за рециклиране

Разширен е обхватът на въведената в края на 2006 год. система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията на град Стара Загора. Разположени са общо 739 контейнера тип „Бобър” в 246 точки. От месец април 2007 год. е включена в действие сортираща инсталация и за периода м. април – м. декември 2007 год. са събрани общо 334,87 т. отпадъци от опаковки, от които 131,35 тона са негодни за рециклиране и са депонирани на общинското депо. През 2008 год. за рециклиране са предадени 847 т. отпадъци от опаковки, а през 2009 год. тяхното количество е увеличено с 35 % и възлиза на 1149 т. Резултатите от наблюдението на функционирането на системата са незадоволителни. Най-честите проблеми са свързани със смесване на отпадъците от опаковки по видове и с битови отпадъци (близо 40 % от събраните отпадъци са негодни за рециклиране). Наблюдава се изхвърляне на отпадъци от опаковки в контейнерите за битови отпадъци, независимо че точките за разделно събиране са в непосредствена близост. Площадките около контейнерите се замърсяват с опаковки, има унищожени (изгорени) много цветни контейнери.

При стартиране на системата контейнери за разделно събиране са поставени в гр. Стара Загора, с. Старозагорски бани, с. Богомилово, с. Малка Верея, с. Оряховица, с. Загоре, с. Горно Ботево, с. Могила. В последствие за разделно събиране са използвани само контейнерите в гр. Стара Загора.

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012 - 2013 г.; 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Към настоящия момент количеството на депонираните отпадъци от опаковки, на база на дадения по-горе морфологичен състав е по-ниско от количествата отпадъци, които биха могли да се депонират на депата. Почти 100% от картонените отпадъци се третират като отпадъци от опаковки.

Количествата на отпадъците от опаковки за стъкло, хартия и пластмаса се приемат около 33% от съответните количества отпадъци. До 8% от общото количество на металните отпадъци се приемат като отпадъци от опаковки.

5.1.2 Утайки от пречиствателни станции

Към настоящия момент се изгражда ПСОВ на гр. Стара Загора и все още не са генерирани утайки.

Технологията на пречистване на отпадъчните води включва механично и биологично стъпало на отстраняване на азот и фосфор.

Пречиствателната станция за отпадъчни води на Стара Загора е проектирана за 256 300 еквивалентен брой жители.

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците процентът на утайките, които следва да се третират е: 60% от 2012 г.

Националната програма не предвижда депониране на утайките на регионалните депа за ТБО. Количествата на утайките за населени места с население по-голямо от 2000 е.ж. се генерират от пречиствателните станции за отпадъчни води, а за тези с по-малък брой на населението идват от септичните ями.

Община	Население	Генерирана утайка тона/год.			Прогнозирани утайки
		Агломерации			2012
		10,000еж	2-10000еж	<2,000 еж	тона/год
Стара Загора	176675	3 900	-	108	3 900

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

5.1.3 Индустириални неопасни отпадъци

Индустириалните отпадъци събрани от общината, които се депонират на общинското депо не се разделят и са включени в битовите отпадъци.

Общото количество на индустириалните неопасни отпадъци за страната, по данни на НСИ е дадено в таблицата по-долу:

Година	2002	2003	2004	2005	2006
	Хиляди тона				
Индустириални неопасни отпадъци	8010	9113	10462	10895	12198

Взети са в предвид само този тип Индустириални неопасни отпадъци, които се депонират на общинските депа за ТБО.

Количествата на депонираните индустириални неопасни отпадъци са количествата събирани от общините или извозвани директно от компаниите за депониране на общински депа за ТБО. Този тип отпадък е приравнен към битовите отпадъци се генерира основно от или заради служителите на компаниите.

Нормата на генериране на тези отпадъци е определена като процент от битовите отпадъци: 33% от хранителните отпадъци, 50 % хартия и картон и 33% пластмаса и други неопасни отпадъци.

Генериран битов отпадък от работник годишно	kg/чов/год	
	2008	2012
Константно състояние	110	110

Броят на служителите, работещи в производството и бизнес сектора в община Стара Загора са определени като процент от общия брой за плановия регион и броя на населението в общината. Общият брой на служителите е 72560 души.

Битови отпадъци генерирани от индустрията	тона/год.	
	2008	2017
Константно състояние	7982	7982

5.1.4 Индустириални отпадъци

Характерни потоци производствени отпадъци са: негодни за рециклиране отпадъци от преработка на пластмаси и каучук, отпадъци от производство на тютюневи изделия, бира и вино, шивашки изделия, синтетични прежди, така също и производствени отпадъци от предприятия за машиностроене и обработка на метали.

Количеството и съставът на производствените отпадъци са силно променливи и зависят от множество фактори и най-вече от вида и технологията на производството.

Тип на отпадъците	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Събрани от общината [тон/година]	49 100	54 200	56 000	56500	57000
Доставяни от промишлеността [тон/година]	4 000	4 000	5 000	5000	5000
Общо депонирани	53 100	58 200	61 000		62000

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

[тон/година]				61500	
--------------	--	--	--	-------	--

По данни от Изпълнителна агенция за околна среда (ИАОС) на територията на община Стара Загора за 2009 г. са генерирани 39471,47 тона индустриални отпадъци (в таблицата по предприятия). Отчетени са 321,25 тона налични отпадъци от минали години. Няма оползотворени отпадъци.

Наименование на организацията, генерираща отпадъци	Населено място	Наименование на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предаден на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	стъклени опаковки	1.60	0.00	0.00	0.00	0.00	1.60
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02	0.00	0.40	0.00	0.00	0.40	0.00
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02	0.00	18.92	0.00	0.00	18.92	0.00
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	метали	15.22	262.74	0.00	0.00	262.74	15.22
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.09	0.09	0.00	0.00	0.00	0.18
ПРОГРЕС	Стара Загора	шлака от пещи	0.00	105.65	0.00	0.00	59.45	46.20
ПРОГРЕС	Стара Загора	прах и частици от черни метали	0.00	4,451.00	2,211.00	0.00	2,240.00	0.00
ПРОГРЕС	Стара Загора	неизползвани отпадъчни леярски сърца, матрици и пресформи,	0.00	10.91	0.00	0.00	6.67	4.24

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		различни от упоменатите в 10 09 05						
ПРОГРЕС	Стара Загора	отпадъци от заваряване	0.00	0.92	0.00	0.00	0.46	0.46
ПРОГРЕС	Стара Загора	трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в 03 01 04	0.00	0.80	0.00	0.00	0.00	0.80
ПРОГРЕС	Стара Загора	използвани отпадъчни леярски сърца, матрици и пресформи, различни от упоменатите в 10 09 07	0.00	0.85	0.00	0.00	0.00	0.85
ПРОГРЕС	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от черни метали	0.00	6.20	5.40	0.00	0.00	0.80
ПРОГРЕС	Стара Загора	облицовъчни и огнеупорни материали от не металургични процеси, различни от упоменатите в 16 11 05	0.00	50.52	0.00	0.00	50.52	0.00
ПРОГРЕС	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от цветни метали	0.00	1.50	0.00	0.00	1.50	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	отпадъци от измиване, почистване и механично раздробяване на суровини	0.00	30.78	0.00	0.00	30.78	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	цветни метали	0.00	0.41	0.00	0.00	0.41	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	отпадъци, неупоменати	0.00	10.50	0.00	0.00	10.50	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		другаде						
ЗАГОРКА	Стара Загора	отпадъци, неупоменати другаде	0.00	24,270.93	0.00	0.00	24,270.93	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	181.72	0.00	0.00	181.72	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.00	36.50	0.00	0.00	36.50	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	опаковки от дървесни материали	0.00	504.46	0.00	0.00	504.46	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	метални опаковки	0.00	0.64	0.00	0.00	0.64	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	стъклени опаковки	0.00	410.47	0.00	0.00	410.47	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	черни метали	0.00	98.63	0.00	0.00	98.63	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	цветни метали	0.00	0.30	0.00	0.00	0.30	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	черни метали	0.00	37.84	0.00	0.00	37.84	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.00	5.70	0.00	0.00	5.70	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.00	46.14	0.00	0.00	46.14	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.00	66.54	0.00	0.00	66.54	0.00
ОМВ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	2.10	0.00	0.00	2.10	0.00
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	2.91	0.00	0.00	2.91	0.00
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	2.91	0.00	0.00	2.91	0.00
ДЗУ	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от черни метали	0.00	15.00	0.00	0.00	15.00	0.00
ДЗУ	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от цветни метали	0.00	3.00	0.00	0.00	3.00	0.00
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от пластмаси	1.74	23.40	0.00	0.00	23.85	1.30
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от	1.26	3.75	0.00	0.00	5.00	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

	Загора	пластмаси						
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от пластмаси	3.83	3.67	0.00	0.00	4.00	3.50
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от пластмаси	122.29	1,390.44	0.00	0.00	19.86	1,492.86
ПАНХИМ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	4.40	0.00	0.00	4.40	0.00
ПАНХИМ	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.00	27.40	0.00	0.00	25.84	1.56
ПАНХИМ	Стара Загора	метални опаковки	0.31	0.15	0.00	0.00	0.00	0.46
ПАНХИМ	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02	0.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от решетки и сита	0.22	0.10	0.00	0.00	0.00	0.32
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от пластмаси	0.97	32.95	0.00	0.00	29.95	3.97
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от пластмаси	1.63	1.40	0.00	0.00	2.10	0.93
ПАНХИМ	Стара Загора	отпадъци от желязо и стомана	0.00	6.00	0.00	0.00	6.00	0.00
ДЕГА - ДИНКО ЧЕРВЕНКО В	Стара Загора	отпадъци, неупоменати другаде	0.00	18.88	0.00	0.00	18.88	0.00
ХРАНИНВЕСТ - ХРАНМАШИ КОМПЛЕКТ	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от черни метали	0.00	40.03	0.00	0.00	40.03	0.00
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЕНТЪНТ	Стара Загора	отпадъци от необработени текстилни влакна	0.00	234.99	0.00	0.00	234.99	0.00
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЕНТЪНТ	Стара Загора	отпадъци от обработени текстилни влакна	0.00	11.11	0.00	0.00	11.11	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

ЕМБУЛ ИНВЕСТМ ЪНТ	Стара Загора	отпадъци от пластмаси	0.12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.12
ЕМБУЛ ИНВЕСТМ ЪНТ	Стара Загора	опаковки от дървесни материали	0.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.20
ЕМБУЛ ИНВЕСТМ ЪНТ	Стара Загора	метални опаковки	0.00	1.88	0.00	0.00	1.72	0.16
ЕМБУЛ ИНВЕСТМ ЪНТ	Стара Загора	смесени опаковки	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10
ЕМБУЛ ИНВЕСТМ ЪНТ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	2.82	0.00	0.00	2.20	0.62
ЗАВОД ЗА КАУЧУКО ВИ УПЪЛЪТНИ ТЕЛИ	Горно Ботево	отпадъци, неупоменати другаде	0.00	9.50	0.00	0.00	9.50	0.00
МАКС	Стара Загора	излезли от употреба гуми	0.00	95.54	0.00	0.00	95.54	0.00
БЕЛВЕДЕР Е- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	стъклени опаковки	0.00	45.70	0.00	0.00	45.70	0.00
БЕЛВЕДЕР Е- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	пластмасови опаковки	0.00	36.00	0.00	0.00	36.00	0.00
БЕЛВЕДЕР Е- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	59.40	0.00	0.00	59.40	0.00
БЕЛВЕДЕР Е- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	опаковки от дървесни материали	0.00	25.20	0.00	0.00	25.20	0.00
БЕЛВЕДЕР Е- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	отпадъци от измиване, почистване и механично раздробяване на суровини	0.00	343.40	0.00	0.00	343.40	0.00
СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в	0.00	5,200.00	4,056.00	0.00	1,144.00	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		03 01 04						
СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	отпадъчни бои и лакове, различни от упоменатите в 08 01 11	11.71	12.77	0.00	0.00	0.00	24.48
СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	хартия и картон	0.00	0.90	0.00	0.00	0.90	0.00
ЕАД "ЛОКОМОТ ИВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от черни метали	8.24	42.24	0.00	0.00	0.00	50.48
ЕАД "ЛОКОМОТ ИВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Стара Загора	черни метали	4.82	121.42	0.00	0.00	96.24	30.00
ЕАД "ЛОКОМОТ ИВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Стара Загора	цветни метали	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	излезли от употреба гуми	0.40	22.34	0.00	0.00	11.06	11.68
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	антифризни течности, различни от упоменатите в 16 01 14	0.00	0.97	0.00	0.00	0.97	0.00
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	черни метали	0.00	788.60	0.00	0.00	788.60	0.00
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	цветни метали	0.00	77.36	0.00	0.00	77.36	0.00
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	пластмаси	0.69	21.31	0.00	0.00	6.31	15.69
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	стъкло	2.05	1.33	0.00	0.00	0.00	3.38
СПЛАВКО МЕРС	Стара Загора	отпадъци, неупоменати другаде	0.00	5.54	0.00	0.00	5.54	0.00
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали, кърпи за	0.00	2.43	0.00	0.00	2.43	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02						
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Стара Загора	пластмаси	0.00	5.00	0.00	0.00	5.00	0.00
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Стара Загора	хартиени и картонени опаковки	0.00	100.20	0.00	0.00	100.20	0.00
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	отпадъци от желязо и стомана	0.00	10.00	0.00	0.00	10.00	0.00
ПОДЕЛЕН ИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - БУРГАС	Стара Загора	стърготини, стружки и изрезки от черни метали	9.90	1.90	0.00	0.00	0.00	11.80
ПОДЕЛЕН ИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ – БУРГАС	Стара Загора	черни метали	133.78	1.10	0.00	0.00	0.00	134.88
Общо:			321.25	39,471.47	6,272.40	0.00	31,661.39	1,858.93

Фирмите, генериращи отпадъци, са както следва:

БИСЕР ОЛИВА	Производство на рафинирано и нерафинирано слънчогледово олио, шрот, кюспе.
ПРОГРЕС	Производството на отливки от сив и сферографитен чугун
ЗАГОРКА	Пивоварна Загорка
ОМВ БЪЛГАРИЯ	бензиностанция
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	бензиностанция
ДЗУ	Производител на електронни компоненти.
ПАНХИМ	Производство на акрилни листове и гранули – плексиглас.
ДЕГА - ДИНКО ЧЕРВЕНКОВ	инсталация за регенериране на автогуми
ХРАНИНВЕСТ - ХРАНМАШКОМПЛЕКТ	Производство на машини и оборудване за преработка на храни, напитки и тютюн. Производство на машини за хранително-вкусовата промишленост.
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪНТ	Завод за текстилни влакна
ЗАВОД ЗА КАУЧУКОВИ	Производство - каучук-изкуствен, еластични материали и изделия от тях.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

УПЛЪТНИТЕЛИ	
МАКС	услуги - автомобилни гуми
БЕЛВЕДЕРЕ- БЪЛГАРИЯ	Производство на вина
СРЕДНА ГОРА	Производител на столове от иглолистна дървесина в България.
ЕАД "ЛОКОМОТИВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Железопътен транспорт
СПЛАВКОМЕРС	Извършва дейности по: "Събиране", "Транспортиране", "Временно съхраняване" и "Разкомплектоване" на отпадъци от ИУМПС на обекти. Рециклиране на отпадъци - излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), излезли от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). Търговия с черни и цветни метали; хартия; пластмаса и полиетилен.
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Дъщерно акционерно дружество в системата на "Булгартабак – Холдинг" АД, тютюни и тютюневи изделия.
ЛУКОЙЛ-БЪЛГАРИЯ	бензиностанция
ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - БУРГАС	Предмет на дейност: извършване на международна и вътрешна спедиция с всички видове транспорт, маркетингови проучвания на транспортния пазар, агентски услуги, посредничество и други.

5.1.5 Опасни отпадъци

В град Стара Загора се генерират следните опасни отпадъци от домакинствата – опаковки от бои, лакове, козметика, луминесцентни лампи, отпадъци от ремонт на домовете.

Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве, произтичащ от съхранението на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност е приоритет както на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците, така и на програмите на местно ниво. През 2004 година е извършена инвентаризация на наличните количества пестициди с изтекъл срок на годност на територията на Община Стара Загора. През 2004 и 2005 год. в изпълнение на два проекта, финансирани от ПУДООС от територията на община Стара Загора са събрани, обезвредени и поставени в контейнери тип „Б-Б куб“ за продължително съхранение (в продължение на 300 год.) 320 м³ течни и прахообразни пестициди с изтекъл срок на годност в 68 броя контейнери. Контейнерите са разположени на специално отредена за целта площадка в землището на с. Хрищени, община Стара Загора в имот No 194056 по плана за земеразделяне (бивша „Сяроочистка“ от „Агробиохим в несъстоятелност“). Площадката към настоящия момент е собственост на „Балбок-Инженеринг“ АД - гр. София, която е изпълнител по проектите и има необходимите разрешителни и опит в управление на опасни отпадъци. Собствеността върху площадката е добита през месец декември 2005 год. по силата на договор за продажба на недвижим имот между Община Стара Загора и „Балбок-Инженеринг“ АД - гр. София. С продажбата на този имот, Община Стара Загора фактически е вменила на „Балбоок-Инженеринг“ АД по-нататъшното управление на отпадъците, заедно с контейнерите.

Складовете и площадките, където са се съхранявали пестицидите с изтекъл срок на годност след тяхното отстраняване са санирани.

В процеса на изпълнение на втория проект за събиране и продължително съхранение на негодни пестициди, се оказва, че предвидените по проекта обеми и средства за

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

обезвреждане на пестициди са недостатъчни за цялостно решаване на проблема. Извън обхвата на проекта остават още около 170 м³ пестициди. За обезвреждане на тези количества е разработен трети проект, който е одобрен за финансиране, но впоследствие се оказва, че поради недостиг на финансов ресурс не е изпълнен. Като резултат небезопасени на територията на Община Стара Загора остават 170 м³ пестициди, разположени в различни населени места.

В НПУДО се препоръчва досегашната практика за съхраняване на пестицидите в стоманобетонни контейнери да се прекрати, предвид на нейния временен характер, необходимост от последващи грижи за тяхното съхраняване, като охрана и мониторинг, както и осигуряване на следващи действия за крайното им обезвреждане, като по този начин се оскъпява крайната цена за обезвреждане на пестицидите.

Съгласно НПУДО финансирането на дейностите по саниране на площадките за съхранение на пестициди, представляващи най-голям риск, както и тяхното изнасяне за обезвреждане извън страната трябва да бъде осигурено от ПУДООС, общинските бюджети и фонд на Министерство на земеделието. В условията на финансова и икономическа криза общините не могат да отделят финансови средства за тази скъпа дейност от бюджета си и на практика проблемът с обезвреждане на негодните за употреба пестициди остава нерешен.

По данни от Изпълнителна агенция за околна среда (ИАОС) на територията на община Стара Загора за 2009 г. са генерирани 390.95 тона опасни отпадъци и са налични 41.59 тона отпадъци от предишни години. Няма оползотворени и обезвредени отпадъци, като предадени на други фирми са 370.02 тона. В края на 2009 г. са налични общо 60.82 тона опасни отпадъци.

Наименование на организацията, генерираща отпадъци	Населено място	Наименование на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани, тона	Оползотворени, тона	Обезвредени, тона	Предадени на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЖЕЛЕЗО	Стара Загора	Ni-Cd батерии	0.00	0.80	0.00	0.00	0.80	0.00
ОМВ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали (включително маслени филтри, неупоменати и другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали (включител но маслени филтри, неупоменат и другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	0.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали (включител но маслени филтри, неупоменат и другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	абсорбенти, филтърни материали (включител но маслени филтри, неупоменат и другаде), кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	0.22	0.22	0.00	0.00	0.22	0.22
СПЛАВКОМЕ РС	Стара Загора	бензин	0.00	0.91	0.00	0.00	0.91	0.00
ДЗУ	Стара Загора	водни суспензии,	1.70	0.00	0.00	0.00	0.00	1.70

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		съдържащи бои или лакове, съдържащи органични разтворите ли или други опасни вещества						
СПЛАВКОМЕ РС	Стара Загора	газбол, котелно и дизелово гориво	0.00	7.00	0.00	0.00	7.00	0.00
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	други изолационн и и топло предаващи масла	0.02	0.01	0.00	0.00	0.00	0.03
ПРЕДПРИЯТИ Е ЗА ЕКСПЛОАТА ЦИЯ И ПОДДЪРЖАН Е НА ЖЕЛЕЗО	Стара Загора	други изолационн и и топло предаващи масла	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки	0.47	0.08	0.00	0.00	0.00	0.55
ПАНХИМ	Стара Загора	други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки	0.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.60
БЕЛВЕДЕРЕ- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки	0.00	0.25	0.00	0.00	0.25	0.00
СПЛАВКОМЕ РС	Стара Загора	други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки	0.00	2.90	0.00	0.00	2.90	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

ЕЛЕКТРОПРЕ НОСЕН РАЙОН - СТАРА ЗАГОРА	Стара Загора	живак- съдържащи батерии	0.00	5.85	0.00	0.00	5.85	0.00
ПРОГРЕС	Стара Загора	използвани отпадъчни леярски сърца, матрици и пресформи, съдържащи опасни вещества	0.00	5.67	0.00	0.00	0.00	5.67
ПРОГРЕС	Стара Загора	неизползва ни отпадъчни леярски сърца, матрици и пресформи, съдържащи опасни вещества	0.00	0.27	0.00	0.00	0.00	0.27
ЕЛЕКТРОПРЕ НОСЕН РАЙОН - СТАРА ЗАГОРА	Стара Загора	нехлориран и изолационн и и топло предаващи масла на минерална основа	0.00	8.45	0.00	0.00	0.00	8.45
ПРОГРЕС	Стара Загора	нехлориран и моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	0.00	1.68	0.00	0.00	0.00	1.68
ЗАГОРКА	Стара Загора	нехлориран и моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална	0.00	1.42	0.00	0.00	1.42	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		основа						
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪН Т	Стара Загора	нехлориран и моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	3.80	2.87	0.00	0.00	3.60	3.07
СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	нехлориран и моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	0.41	0.07	0.00	0.00	0.36	0.12
ЕАД "ЛОКОМОТИ ВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Стара Загора	нехлориран и моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	0.36	2.70	0.00	0.00	3.06	0.00
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Стара Загора	нехлориран и моторни, смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	0.00	0.10	0.00	0.00	0.00	0.10
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪН Т	Стара Загора	нехлориран и хидравличн и масла на минерална основа	0.12	0.06	0.00	0.00	0.18	0.00
МАКС	Стара Загора	нехлориран и хидравличн и масла на минерална основа	0.00	1.20	0.00	0.00	1.20	0.00

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	нехлориран и хидравлични и масла на минерална основа	0.48	0.05	0.00	0.00	0.36	0.17
ЗАГОРКА	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	0.00	0.25	0.00	0.00	0.00	0.25
ПАНХИМ	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	0.07	0.00	0.00	0.00	0.00	0.07
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪН Т	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
БЕЛВЕДЕРЕ- БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	0.00	0.12	0.00	0.00	0.12	0.00
СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
ЕАД "ЛОКОМОТИ ВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	4.60	5.32	0.00	0.00	3.42	6.50
СПЛАВКОМЕ РС	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	0.00	12.60	0.00	0.00	12.60	0.00
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Стара Загора	оловни акумулатор ни батерии	1.70	0.00	0.00	0.00	0.00	1.70
ПРОГРЕС	Стара Загора	опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества	0.00	1.50	0.00	0.00	0.00	1.50
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪН Т	Стара Загора	опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни	0.70	0.65	0.00	0.00	0.84	0.52

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		вещества						
ДЗУ	Стара Загора	отпадъци от мембранни системи, съдържащи тежки метали	0.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.50
АД "ПЕТРОЛ - КЛОН СТАРА ЗАГОРА" - петролна база	Стара Загора	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.00	0.30	0.00	0.00	0.30	0.00
ОМВ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.01	0.08	0.00	0.00	0.08	0.01
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	0.10	0.01	0.00	0.00	0.00	0.11
ДЗУ	Стара Загора	отпадъци, съдържащи цианиди	1.36	0.00	0.00	0.00	0.00	1.36
ХРАНИНВЕСТ - ХРАНМАШКОМПЛЕКТ	Стара Загора	отпадъци, съдържащи цианиди	0.27	0.08	0.00	0.00	0.00	0.35
ЗАГОРКА	Стара Загора	отпадъчен тонер за печатане, съдържащи опасни вещества	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	отпадъчни печатарски мастила,	0.05	0.01	0.00	0.00	0.00	0.07

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		съдържащи опасни вещества						
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	почва и камъни, съдържащи опасни вещества	0.00	180.00	0.00	0.00	180.00	0.00
ПРОГРЕС	Стара Загора	прах от отпадъчни газове, съдържащ опасни вещества	0.00	1.89	1.70	0.00	0.00	0.19
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	смеси от мазнини и масла от маслено водна сепарация, различни от упоменатит е в 19 08 09	4.40	0.45	0.00	0.00	0.00	4.85
ОМВ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	твърди остатъци от пясъко- уловители и маслено водни сепаратори	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	твърди остатъци от пясъко- уловители и маслено водни сепаратори	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	твърди остатъци от пясъко- уловители и маслено водни сепаратори	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	твърди остатъци от пясъко- уловители	0.22	1.65	0.00	0.00	1.65	0.22

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		и маслено водни сепаратори						
БЕЛВЕДЕРЕ-БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	твърди соли и разтвори, съдържащи цианиди	11.40	0.00	0.00	0.00	0.00	11.40
ОМВ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	утайки от маслено-водни сепаратори	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	утайки от маслено-водни сепаратори	0.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	утайки от маслено-водни сепаратори	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	утайки от маслено-водни сепаратори	0.11	142.55	0.00	0.00	142.55	0.11
ПАНХИМ	Стара Загора	утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуване, съдържащи опасни вещества	1.32	0.25	0.00	0.00	0.00	1.56
ХРАНИНВЕСТ - ХРАНМАШКОМПЛЕКТ	Стара Загора	утайки от физикохимично обработване, съдържащи опасни вещества	3.96	0.06	0.00	0.00	0.00	4.02
ДЗУ	Стара Загора	утайки, съдържащи опасни вещества от други видове пречистван	0.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		е на промишлен и отпадъчни води						
БИСЕР ОЛИВА	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.42	0.05	0.00	0.00	0.00	0.46
ПРОГРЕС	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.09	0.07	0.00	0.00	0.16	0.00
ЗАГОРКА	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.30	0.20	0.00	0.00	0.00	0.50
ПАНХИМ	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.06	0.01	0.00	0.00	0.00	0.08
ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪН Т	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.03	0.05	0.00	0.00	0.08	0.00
ЗАВОД ЗА КАУЧУКОВИ УПЛЪТНИТЕ ЛИ	Горно Ботево	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.03	0.01	0.00	0.00	0.00	0.03
СРЕДНА ГОРА	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.04	0.08	0.00	0.00	0.12	0.00
ЕЛЕКТРОПРЕ НОСЕН	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00	0.02

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

РАЙОН - СТАРА ЗАГОРА		други отпадъци, съдържащи живак						
ЕАД "ЛОКОМОТИ ВНО ДЕПО СТАРА ЗАГОРА"	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.02	0.04	0.00	0.00	0.00	0.05
СЛЪНЦЕ СТАРА ЗАГОРА - БТ	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	1.03	0.10	0.00	0.00	0.00	1.13
ЛУКОЙЛ БЪЛГАРИЯ	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.03
ПОДЕЛЕНИЕ ЗА ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ - БУРГАС	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01
ПРЕДПРИЯТИ Е ЗА ЕКСПЛОАТА ЦИЯ И ПОДДЪРЖАН Е НА ЖЕЛЕЗО	Стара Загора	флуоресцен тни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	0.01
Общо:			41.59	390.95	1.70	0.00	370.02	60.82

Не се събират отделно опасни отпадъци от домакинствата. Промислените опасни отпадъци се управляват от отделните предприятия.

Отпадъците, като отработени масла и излезли от употреба стари автомобили се управляват от частни компании, които са лицензирани за изпълнение на дейности по събиране и рециклиране. Контролът над тези компании се осъществява от ИАОС/МОСВ.

Отпадъци от хуманната медицина

Генераторите на болнични отпадъци на територията на Община Стара Загора са лечебни заведения за болнична помощ, общо практикуващи лекари, специалисти групови практики, медицински и стоматологични центрове и лаборатории. В системата на доболничното лечение са регистрирани 408 лекари и 183 стоматолози – специалисти и общо практикуващи. Броят на медицинските, стоматологични, медикостоматологични и

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

диагностично – консултативни центрове е 26, а на лабораториите – 19. Най-значимо количество отпадъци се формират в лечебните заведения за болнична помощ.

Депонирането на инфекциозни отпадъци е забранено от националното законодателство.

Съгласно принципа „замърсителят плаща”, болниците и другите лечебни и здравни заведения са отговорни за безопасното управление на образуваните отпадъци в резултат на тяхната дейност.

За подобряване на практиките по управление на отпадъците от лечебните заведения и създаването на интегрирана мрежа от съоръжения за третирането им са обхванати всички лечебни и здравни заведения на територията на общината.

В тази връзка в програмата е включено:

- уточняване и картотекиране на всички на лечебните и здравни заведения разположени на територията на общината, които генерират болнични отпадъци;

- специално внимание на новосъздадените ветеринарни лечебници и хосписи.

В картотекирането ще бъде включено:

- адрес/местоположение на лечебното заведение
- съдебна регистрация на лечебното заведение (по Търговския закон, Закон за кооперациите и други)

- вида на собствеността (общинска, държавна, смесена, частна), като се посочва процентното участие на общината/държавата

Ще бъдат уточнени:

- видовете отпадъци, които се генерират от съответното лечебно заведение, съгласно Приложение № 1 - Списък на отпадъците на Наредба № 3 от 01.04.2004 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 44/25.05.2004г.)

- описание на съоръженията и инсталациите за третиране на различните видове отпадъци от лечебните заведения, тяхното местоположение на територията на общината, капацитет

- информация за финансовите средства, изразходвани за управление на отпадъците при лечебните заведения с общинско участие.

Поради липса на собствено съоръжение за обезвреждане на опасните болнични отпадъци на територията на болничните заведения и на територията на общината, опасните отпадъци се предават на лицензирана фирма. Предаването на отпадъците се извършва от определения със заповед на Управителя на лечебното заведение дезинфектор, един път месечно, след измерване на количеството и попълване на документация по Наредба 10 на МОСВ.

Едрогабаритни отпадъци

В националното законодателство не са въведени задължения за разделно събиране или ограничаване на депонирането на едрогабаритни битови отпадъци.

Количествата на едрогабаритните и други отпадъци са определени на глава от населението по статистически данни за плановия регион и броя на населението в общината.

В следваща таблица е дадена нормата на генерираните едрогабаритни отпадъци на жител.

Едрогабаритни отпадъци	Норма на генериране на едрогабаритни отпадъци на жител	тона/год	
		2008	2012
Градове	10 kg/ чов./г.	1528	1508
Села	8 kg/ чов./г.	191	189
Общо		1719	1696

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Отпадъци от паркове и градини

Отпадъците от паркове и градинки понастоящем се събират от общината и се извозват до общинското депо за ТБО. Има единични случаи на домашно компостиране.

Генерираните количества отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици са определени на глава от населението по данни от Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 -2013 г.

Паркови и улични отпадъци	Норма на генериране на паркови и улични отпадъци на жител	тона/год.	
		2008	2012
Градове	25 kg/чов./г.	4583	4523
Села	15 kg/чов./г.	359	354
Общо		4942	4877

Строителни отпадъци

Източник на данни за количеството на строителните отпадъци са годишните отчети на лицата, които извършват третиране и транспортиране на строителни отпадъци, представяни в РИОСВ, информацията от броя на курсовете и вида на транспортните средства, извозващи строителни отпадъци и броя и вида на фирмите, получили разрешение от Община Стара Загора за извозване на строителни отпадъци и излишни земни маси.

Основното количество строителни отпадъци се генерират от дейността на фирми, извършващи строителна и ремонтна дейност. Като фирми генератори на значителни количества строителни отпадъци на територията на Старозагорска община, могат да се посочат: „Информат” ООД, „Стройкомбинат М”, „ЗСК Боруй” АД, ДК 21 ООД, „Пи ЕС АЙ” АД, „Стубел М”, „Туристстрой” ООД, СК „ЕС БИ ЕС” АД, „Вито” ООД, „Магабит” ЕООД, „Лесо инвест” ЕООД, „Вива строй” ЕООД, „Новотехпром” ООД, ЕТ „Билд В. Иванов”, „Билд ком” ЕООД, „Консорциум Тера груп” АД, „Холис” ЕООД.

Година	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009	2010
Депонирани [тон/година]	40 200	47 700	37 000	36000	25000

В Община Стара Загора няма определено място за депониране на строителни отпадъци. Те се депонират съвместно с битовите на общинското депо. Не се извършва рециклиране на строителни отпадъци.

Количествата на генерираните строителни отпадъци за цялата страна, съгласно последните налични данни от НСИ за периода 2004 – 2006г. са както следва:

Година	Строителни отпадъци		
	2004	2005	2006
Тона	5 425 624	3 502 737	1 602 662
<i>Kg/жител/год</i>	716	465	214

На база на горните тенденции за генериране на строителни са определени 90 kg/жител/год за селските райони и 214 kg/жител/год за градовете.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Година	Строителни отпадъци	
	2008	2012
Строителни отпадъци на жител в Община Стара Загора, в kg/жител/год.	214	214
Общо количество на генерираните строителните отпадъци в Община Стара Загора, в тона	37721	37228

5.2 Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци

5.2.1 Събиране и транспортиране на отпадъци

В Общината има изградена система за сметосъбиране и извозване на битовите отпадъци, която е съобразена със специфичните условия, изискванията на населението и действащата нормативна уредба, както и териториалното разположение на местата, в които се образуват големи количества отпадъци.

Дейностите по събиране, транспортиране и депониране на битовите отпадъци, както и по поддържане на чистотата на територия на Община Стара Загора са възложени на фирма „Нелсен - Чистота” ООД по силата на Договор за предоставяне на концесия. Договорът е продължен за срок на действие от 26-06.1996 год. до 26.06.2012 год.

Специализирано звено за контрол на чистотата в общинската администрация осъществява непрекъснат надзор на дейностите.

Отпадъците от общината се транспортират на общинското депо за твърди битови отпадъци, разположено в местността „Мандра баир”, в землищата на селата Християново и Богомилово

„ЕКОПАК – БЪЛГАРИЯ” АД извършва дейностите по събиране и рециклиране на отпадъци от опаковки.

„ЕКОР” ООД извършва дейностите по натрошаване и сортиране

Биоразградимите отпадъци не се събират отделно и няма никакви съоръжения за компостиране.

Брой, вид и обем на използваните съдове

Събирането на отпадъците към настоящия момент се извършва в няколко различни вида съдове за смет, според предназначението им и спецификата на района. Техният брой и разположение е определен съобразно максималното използване на капацитетните им възможности и оптималното обслужване на ползвателите.

Компанията „ЕКОПАК – БЪЛГАРИЯ” АД, която събира материали от опаковки за рециклиране предоставя контейнерите за различните материали (специални цветни контейнери). Контейнерите са собственост на частната компания.

Състоянието на контейнерния парк се контролира от фирмата-концесионер. Изгорените или механично увредени съдове се подменят с налични оборотни контейнери веднага след установяване на повредата.

В повечето случаи, сметовозните коли могат да уплътнят и компресират отпадъците още в процеса на товарене.

В таблицата е даден справка за наличната сметовозна техника и съдове за сметосъбиране в община Стара Загора към 2010 г.

Вид	Обем	Брой	Година на закупуване/възраст	Цена при закупуване	Собственост
Бобър метален	1,1 м ³	1120	преди 2006	395	“Нелсен – Чистота” ООД

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

		551	след 2006	470	“Нелсен – Чистота” ООД
		1020	след 2006	450	Община Стара Загора
Бобър цветни за разделно събиране	1,1 м ³	779	2007 2008 2009	350 - 400	“Екопак България” АД
Мева	0,11 м ³	573	преди 2006	47	“Нелсен – Чистота” ООД
		1237	след 2006		“Нелсен – Чистота” ООД
Контейнер	4 м ³	51	преди 2006	567	“Нелсен – Чистота” ООД
Контейнер	6 м ³	40	преди 2006	900	“Нелсен – Чистота” ООД
		42	след 2006		“Нелсен – Чистота” ООД
Кофи пластмасови	0,120 м ³	532	след 2006	36	“Нелсен – Чистота” ООД
	0,240 м ³	1020	след 2006	40	“Нелсен – Чистота” ООД
Бобър пластмасов	1,1 м ³	367	след 2006	243	“Нелсен – Чистота” ООД

Брой и вид на специализираните автомобили за транспортиране на всеки вид контейнер

В таблицата по-долу е показан наличния автомобилен парк.

Вид	Обем	Брой	Година на закупуване/възраст	Цена при закупуване	Собственост
Ивеко	3 м ³	1	1999 г.	50 510,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Ивеко	22 м ³	1	2006 г.	204 456,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Ивеко	10 м ³	1	2006 г.	124 609,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Ивеко	16 м ³	1	2006 г.	144 580,00	“Нелсен – Чистота” ООД
			2007 г.		
Даф	12,2 м ³	1	1995 г.	35 000,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Мерцедес контейноровоз	4 м ³	1	1991 г.	72 676,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Скания контейноровоз	4 или 6 м ³	1	1986 г.	12 000,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Мерцедес 1820 контейноровоз	6 м ³	1	1996 г.	72 676,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Мицубиши Самосвал	3 т.	1	2010 г.	14 500,00	“Нелсен – Чистота” ООД

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Фиат Дукато Самосвал	1,8 т.	1	2010 г.	8 000,00	“Нелсен – Чистота” ООД
Ман Самосвал	4,8 т.	1	2010 г.	11 250,00	“Нелсен – Чистота” ООД

Останалите дейности по управление на отпадъците са разпределени на частни компании разполагащи със собствен транспорт.

Маршрути за събиране на отпадъците в границите на населеното място за транспортиране до съоръженията за третиране.

На територията на община Стара Загора са разположени общо 51 населени места - гр. Стара Загора и 50 села. Отпадъците от общината се транспортират на общинското депо.

Маршрутите на сметоизвозващата техника съчетават събирането и транспортирането на битовите отпадъци от няколко населени места.

За град Стара Загора са утвърдени 7 маршрута за извозване на отпадъците, които започват от централната градска част и кварталите до депото. Маршрутите са съобразени с трафика на транспорта, екологосъобразното транспортиране и състоянието на пътната мрежа.

Честотата на събиране на отпадъци се определя в зависимост от размера на населеното място. Събирането на отпадъци в гр. Стара Загора се извършва ежедневно(включително почивни и празнични дни), докато малките населени места се обслужват максимум 3 пъти на месец.

Брой заети лица и съотношение на персонала, отговорен за администриране и за извършване на дейностите по събиране и транспортиране.

Фирма „Нелсен - Чистота” ООД има фирмена политика на управление на дейностите по управление на отпадъците.

Заетите лица, отговорни за администриране и извършване на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците са:

Административни служители – 13 лица;

Сметосъбирачи – 54 лица;

Водачи на специализирани автомобили – 27 лица;

Метачи ръчно метене – 71 лица

Предоставените услуги по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата към настоящия момент отговарят на потребностите на населението. Специализирано звено по контрол на чистотата в Общинската администрация упражнява превантивен контрол върху дейността на фирмата концесионер както по отношение на качеството на извършваните услуги, така и за извършваните разходи.

Разходи за събиране на тон отпадъци на глава от населението.

Управлението на смесените битови отпадъци, включително почистване на улици, снегопочистване и др. е само една от услугите, предоставяни от общините. Общините изготвят бюджетите и правят отчет за тези услуги в съответствие с действащото законодателство. Съществува отделен бюджет за всяка дейност, но не се определят отделни тарифи.

Разходите за услуги по управлението на отпадъците се възстановяват от събрани от населението чрез данък „такса смет”, която е % от стойността на имота (промил от оценената стойност на имота). Жителите плащат за услугите по управление на отпадъците в съответствие с техния стандарт на живот/жилищен стандарт. Промилните степени за такса смет са определени за три различни типа потребители: жители, промишлен сектор и търговския сектор.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Събраните такси се използват за заплащане на предоставените услуги в съответствие с договорените начини на заплащане на услугите в споразуменията на концесионерите.

Разходите за управлението на отпадъците и събираните такси в община Стара Загора през 2009 година са дадени в следващата таблица.

Община	Население	Такса ТБО	Такса от населението	Такса от бизнеса	Разходи за депониране	Такса на глава от населението	Дължима такса на човек
Община Стара Загора	176675	6374545	2378699	3995846	322653	36.08	13.46
Регион Стара Загора	388344	12049020	4275646	7384159	1496043	31.03	10.21

Таксата за битови отпадъци се определя въз основа на Решение на Общински съвет – гр.Стара Загора, като ежегодно се определят промилите на различните категории причинители. Поради невъзможност за финансиране на дейностите с отпадъци от други източници и пера на общинския бюджет, разходната част се определя изключително от приходната. Структурата на разходите доказва, че разходите са само за текущи и неотложни дейности без възможности за обновление и разширение на машинния парк и използваните съоръжения.

Таксата за поддържане на чистотата на територията за обществено ползване в населените места се определя пропорционално на данъчната оценка /отчетната стойност/.

5.2.2 Системи за разделно събиране на отпадъци

5.2.2.1 Предприет подход за събиране на съответния вид отпадъци

Намаляването на количествата битови отпадъци, предназначени за депониране е изключително важно както от екологична гледна точка, така и в икономически аспект.

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

В това направление от месец декември 2006 год. Община Стара Загора е въвела система с три цветни контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки в града и в по-големите села от общината. За целта има разработена и приета „Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки”. Партньори на общината по изпълнение на Програмата са Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКОПАК България” АД и фирма „Нелсен – Чистота” АД, която е изпълнител на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване.

Реалното функциониране на системата започва през месец юни 2007 год., когато е въведена в експлоатация сепарираща инсталация. Инсталацията се обслужва от фирма „Екор” ЕООД, която от своя страна има сключен договор с „Екопак България” АД и е ситуирана в промишлена зона „Голеш”. При стартиране на системата от „ЕКОПАК България” АД са осигурени 906 броя цветни пластмасови контейнери (сини, жълти и зелени) тип Бобър. Контейнерите са разположени в 302 точки. През 2007 год. са доставени допълнително 60 бр. цветни метални контейнери от същия тип и 10 броя метални шкафа с три вложки за разделно събиране. През годините част от контейнерите са унищожени. Към края на 2010 год. броят на изправните цветни контейнери е 779.

Системата предвижда разделното събиране на отпадъците от опаковки да се извършва от гражданите безвъзмездно, а събирането и транспортирането да се извършва от

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

„Нелсен – Чистота” АД със специализиран транспорт тяхна собственост, като разходите за тези дейности са за сметка на „ЕКОПАК България” АД. Сепарирането и балирането на събраните отпадъци от опаковки се извършва на специализирана инсталация, наета от „ЕКОПАК България” с оператор „Екор” ЕООД. Всички разходи по сепариране отново се поемат от „ЕКОПАК България” АД. Сепарираните и балирани отпадъци от опаковки Организацията по оползотворяване „ЕКОПАК” предава на специализирани фирми за рециклиране, по силата на сключени договори. Събраните отпадъци и получените приходи от тях са собственост на „ЕКОПАК България” АД. Дейността на организацията се финансира от продуктови такси на вносители и производители на опаковки, сключили договор с нея.

За информиране и насърчаване на гражданите за разделно събиране „ЕКОПАК”, съвместно с общината провеждат информационно-образователни кампании. Кампаниите отразяват стратегията на „ЕКОПАК” и Община Стара Загора за повишаване на ефективността от разделното събиране чрез въздействие на различни целеви групи – ученици, деца от детските градини и техните родители.

5.2.2.2 Оценка на количествата отпадъци за рециклиране

Морфологичния състав на битовите отпадъци на Община Стара Загора е изчислен на база на осреднени стойности за населението, живеещо в съответната категория населено място.

Среден растеж	Средно за Община Стара Загора	2008	2012
Съдържание	%	t/год.	t/год.
Хранителни отпадъци	25.56%	15219.1	16220.0
Хартия	10.12%	6026.5	6422.9
Картон	8.56%	5098.7	5434.1
Пластмаса	11.08%	6597.8	7031.7
Текстил	3.24%	1927.8	2054.6
Гума	0.67%	401.5	427.9
Кожа	0.79%	469.9	500.8
Градински отпадъци	7.79%	4638.3	4943.4
Дървесни отпадъци	1.41%	841.7	897.0
Стъкло	9.76%	5809.8	6191.9
Метали	1.86%	1107.2	1180.0
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	19.15%	11401.2	12151.0
Общо	100.00%	59540	63455

Съгласно НПУО 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012-2013 г., 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Към настоящия момент количеството на депонираните отпадъци от опаковки, на база на дадения по-горе морфологичен състав е по-ниско от количествата отпадъци, които биха могли да се депонират на депата. Предвидено е редуциране на количествата на битовите отпадъци от опаковки както следва:

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- почти 100% от картонените отпадъци се третираат като отпадъци от опаковки.
- количествата на отпадъците от опаковки за стъкло, хартия и пластмаса се приемат около 33% от съответните количества отпадъци.
- до 8% от общото количество на металните отпадъци се приемат като отпадъци от опаковки.

Приема се рециклиране на 60% от хартиените отпадъци от опаковки, 60% рециклиране на стъклените отпадъци от опаковки, 50% рециклиране на металните отпадъци от опаковки и 22.5% рециклиране на пластмасовите отпадъци от опаковки от 2012 г., рециклиране на 75% от градинските отпадъци.

Вид и брой на специализираните автомобили за транспортиране, маршрути и периодичност на извозване на съдовете за разделно събиране, необходимост от промяна или оптимизиране.

Точките за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината са съсредоточени в гр. Стара Загора. Събирането и транспортирането на събраните отпадъци от опаковки се извършва с два броя специализирани автомобили по график както следва:

- сини контейнери - 3 пъти седмично;
- жълти контейнери - 3 пъти седмично;
- зелени контейнери - 1 седмично.

Независимо от факта, че в повечето контейнери отпадъците от опаковки са смесени, събирането и извозването им се извършва съобразно тяхното предназначение (т.е. по цвят). Маршрутите за събиране са аналогични на та тези за битовите отпадъци, поради обстоятелството, че точките за разделно събиране са разположени в непосредствена близост до контейнерите за събиране на смесени битови отпадъци.

Количество на разделно събраните отпадъци на глава от населението на Община Стара Загора

В таблицата са дадени количествата събрани от гражданите в системата за разделно събиране и предадени за рециклиране отпадъци от опаковки. Анализът на данните показва тенденция към повишаване на ефективността на системата, но нивото на събрание на опаковки остава ниско и незадоволително.

Година	2007	2008	2009
Смесени битови отпадъци, т/год.	54200	56000	56500
Бр. жители по постоянен адрес	176675	176344	175214
Отп. хартиени опаковки, т/год.	91	433	648
Отп. пластмасови опаковки, т/год.	69	255	260
Отпадъци стъклени опаковки, т/год.	44	162	241
Общо отпадъци опаковки, т/год.	204	850	1149
Общо отпадъци опаковки, кг./ж./год.	1,155	4,820	6,558
% отп. опаковки спрямо БО	0,38	1,52	2,03

Разделно събиране на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Системата за разделно събиране на ИУЕЕО в общината е въведена през месец юли 2010 год. Оператор на дейността по силата на сключен договор е организацията по оползотворяване на ЕЕО „Елтехресурс” АД. Системата предвижда събирането и

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

извозването на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) да се извършва целогодишно от мобилни екипи на оператора по дни и часове съобразно подадени заявки от страна на гражданите, притежатели на оборудването. Заявки за извозването на ИУЕЕО се приемат на e-mail: order@makmetal.eu или на телефони: 0887 77 19 73, 042646023. Системата се финансира от „Елтехресурс” ЕООД.

Разделно събиране на отпадъци от излезли от употреба МПС

Дейността е регламентирана чрез договор от 01.07.2010 между Община Стара Загора и „Екобулкар” АД с предмет организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхранение и разкомплектоване на излезли от употреба МПС. Излезлите от употреба автомобили гражданите могат доброволно да предават за рециклиране след подадена заявка до оператора фирма „Сплавкомерс” АД - подизпълнител на „Екобулкар” АД, при което получават съответстващо на стойността на автомобила заплащане. Изоставените върху държавни и общински терени стари автомобили след определена процедура по приканване за доброволно предаване, се извозват принудително до центъра за рециклиране, без компенсиращо заплащане за притежателите им.

Разделно събиране на отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори

Системата за разделно събиране на тези отпадъци е стартирана в началото на месец юли 2010 год. след сключване на договор с между Община Стара Загора и „Екобатери” АД с предмет организиране, изграждане и прилагане на система за събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), образувани на територията на общината. За целта на в 165 точки на територията на общината са разположени контейнери за събиране на отпадъци от НУБА. . За удобство на гражданите съдовете са разположени в търговски обекти, обществени и административни сгради и учебни заведения в град Стара Загора и във всички кметства на общината. Извозването и обезвреждането на този отпадък е задължение, което ще се осъществява от „Екобатери” АД. В задълженията на оператора са включени и дейности по информиране и насърчаване на населението да използва системата.

Заинтересованост за участие на населението в организираните системи за разделно събиране

Успехът на системите за разделно събиране на отпадъци зависи в огромна степен от заинтересоваността на населението за участие, поради което се изпълняват и предвиждат информационни и разяснителни кампании както от общината, така и от самите частни фирми изпълняващи дейности по управление на отпадъците на територията на общината.

5.2.3 Предварително третиране на отпадъци

На този етап в Община Стара Загора не се извършва същинско предварително третиране на битовите отпадъци преди тяхното крайно обезвреждане (депониране). Няма изградени претоварни станции, площадки за разделно събиране, сортиране, съхранение или опаковане на битови отпадъци. Като такова третиране може да се разглежда намаляването на обема им при тяхното събиране в специализираните сметосъбирачи “Ивеко”, снабдени с пресоващи устройства.

След въвеждане на Регионалната система за управление на отпадъците, зелените отпадъци от паркове и градини ще се транспортират за компостиране на РЦУО – Стара Загора.

5.2.4 Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

5.2.4.1 Депониране

Събраните битови отпадъци се обезвреждат чрез депониране. Депонирането е основният метод за обезвреждане на отпадъци във всички общини в страната, но все още голяма част от съоръженията не отговарят на действащите нормативни изисквания

Съществуващото старо депото за битови отпадъци на град Стара Загора се намира на 11 km югоизточно от града и на около 2,0 km западно от с. Еленино в местността „Мандра баир”. Достъпът до депото се извършва по главен път 66 от републиканската пътна мрежа (в посока към Чирпан), пътно отклонение за селата Еленино и Християново и довеждащ асфалтиран път 1.8 km. В границите на площадката се използват експлоатационни пътища без твърда настилка.

Общата площ, заета от депото е 93,0 дка (по заснемане) и 98,292 по имотни граници.

Територията на площадката има следните функционални зони:

- Зона за депониране на отпадъци – заема около 6- дка.
- Зона обхваната от естествена рекултивация – 39 дка.
- Зона с приключило депониране и без рекултивация – 10 дка,
- зона за обслужване на депото – 6 дка

Ситуацията на площадката показва стръмни неуплътнени фронтове на насипване.

„Естествената рекултивация”, както е определено в ПУО не отговаря на Националните изисквания за закриване на стари депа/сметища. Поради това проекта за закриване следва да включи всички три секции, определени в ПУО т.е. общо 10.9 ha или може би 11.9 ha ако се приемат извършени през 2010 год. GPS измервания на понастоящем действаща площадка.

Отпадъците се разстилат и уплътняват с верижна машина, уплътнените отпадъци се покриват със земен слой с дебелина 0.25 m. По експертна оценка средната дебелина на пласта на депонираните отпадъци е 10 m, а максималната възлиза на 20 m.

Отпадъците от домакинствата се депонират смесено с промишлени домакински отпадъци. Отпадъците се разстилат на пластове, уплътняват се и от време на време се запръствят с почва или се покриват с инертни материали.

От техническата инфраструктура има изградени довеждащи и експлоатационни пътища. Депото е оградено, изграден е контролно-пропускателен пункт за регистрация на автомобилите транспортиращи отпадъците от населените места, осигурена е охрана и в извънработно време.

Депото няма система за отвеждане на биогаза и инсталация за оползотворяване или изгаряне.

Има изградена ограда, но тя не е по границите на отредения имот. Има изграден контролен пункт за достъп с бариера. Липсват системи за събиране и третиране на инфилтратата, управление на повърхностни води, улавяне и третиране на биогаз, мониторинг на замърсяването на околната среда и др.

Депото не отговаря на изискванията на екологичното законодателство в България. Запръстването се извършва от време на време по работни зони. Извършва се рекултивация на завършени секции на повърхности с отпадъци. Няма инсталации и не са въведени никакви мерки по мониторинг на околната среда.

Предвижда се депото да се ползва докато се построи Регионалният център за управление на отпадъците – Стара Загора.

Собственост и оператор, разрешение за обезвреждане на отпадъци;

Площадката е разположена в землището между селата Еленино, Християново и Богомилово и обхваща два имота:

- имот № 011002 с площ 68,728 дка в местността „Къоврена” в землището на с. Християново с ЕКНМ 77431, Община Стара Загора по скица № К01787/15.02.2005 г. и акт

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

№ 00571/04.10.1999 г. за частна общинска собственост. Имотът е със следните граници и съседни:

№ 011003 Полски път с. Християново;

№ 11001 Ведомствен път на Община Стара Загора;

№ 11007 Пасище мера на кметство с. Християново.

- имот № 000657 с площ 5,923 дка в землището на с. Богомилово с ЕКАТТЕ 04738, община Стара Загора по скица № К00754/15.02.2005 г. и акт № 00573/04.10.1999 г. за частна общинска собственост. Имотът има следните граници и съседни:

№ 109001 Пасище с храсти на с. Богомилово;

№ 11001 Полски път на с. Богомилово;

№ 11007 Карьера скала на с. Богомилово.

Операторът на депото фирма „Нелсен - Чистота” ООД притежава валидно разрешение за извършване на дейностите по транспортиране и депониране на отпадъците и изпълнява задълженията си, произтичащи от това разрешително

Срокът на договора с оператора е до 2012 г.

На съществуващото депо се депонират битови отпадъци само от населените места в община Стара Загора. Регионален принцип не е въведен.

Оставащ капацитет и прогноза за възможностите за обезвреждане на цялото количество битови отпадъци, строителни отпадъци и количеството на производствените отпадъци на предприятията, които не разполагат със собствени съоръжения за обезвреждане;

Съществуващото депо е разположено на площ от 93,0 дка. Отпадъкът е депониран с голяма мощност (до 30 – 40m). Към 30.10.2009 г. общия обем на депото е около 1200000 м³, в който обем са включени битови, промишлени, инертни и строителни отпадъци (уплътнени).

За закриване на депото е изготвен проект, за който са извършени предпроектни проучвания. Натрупаните отпадъци на сега действащото сметище излизат извън площта на имота отреден за сметище. За нуждите на рекултивацията е необходима площ за тялото на депото 92, 735 дка, а по оградата с всички включени необходими инфраструктурни елементи 111,5 дка.

Вид на отпадъците – изпълнение на забраните и ограниченията за депониране на специфични видове отпадъци

През годините на експлоатация на депото са депонирани всички видове отпадъци, включително и тези които понастоящем не са позволени. За тези отпадъци не са водени справки. Депонирани са следните видове отпадъци: домакински отпадъци и неопасни отпадъци с различен произход (индустриални и изкопани почви)

С Наредба №8/2004 г. са въведени изисквания за поетапно намаляване количеството на депонираните биоразградими отпадъци и забранени за депониране на депото:

- течни отпадъци;
- отпадъци, определени с наредбата по чл.3 ЗУО като експлозивни, корозивни, оксидиращи, лесно запалими или запалими;
- болнични и други клинични отпадъци от хуманно и ветеринарното здравеопазване и/или свързана с тях изследователска дейност, които с наредбата по чл.3 ЗУО са класифицирани като инфекциозни;
- излезли от употреба гуми
- цели гуми – без тези които се влагат за материал в строителството на депа;
- нарязани гуми (в сила от 2006 г.);
- отпадъци, които не удовлетворяват критериите за приемане на отпадъци на депа съгласно приложение №1 на наредбата.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

За изпълнение на тези забрани и ограничения, отнасящи се за битовите отпадъци, които отговарят на горепосочените критерии, трябва да се предвидят мерки за отделянето им от смесените битови отпадъци и предаването им за оползотворяване или обезвреждане по друг начин, като например:

- задължаване на лицата, които експлоатират системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци да приемат и трудно рециклируеми и опасни отпадъци – кутии от бои и лакове, разреждатели, опаковки от лекарства, батерии, части и компоненти от уреди и автомобили и др.;
- изграждане на пунктове за предаване на опасни битови отпадъци и излезли от употреба гуми или договаряне на приемането им в съществуващи пунктове за събиране на рециклируеми отпадъци ;
- при системите с индивидуални съдове за събиране на битови отпадъци визуална проверка на отпадъците и отказ за приемане, в случай че бъдат открити забранени за депониране отпадъци ;
- внедряване на инсталации за сепариране на отпадъците преди депониране;
- за биоразградимите отпадъци е възможно въвеждането на системи за разделно събиране чрез контейнери или чували, с оглед тяхното последващо компостиране;
- изпълнение на процедурите и критериите за приемане на отпадъци;

Съществуващото депо не отговаря на изискванията на Наредба №8/2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

Няма определени процедури и критерии за приемане на отпадъците.

Запръстяването на отпадъците се извършва с булдозер.

Няма проект за експлоатация, доклад за ОВОС и документ за въвеждане в експлоатация, съобразно действащата нормативна база.

Необходимост и възможности за привеждане на депото в съответствие с техническите изисквания за изграждане и изискванията за експлоатация по Наредба №8/2004, при спазване на сроковете при същата наредба

Съществуващото депо не отговаря на изискванията на Наредба №8/2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

Депото се експлоатира от 1973 г. Площадката не е съгласувана и отредена от Комисията по земята.

Няма дренажна система за отвеждане на отпадни води. Не се провежда мониторинг на инфилтрираните води.

Изхвърлянето на отпадъците се извършва директно върху естествения терен, като чрез булдозер периодично се прибутва по склона и частично уплътняват. Не се извършва регулярно, ежедневно запръстяване.

Няма изградена система за улавяне на и третиране на инфилтратата. Няма видим повърхностен отток на инфилтрат. Следователно инфилтратата се просмуква в подпочвените води на депото за отпадъци.

При условие, че няма изградена система от охранителни канавки за повърхностните води над и под депото, а така също и дренажи за улавяне на инфилтратата е очевидно замърсяването на повърхностните и подпочвените води в района около депото.

Съществува риск замърсения инфилтрат да достигне разположените наблизно водоизточници. Поради нехомогенния характер на напуканите и нацепени скали, е трудно да се установи точно инфилтратата посоката на движение на водата.

Няма данни за количеството биогаз, което се генерира в депото. Мерките за третиране на газ са свързани с изготвените през 1989 г. сондажни модели за биогаз.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Размерът на депото и особено количествата постъпили органични отпадъци, създават основа за генериране на големи количества сметищен газ от много години до сега. Значителната дълбочина на тялото на отпадъците резултира в голямо генериране на газ на квадратен метър.

Липсва мониторинг на качеството на водите над депото и след депото, по посока на повърхностните води. Липсва мониторинг на инфилтратата.

Липсва мониторинг и на подземните води, в т. ч. взети проби, и др. съгласно Наредба №8, Приложение №3 – 2004 г.

Липсва мониторинг и на газовите емисии.

Необходимост от закриване и рекултивация

Има изготвен проект и остойностяване за закриване и рекултивиране на съществуващото сметище, включващ и последващ мониторинг.

Процесът по рекултивация на съществуващото депо започва след изграждане на първи етап и пускане в експлоатация на новия регионален център за управление на отпадъците - Стара Загора.

Към 2009 г. общият обем на депото е около 1200000,0 м³, в които са включени битови, промишлени, инертни и строителни отпадъци (уплътнени). Закритото и рекултивирано депо има височина на откосите – южен 42,70 м и северен – 9,0 м.

Строително – монтажните дейности обхващат:

- Външен път за достъп, отклонение от съществуващия асфалтов път.
- Изкопи на отпадъци за освобождаване на допълнително заети терени, извън отредената площадка за депо и за преоткосиране.
- Натоварване и транспорт на битови отпадъци за предепониране съобразно проектните откоси на тялото на рекултивираното депо.
- Оформяне тялото на отпадъците, изграждане на опорна дига и рекултивация на сметището.

Основните съоръжения и технически дейности обхващат:

- Изграждане на опорна дига от земни материали
- Изграждане на линеен дренаж за улавяне на инфилтрирани води от тялото на отпадъците – в петата на опорната дига по южната /най-ниска/ част на депото
- Планиране на откоси и междинни берми за тялото на депото
- Техническа рекултивация на повърхността на отпадъците
- Охранителни канали и канавки за повърхностни води по вътрешния контур на отпадъците и по бермите на дигата и депото
- Изграждане на охранителна ограда на депото
- Ретензионна шахта за инфилтрат
- Входен портал за достъп до депото
- Изпълнение на биологична рекултивация – затревяване
- Премахване на щетите, нанесени от околните терени при СМР на обекта.

Отпадъците се предепонират на съществуващата площадка с цел осигуряване на устойчиви откоси и вместването им в границите на имота. На приемното място се разстилат на слоеве с дебелина до 0,50 м и се уплътняват с помощта на булдозер.

Тялото на депото се оформя посредством предепониране на стари местни отпадъци, като се създадат устойчиви откоси (1:3) и берми с ширина 5,0 м и 3,0 м. (през една). В основата на откосите е предвидена опорна насипна дига с размери – височина 2,00 – 4,00 м, корона 5,41 м, откоси 1:2. Изгражда се от местни материали, добивани на разстояние до 10,0 км.

За улавяне на инфилтратата от отпадъците, по контура на петата на вътрешния откос на южната опорна дига е предвиден дренаж. Дренажните клони с обща дължина 445,0 м се

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

съединяват в шахта /СШ/ Ф 1000 мм, HDPE с височина 5,0 м. В близост до шахтата е предвидена обръщателна площадка с настилка от трошляк 0,30 м върху пясъчна подложка 0,20 м, като част от пътя за достъп.

Предвидени са два охранителни канала по вътрешния контур на оградата.

Повърхностните води от рекултивираните отпадъци се улавят и отвеждат посредством канавки, разположени по вътрешната страна на междинните берми и канавка по короната на околоръстната дига.

Повърхностните води от събирателната/енергогасителна бетонна шахта се заустват в сухото дере /югозападно от депото/ посредством отвеждащ канал, който завършва с бетонен праг и закалявка.

В техническа рекултивация е предвидено изграждането на газов дренаж от чакъл, защитен геотекстил, рекултивиращ пласт отговарящ на изискванията на Наредба № 8 от 24.08.2004 г. и хумус 0.3 м.

Предвидена дренажна система за инфилтрирани води, която се състои от газов дренажен слой, вертикални газови кладенци, разположени по цялото тяло на депото и газоотвеждащи дренажни тръби и газосъбирателни тръби.

Биологична рекултивация предвижда площи с размер 78,115 дка, които включват откосите на отпадъчното тяло и външния откос на дигата.

Предвидени са и след експлоатационни грижи и мониторинг в периода след закриване на съществуващото депо в съответствие с Приложение 3 на Наредба №8 от 2004г.

Земните маси и глини необходими за рекултивацията на депото ще се доставят от депото за земни маси на новия регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора.

Предвидено е изграждане на ограда за цялото депо с което ще се преустанови неконтролируемия достъп на хора и животни на депото.

За съществуващото депо са направени инженерно геоложки и хидрогеоложки проучвания.

Цена за депониране и обосновка на необходимостта от промяната ѝ, с цел покриване на пълните разходи за изграждане, експлоатация, мониторинг, закриване и след експлоатационни грижи за депото;

Годишната цена за услугата с фирма „Нелсен - Чистота” ООД (сключен договор от 1998 г.) включва и цена за депониране.

Отчитането на изпълнения обем работа се извършва с двустранен протокол и обобщена сметка за дейността. Изплащането се извършва въз основа на данъчна фактура.

Цената на депониране, която се заплаща на оператора на депото се формира въз основа на предоставените средства по план сметка за всяка година в общината.

В проекта за закриване на старото депо за ТБО е приложена количествена и стойностна сметка. В нея са предвидени цени за видовете строителни работи, материали, мониторинг. Общата стойност, предвидена за закриване на депото (сметището) е около 7717356,98 лв. без ДДС. Средствата за реализация на проекта могат да бъдат осигурени от държавния бюджет (по силата на Постановление 209 от 20.08.2009 год.) и средства от Общинския бюджет (събрани в отделна сметка по силата на чл. 71а от ЗУО).

5.2.4.2 Термично третиране – изгаряне

В страната все още няма установена практика за обезвреждане на битовите отпадъци чрез термично третиране. В община Стара Загора няма прилагане на метода за термично третиране на битовите отпадъци.

5.2.4.3 Биологично третиране – компостиране, анаеробно третиране и механично – биологично третиране

На територията на община Стара Загора има единични случаи на домашно компостиране.

5.2.4.4 Други методи – физическо и/или химическо обезвреждане и др.

На територията на община Стара Загора не се използват други методи за обезвреждане на отпадъците, освен описаните по-горе в текста.

5.2.4.5 Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Намаляването на риска за околната среда и човешкото здраве, произтичащ от съхранението на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност е приоритет както на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците, така и на програмите на местно ниво. Общината е разработила и реализирала два проекта за обезвреждане на негодните за употреба пестициди по технологията на Бал Бок и постоянното им съхранение в контейнери “Б – Б куб”.

Технологията на БалБок се състои в запълване на доведени до твърдо агрегатно състояние негодни пестициди в стоманенобетонни контейнери „Б –Б куб”, които се затварят херметично и се разполагат на открито на определена площадка. Площадката се намира на територията на „Агробιοхим” и е определена от общинските органи, съгласно нормативната уредба. Складовете и площадките, където са се съхранявали пестицидите с изтекъл срок на годност след тяхното отстраняване са санирани.

5.2.5 Внасяне и изнасяне на отпадъци

Общината не разполага с налична информация за случаи на внос и износ на отпадъци, осъществявани на нейна територия. Липсата на информация не може еднозначно да се разбира като липса на подобни дейности. Създаването на база данни за търговците, осъществяващи внос и износ на отпадъци, както и на оператори, извършващи дейности по оползотворяване на отпадъци от внос е възможност за подобряване на контрола по спазване на законодателството

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

6.1 Отговорни звена и лица за управлението на отпадъците в общинската администрация

Кметът на общината е отговорно лице за управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия по смисъла на Закона за управление на отпадъците и местната наредба по прилагането им.

За подпомагане на работата на кмета на Общината в изпълнение на задълженията и отговорностите му, в администриране на дейността са заети и други отговорни звена и лица от общинската администрация:

- Зам.-кмет „Транспорт, обществен ред, екология и чистота“;
- Главен и Младши експерт в отдел „Екология и чистота“;
- Кметове и Кметски наместници на населените места;
- Служители звено „Контрол по чистотата и опазване на околната среда“;
- Главни специалисти в административните бюра.

От страна на Общинския съвет по силата на ЗМСМА преки отговорности за решаване на проблемите с управление на околната среда има постоянната комисия по „Здравеопазване и екология”, която се състои от председател, зам. председател и 7 членове.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

В рамките на Общинската администрация има обособено структурно звено „Контрол по чистотата и опазване на околната среда”, което освен другите си задължения, упражнява и контрол на изпълнението на изискванията на националното и местно законодателство по опазване на околната среда. Звеното се състои от 10 лица - 1 гл.специалист, 1 технически сътрудник по издаване на наказателни постановления и 8 технически сътрудници, организирани по двама души в екип. Членовете на звеното имат статут на контролбори и в преките им задължения са включени дейности по осъществяване на контрол по спазване изискванията на националните и местни наредби за опазване на околната среда, обществения ред, отглеждане на животни, поддържане и опазване на чистота на територията на община Стара Загора. Звеното разполага с два броя автомобили и сферата на действие обхваща цялата територия на общината.

С решение № 238 от 5 януари в гр. Стара Загора, Районен съд на Стара Загора (Търговски отдел), регистрира юридическо лице – сдружение – организация с нестопанска цел наречена „Регионално сдружение за управление на отпадъците- Стара Загора”, в което са включени общините Братя Даскалови, Чирпан, Гълъбово, Гурково, Казанлък, Мъглиж, Николаево, Опан, Павел баня, Раднево, Стара Загора, Твърдица.

6.2 Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците

Общинската комисия е постоянно оперативна структура към Общинския съвет на общината за координиране и подпомагане работата на общинската администрация по управлението на отпадъците.

Всички въпроси, касаещи управлението на отпадъците на територията на общината се внасят за обсъждане от комисията. След дебатирание, изготвяне на становище и проект за Решение, обсъждания материал се внася за разглеждане на заседание на Общинския съвет.

6.3 Местна нормативна уредба, имаща отношение към управление на отпадъците

На територията на община Стара Загора действат следните Наредби, приети от общински съвет на община Стара Загора, имащи отношение към управлението на отпадъците:

- Наредба за управление на отпадъците;
- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги.
- Наредба за отглеждане на животни в Община Стара Загора;
- Наредба за обществения ред в Община Стара Загора;
- Наредба за обществения ред при използване на превозни средства и общи площи на територията на Община Стара Загора;
- Наредба за изграждане и опазване на озеленените площи;
- Наредба за финансовото подпомагане на проекти;
- Наредба за разкопаване

„Наредбата за Управление на отпадъците и поддържане на чистотата на територията на Община Стара Загора”, която урежда:

- Правата и задълженията на физическите и юридическите лица, учрежденията и организациите и взаимоотношенията между тях при управлението на отпадъците;
- Реда и условията за изхвърлянето, събирането, транспортирането, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови /ТБО/, строителните /СО/, производствените /ПО/ и масово разпространените /МРО/ отпадъци и поддържането на чистотата на територията на Община Стара Загора;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Финансовото осигуряване на дейностите по третиране на отпадъците и заплащането на съответните услуги;
- Контрола, глобите и санкциите за нарушаване разпоредбите на настоящата наредба.

Въз основа на идентифицираните пропуски във въвеждането на националното законодателство и политика на местно ниво, се извършват измененията и допълненията в Наредбата по чл. 19 от ЗУО и Програмата по чл. 29, ал. 1, т. 1 от ЗУО.

Като се вземат предвид избраните решения и набеязаните мерки за управление на отпадъците, са определени задълженията, отговорностите и взаимоотношенията между съществуващите звена, които се отразяват в наредбата и съответните правилници. Предвиждат се и задълженията на собствениците или наемателите на търговски обекти (магазини) и заведения за обществено хранене, домсъветите, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища за изпълнение на новите изисквания, произтичащи от националното законодателство – разделно събиране на масово разпространени и биоразградими отпадъци, негодни за употреба пневматични гуми, ИУМПС и др. Планирани са въвеждането на допълнителни забрани и санкции.

С настоящата програма се планират мерки за осигуряване на ефективното прилагане на законодателството на местно ниво:

- идентификация на лицата, образуващи големи количества отпадъци, подлежащи на специално регулиране – биоразградими отпадъци, опаковки и други видове масово разпространени отпадъци ;
- периодични проверки за спазването на изискванията на националното и местното законодателство ;
- прилагане на ефективни санкции и наказания в случай на неспазване на изискванията, с цел постигане на съответствие със законодателството;
- осигуряване на достатъчен, подходящо квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация ;
- осигуряване на достатъчни и подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.);
- въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни;
- ясно и надлежно документирание на резултатите от проверките.

Кметът на общината съставя проект *на текущ бюджет на местните дейности*. Текущите разходи за местните дейности се финансират от собствени приходи и изравнителна субсидия. Собствените приходи включват местни данъци и местни неданъчни приходи.

Проектът е съставен на основата на:

- прогнозните разработки за местните приходи на общинската администрация, както и прогнозата на отдел „Местни данъци и такси” при Община Стара Загора за данъчните приходи и такса битови отпадъци;
- приходите от такси и цени на услуги, операции с общинско имущество, глоби, лихви и други неданъчни приходи;
- определените със Закона за държавния бюджет на Република България трансфери от Централния бюджет.

Към средствата по Текущите разходи за местните дейности финансирани от собствени приходи може да се включи преходния остатък от предходната година;

Постъпленията от наказателни лихви и неустойки се планират само, ако има достатъчни основания за тяхното постъпване – съдебни решения, изпълнителни листове, споразумения и др.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Текущите постъпления от дарения не се планират – всяка постъпила сума се отразява със заповед на кмета на общината по прихода и по видове разходи според волята на дарителя.

При балансиране на местните дейности може да се планира резерв (размера се определя от общинския съвет при приемането на бюджета).

Общинският съвет, при недостиг на средства за местните дейности, определя приоритети и/или приема допълнителни мерки за увеличаване на приходите, както и за реструктуриране и/или намаляване на разходите.

6.4 Организационната структура и предприети действия за съвместно решаване на проблемите по отпадъците с другите общини

По пътя към постигане на екологосъобразното управление на отпадъците, като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането им Община Стара Загора намери правилните насоки към постигане на основната цел в устойчивото управление на отпадъците, които ще предотвратят, намалят или ограничат вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда. В тази връзка следвайки политиката на МОСВ общината е предприела действия за съвместно решаване на проблемите с управлението на отпадъците с общините от Региона.

С решение №238 от 5 януари 2009 в гр. Стара Загора, Районния съд на Стара Загора (Търговски отдел) регистрира юридическо лица – сдружение – организация с нестопанска цел наречена „Регионално сдружение за управление на отпадъците – Стара Загора”. Седалище на управлението на сдружението е гр. Стара Загора, бул. Цар Симеон Велики №107.

Целите, определени в учредителния документ на Сдружението са:

- Подобряване на качеството на услугите за събиране на отпадъци, транспортиране, третиране на битови отпадъци, както и други видове отпадъци, с еквивалентни на битовите отпадъци характеристики;
- Ефективно използване на ресурсите, генерирани в процеса на управление на отпадъците; оптимизиране на процесите, свързани с управлението на отпадъците с оглед намаляване на разходите, свързани с услуги за събиране на отпадъци;
- Транспортни услуги и третиране на битови отпадъци и приравнени на тях;
- Постигане на прозрачност и отговорност в процесите, свързани с управлението на отпадъците;
- Прилагане на националното законодателство за управление на отпадъците;
- Стимулиране и насърчаване на дейността отделните граждани да участват в дейностите за управление на отпадъците;
- Насърчаване на диалога между държавата, местната власт и икономическите организации за решаване на конкретни проблеми при управление на отпадъците.

Гореописаните цели ще се постигат чрез предоставяне на консултации на общините-членове на сдружението по въпросите, свързани с управлението на отпадъците; организиране и провеждане на процедури за осъществяване на дейности, свързани с управлението на отпадъците; осъществяване на инвестиционна дейност, включително и за изграждане на регионално депо за битови отпадъци; осъществяване на мониторинг и контрол върху изпълнението на сключени договори или върху отделни дейности, свързани с управлението на отпадъците; Организиране различни форми на обучение; разпространение на информация, свързана с управлението на отпадъците; провеждане на работни срещи, семинари и конференции; публикуване и разпространение на печатни и електронни издания, свързани с дейността на сдружението; подпомагане на дейността на медиите при отразяване на проблемите на управление на отпадъците.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Сдружението е създадено в обществена полза. Сдружението се представлява от Общо събрание, Управителен съвет и Изпълнителен директор. Управителният съвет включва представители на общини Стара Загора, Гурково, както и представител на Община Казанлък. Сдружението се представлява от председателя на управителния съвет - представител на Община Стара Загора.

Освен регионалните дейности в община Стара Загора отговорностите са разпределени съгласно ЗОУ.

Съгласно ЗУО кметовете на отделните общини са отговорни за съхранението, събирането, транспортирането и депонирането на домакинските отпадъци. Те също са отговорни за почистването на обществените зони, като пътища, алеи, тротоари, паркове градини и пр.

ЗУО основно определя отговорностите за управление на отпадъците на общината или на производителите, генериращи отпадъци. ЗУО посочва "специфични потоци отпадъци", като отпадъци от опаковки, излезлите от употреба превозни средства, отпадъци от батерии и акумулатори, отработени масла, отпадъци от електрическо и електронно оборудване и т.н., които трябва да бъдат управлявани чрез специализирани национални инициативи, при които общината осигурява само подкрепящи функции. За "специфичните потоци отпадъци" кметовете на общините са длъжни да определят площадки и други зони за временното им съхранение или за строителните отпадъци площадки за окончателно депониране.

Кметовете на общините ще организират и контролират закриването, рекултивацията на площадките и ще извършват мониторинг след закриване на депата, разположени на територията на съответната община. Тъй като общините са отговорни за експлоатацията и поддръжката на депата, те също са отговорни и за покриване на всички задължения на директивата на ЕО (1999/31/ЕО) за депониране, включително Приложение II "Приемане на отпадъците и депониране", които са напълно хармонизирани в ЗУО. Кметовете са отговорни за прилагане на необходимите мерки за третиране, включително намаляването на депонираните органични отпадъци.

Предметът на основна дейност на сдружението е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците и по-конкретно на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци, строителните отпадъци и масово разпространени отпадъци.

Предметът на допълнителна стопанска дейност е всякакъв вид търговски сделки, не забранени от закона и свързани с предмета на основната дейност. Приходите от тази дейност следва да се разходват изцяло за постигане на целите на сдружението.

Общото събрание включва всички членове на общините, участващи в сдружението, всяка община е представена от кмета на общината. Общото събрание одобрява промени в устава, одобрява вътрешни актове и взема решение за прекратяване на дейността или преобразуване. Общото събрание решава относно включване или изключване на някои от членовете на сдружението, избира членовете на управителния съвет, решава плащането на годишната такса за участие, също така решава относно участието на сдружението в други организации или създаването на търговски дружества и други юридически лица; утвърждава основните насоки и програми за дейността на сдружението; одобрява бизнес плана на сдружението, бюджета на сдружението; и др.

6.5 Контролно звено в рамките на общината или друга структура за контрол, брой и статут на контрольорите, брой на съставените актове, наложени глоби през последните две години, териториално разпределение и обхват на контрола.

За констатираните нарушения от извършвания контрол се съставят протоколи и актове за установяване на административни нарушения. За тази дейност кметът на

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Общината е упълномощил и кметовете и кметските наместници на останалите населени места в общината, както и главните специалисти в административните бюра.

Съгласно ЗООС осемдесет на сто от санкциите за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и за неизпълнение на разпоредбите на местното екологично законодателство, налагани от Кмета на общината, постъпват в общинският бюджет, на чиято територия се намира санкционираният субект и се изразходват за екологични проекти и дейности по приоритети, определени в общинските програми за околна среда.

За извършване на контролна дейност в общината са упълномощени служителите на звено „Контрол по чистотата и опазване на околната среда”, експертите от отдел „Екология и чистота”, гл. специалисти от административните бюра, кметовете и кметските наместници на кметствата. Актовете се съставят от упълномощени служители на Общината и кметствата и други длъжностни лица, определени със заповед на Кмета на Общината, както и от представители на РИОСВ – Стара Загора, за замърсени терени и неправомерно изхвърляне на отпадъци и за нарушения на наредбите, приети от Общинския съвет – Стара Загора.

През 2009 год. за от звено КЧООС са съставени 100 бр. актове за нарушаване разпоредбите на общинската наредба за управление на отпадъците на стойност 3100 лв. През 2010 год. броя на глобите е 62 на стойност 5000 лв.

7 ПРОУЧВАНЕ, ПРОГНОЗИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ

7.1 Прогноза за населението

Статистическите данни за общината и за общинския център показват намаляване на населението с нива от:

- Община Стара Загора – от 99,93% през 2005 до 98,69% през 2008г
- Град Стара Загора – от 99,89% през 2005 до 98,68% през 2008 г.

Тенденциите за развитие на населението в останалите населени места на общината следват подобно изменение.

Тенденцията е за постоянно намаляване на населението в общината. Средният процент на изменение на населението за текущата спрямо предходната година за община Стара Загора е 99,67%.

Изменение на населението спрямо предходната година	2008-12	2012-17	2017-22	2022-32	2032-42
България	99.56%	99.56%	100%	100%	100%
Регион	98.26%	99.26%	100%	100%	100%
Община Стара Загора	98.67%	98.67%	100%	100%	100%

Тенденцията за демографско изменение на населението показано по-горе е прогнозирано на база на годишно намаляване броя на населението с 0.33% до 2017 г. и последващо задържане до съответното ниво.

Прогнозата за изменение на населението на община Стара Загора и региона в периода 2008 – 2042 г. е даден в таблицата.

Година	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
Община Стара Загора	176675	174362	171514	171514	171514	171514	171514
Регион Стара Загора	388 344	375 753	360 913	360 913	360 913	360 913	360 913

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Наблюдава се лек спад в тенденцията за намаляване на населението на национално, регионално и общинско ниво.

Прогнозата за изменение на населението на всяко едно населено място в община Стара Загора е дадена в таблицата.

Населено място/ Година	2008	2012	2017	2022	2027	2032	2042
гр. Ст.Загора	152773	150773	148310	148310	148310	148310	148310
с. Арнаутито	296	292	287	287	287	287	287
с. Бенковски	147	145	143	143	143	143	143
с. Богомилово	1369	1351	1329	1329	1329	1329	1329
с. Борилово	360	355	349	349	349	349	349
с. Борово	83	82	81	81	81	81	81
с. Братя Кунчеви	882	870	856	856	856	856	856
с. Бъдеще	493	487	479	479	479	479	479
с. Воденичарово	68	67	66	66	66	66	66
с. Горно Ботево	951	939	923	923	923	923	923
с. Дълбоки	1498	1478	1454	1454	1454	1454	1454
с. Еленино	700	691	680	680	680	680	680
с. Елхово	152	150	148	148	148	148	148
с. Загоре	968	955	940	940	940	940	940
с. Змейово	651	642	632	632	632	632	632
с. Казанка	153	151	149	149	149	149	149
с. Калитиново	832	821	808	808	808	808	808
с. Калояновец	1150	1135	1116	1116	1116	1116	1116
с. Кирилово	728	718	707	707	707	707	707
с. Козаревец	170	168	165	165	165	165	165
с. Колена	304	300	295	295	295	295	295
с. Ловец	183	181	178	178	178	178	178
с. Лозен	166	164	161	161	161	161	161
с. Люляк	85	84	83	83	83	83	83
с. Лясково	206	203	200	200	200	200	200
с. Маджерито	572	565	555	555	555	555	555
с. Малка Веря	572	565	555	555	555	555	555
с. Малко Кадиево	337	333	327	327	327	327	327
с. Михайлово	426	420	414	414	414	414	414
с. Могила	725	716	704	704	704	704	704
с. Ново село	108	107	105	105	105	105	105
с. Оряховица	751	741	729	729	729	729	729
с. Остра могила	164	162	159	159	159	159	159
с. Памукчии	309	305	300	300	300	300	300
с. Петрово	371	366	360	360	360	360	360
с. Плоска могила	317	313	308	308	308	308	308
с. Подслон	161	159	156	156	156	156	156
с. Преславен	803	792	780	780	780	780	780
с. Пряпорец	192	189	186	186	186	186	186
с. Пшеничево	218	215	212	212	212	212	212
с. Пъстрово	80	79	78	78	78	78	78
с. Ракитница	491	485	477	477	477	477	477

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

с. Руманя	63	62	61	61	61	61	61
с. Самуилово	218	215	212	212	212	212	212
с. Сладък кладенец	172	170	167	167	167	167	167
К.к -с Старозагорски минерални бани	397	392	385	385	385	385	385
с. Стрелец	171	169	166	166	166	166	166
с. Сулица	168	166	163	163	163	163	163
с. Хан Аспарухово	1155	1140	1121	1121	1121	1121	1121
с. Християново	543	536	527	527	527	527	527
с. Хрищени	1823	1799	1770	1770	1770	1770	1770
Община Стара Загора	176675	174362	171514	171514	171514	171514	171514

7.2 Икономически показатели при прогнозирането

7.2.1 Национални икономически показатели

Генерирането на твърди битови отпадъци е в унисон с икономическото развитие и подобряване стандарта на населението. Използвани са данни за периода 2004-2008 г за да се направи оценка на тенденцията на изменение. Макроикономическите данни са взети от Националния статистически институт – статистически годишник и статистическия бюлетин на Българска народна банка.

Основни икономически индикатори	2004	2005	2006	2007	2008
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	38823	42797	49361	56520	66728
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.60%	6.20%	6.30%	6.20%	6.00%
БВП на глава от населението (лв.)	4989	5529	6411	7379	8753

7.2.2 Макроикономически прогнози

В таблицата е даден „среден растеж” за икономическо развитие, като е отчетено влиянието на глобалната икономическа криза.

Макроикономически индикатори	2008 (действ.)	2012	2017	2022	2032	2042
Брутен вътрешен продукт (млн.лв.)	66728	90112	132404	192751	404718	834137
Брутен вътрешен продукт (годишен реален темп на изменение, %)	6.00%	3.80%	4.00%	3.80%	3.70%	3.50%
БВП на глава от населението (лв.)	8753	12111	18193	26485	55610	114615

Предполага се годишен растеж от 3.8% за периода 2009 -2012; 4.0% годишен растеж за периода 2013 -2017; 3.8% годишен растеж за периода 2018 -2022;3.7% годишен растеж за периода 2022-2032; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 -2042 г..

7.2.3 Регионални икономически показатели

Макроикономическите данни за 2008 г. са взети от интернет страницата на Националния статистически институт. В таблицата е даден среден растеж на икономическо развитие.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Приходи на домакинствата	2008 (действ.)	2012	2017	2022	2027	2032	2042
Доход на домакинствата в България (в лв. годишно)	8604	9988	12152	14643	17561	21059	29705
Доход на домакинствата в Региона (в лв. годишно)	8553	9930	12081	14557	17457	20935	29531
Доход на глава от населението в България (в лв. годишно)	3471	4029	4902	5907	7084	8495	11984
Доход на глава от населението в Региона (в лв. годишно)	3390	3935	4788	5769	6918	8296	11703

Предполага се годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

7.3 Прогноза на генерираните отпадъци

7.3.1 Норми за генериране на битови отпадъци на национално ниво

В таблицата е даден икономическо развитие „среден растеж“, който отчита увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж Населени места по групи	Норма на генерирани битови отпадъци на жител kg / жител / год.					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
> 50,000 жители	360	384	417	452	528	611
25,000-50,000 жители	320	341	371	402	469	543
3,000-25,000 жители	296	315	343	371	434	502
< 3,000 жители	190	202	220	238	278	322

Предполага се годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

Оценка на количествата отпадъци, генерирани от домакинствата в община Стара Загора

В таблицата е даден икономическо развитие - среден растеж. Отчетено е увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж Населени места по групи	Генерирани отпадъци в тона за година					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
> 50,000 жители	54998	58615	63737	69020	80598	93338
25,000-50,000 жители	0	0	0	0	0	0
3,000-25,000 жители	0	0	0	0	0	0
< 3,000 жители	4541	4840	5263	5699	6655	7707
Общо за общината	59540	63455	69000	74719	87253	101045

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Предполага се годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 – 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода - 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

7.3.3 Оценка на Морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани в община Стара Загора

Морфологичния състав на битовите отпадъци на Община Стара Загора е изчислен на база на осреднени стойности за населението, живеещо в съответната категория населено място.

В таблицата е дадено икономическо развитие „среден растеж”. Отчетено е увеличение на количествата на твърдите битови отпадъци с 42% от годишен реален темп на изменение на БВП (разходи на домакинствата за храна, напитки, дрехи и обувки и др. подобни, съгласно данни от НСИ за 2008 г.).

Среден растеж	Средно за Община Стара Загора	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Съдържание	%	t/год.	t/год.	t/год.	t/год.	t/год.	t/год.
Хранителни отпадъци	25.56%	15219.1	16220.0	17637.3	19099.0	22302.9	25828.4
Хартия	10.12%	6026.5	6422.9	6984.1	7562.9	8831.6	10227.7
Картон	8.56%	5098.7	5434.1	5908.9	6398.6	7472.0	8653.1
Пластмаса	11.08%	6597.8	7031.7	7646.2	8279.9	9668.8	11197.2
Текстил	3.24%	1927.8	2054.6	2234.1	2419.3	2825.1	3271.7
Гума	0.67%	401.5	427.9	465.3	503.9	588.4	681.5
Кожа	0.79%	469.9	500.8	544.6	589.7	688.7	797.5
Градински отпадъци	7.79%	4638.3	4943.4	5375.3	5820.8	6797.3	7871.7
Дървесни отпадъци	1.41%	841.7	897.0	975.4	1056.3	1233.4	1428.4
Стъкло	9.76%	5809.8	6191.9	6733.0	7291.0	8514.1	9859.9
Метали	1.86%	1107.2	1180.0	1283.2	1389.5	1622.6	1879.1
Сгурия, пепел, инертни материали, пръст, пясък и други	19.15%	11401.2	12151.0	13212.8	14307.8	16707.9	19349.0
Общо	100.00%	59540	63455	69000	74719	87253	101045

Предполага се годишен растеж от 3.8% за периода 2009 - 2012 г.; 4.0% годишен растеж за периода 2013 - 2017 г.; 3.8% годишен растеж за периода 2018 - 2022 г.; 3.7% годишен растеж за периода 2022 - 2032 г.; и 3.5% годишен растеж за периода 2032 - 2042 г.

7.3.3 Оценка на количествата генерирани отпадъци от опаковки в община Стара Загора

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки трябва да се рециклират през 2012 - 2013 г.; 53%-56% генерираните отпадъци от опаковки за същия период трябва да се оползотворяват.

Целите за рециклиране на битовите отпадъци съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците визират редуциране на количествата на депонираните на общинските депа отпадъци от 109 kg/човек /год. през 2020 г.

**Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.**

В таблицата е дадено рециклиране на 60% от хартиените отпадъци от опаковки, 60% рециклиране на стъклените отпадъци от опаковки, 50% рециклиране на металните отпадъци от опаковки и 22.5% рециклиране на пластмасовите отпадъци от опаковки от 2012 г., рециклиране на 75% от градинските отпадъци от 2012 г.

Година	2008	2012	2017	2022	2032	2042
	тона/год.					
Битови отпадъци - общо	59540	63455	69000	74719	87253	101045
Отпадъци от опаковки - рециклирани	11	6358	6914	7487	8742	9547
Органични отпадъци - третиранни	10	3708	4032	4366	5098	5904
Битови отпадъци за депониране	59519	53390	58055	62867	73412	85594

7.3.5 Биоразградими отпадъци

България се е задължила да редуцира депонираните количества на биоразградими отпадъци. Оценката на потенциалното количество на органични отпадъци в община Стара Загора, предвидено за третиране е определено на база на целите, заложили в Национална стратегия за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, МОСВ – март 2006 г. Стратегията поставя следните цели на национално ниво:

Година	Цел	Тона/год.	Kg / жител
1995 Базова	100%	2,247,500	268
2010	75%	1,685,625	224
2013	50%	1,123,750	152
2020	35%	786,625	109

Морфологичният състав на Биоразградимите битови отпадъци от домакинствата в общи линии е: 100% (хранителни отпадъци + хартия + картон + текстил +кожа + градински и дървесни отпадъци) или за регион Стара Загора това прави 41.7% от количеството отпадък, преди рециклиране на отпадъците от опаковки. След рециклиране на отпадъците от опаковки, количеството на органичните отпадъци се намалява с 1%. При индустриалните битови отпадъци това количество е оценено на 66.0% преди и 67.5% след рециклиране.

Около 2/3 от отпадъците от почистване на паркове и улици са биоразградими.

Следващата таблица показва съдържанието на биоразградимите отпадъци в отпадъците, депонирани понастоящем на общинските депа в тона годишно и в kg/жител преди и след допълнително рециклиране на отпадъците от опаковки.

Биоразградими отпадъци	Среден растеж	2008	2013	2020	2042
Битови	41.69%	58,560	61,531	67,398	94,095
Индустриални	66.00%	9,759	9,759	9,759	9,759
Паркови улични	66.67%	6,369	6,122	5,935	5,935
Общо за рециклиране	т/год.	74,687	77,411	83,092	109,788
Непаркови	т/год.	68,318	71,290	77,157	103,853
Без рециклиране	kg/жител	192	208	230	304
Непаркови	kg/жител	176	191	214	288

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Битови	41.58%	52,300	54,954	60,194	84,037
Индустриални	67.49%	8,620	8,620	8,620	8,620
Паркови улични	66.67%	6,369	6,122	5,935	5,935
Общо за рециклиране	т/год.	67,289	69,696	74,749	98,592
Непаркови	т/год.	60,920	63,574	68,814	92,657
С рециклиране	kg/жител	173	187	207	273
Непаркови	kg/жител	157	171	191	257

7.3.6 Оценка на генерирани количества отпадъци от утайки

Съгласно Националната програма по управление на отпадъците процентът на утайките, които следва да се третират е: 60% от 2012 г., и 80% от 2020 г.

Националната програма не предвижда депониране на утайките на регионалните депа за битови отпадъци. Количествата на утайките за населени места с население по-голямо от 2000 е.ж. се генерират от пречиствателните станции за отпадъчни води, а за тези с по-малък брой на населението идват от септичните ями. За регион Стара Загора и в частност за Община Стара Загора, генерирането е както следва:

Община	Население 2008	Генерирана утайка тона/год.			Прогнозирани утайки				
		Агломерации			2012	2017	2022	2032	2042
		10,000 еж	2-10000 еж	<2,000 еж	т/год	т/год.	т/год.	т/год.	т/год.
Стара Загора	176675	3,900	-	108	3,900	3,900	4,008	4,115	4,115
Тона утайка годишно за региона		5,480	760	440	5,480	6,230	6,670	7,110	7,110
Общо тона/год. 20%TS за региона		27,400	3,800	2,200	27,400	31,200	33,400	35,600	35,600

7.3.7 Оценка на генерирани количества индустриални неопасни отпадъци депонирани на общинските депа за ТБО

Нормата на генериране на индустриални неопасни отпадъци е определена като процент от битовите отпадъци: 33% от хранителните отпадъци, 50 % хартия и картон и 33% пластмаса и други неопасни отпадъци.

Генериран битов отпадък от работник годишно	kg/чов./г.					
	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Константно състояние	110	110	110	110	110	110

Предложено е запазване на постоянно количество на генерираните отпадъци.

Броят на служителите, работещи в производството и бизнес сектора в община Стара Загора са определени като процент от общия брой за плановия регион и броя на населението в общината. Общият брой на служителите е 72 560.

Битови отпадъци	тона/год.
------------------------	------------------

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

генерирани от индустрията	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Константно състояние	7982	7982	7982	7982	7982	7982

7.3.8 Оценка на генерирани количества отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици

Генерираните количества отпадъци от паркове и градинки и почистване на улици са определени на глава от населението по данни от програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г.

Паркови и улични отпадъци	Норма на генериране на паркови и улични отпадъци на жител	тона/год.					
		2008	2012	2017	2022	2032	2042
Градове	30 kg/чов./г.	4583	4523	4449	4449	4449	4449
Села	15 kg/чов./г.	359	354	348	348	348	348
Общо		4942	4877	4797	4797	4797	4797

7.3.9 Оценка на генерирани количества едрогабаритни и други видове отпадъци

Количествата на едрогабаритните и други отпадъци са определени на глава от населението по статистически данни за плановия регион и броя на населението в общината.

Едрогабаритни отпадъци	Норма на генериране на едрогабаритни отпадъци на жител	тона/год.					
		2008	2012	2017	2022	2032	2042
Градове	10 kg/чов./г.	1528	1508	1483	1483	1483	1483
Села	8 kg/чов./г.	191	189	186	186	186	186
Общо		1719	1696	1669	1669	1669	1669

7.3.10 Оценка на генерирани количества строителни отпадъци

За периода 2001 – 2003г, по данни от общината, количествата строителни отпадъци, депонирани в Стара Загора са били 50000 тона годишно.

Наличните данни за количествата на строителните отпадъци в общината са за периода 2002-2003г, тъй като от 2003 г. генериращите строителни отпадъци не се отчитат на общините.

Количествата на генерираните строителни отпадъци за цялата страна, съгласно данни от НСИ за периода 2004 – 2006 г. са както следва:

Година	Строителни отпадъци		
	2004	2005	2006
Тона	5 425 624	3 502 737	1 602 662
Kg/жител/год.	716	465	214

На база на горните тенденции за генериране на строителни са определени 90 kg/жител/год. за селските райони и 214 kg/жител/год. за градовете и дадени в таблицата.

Година	Строителни отпадъци
--------	---------------------

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Строителни отпадъци на жител в Община Стара Загора, в kg/жител/год.	214	214	214	214	214	214
Общо количество на генерираните строителните отпадъци в Община Стара Загора, в тона	37721	37228	36619	36619	36619	36619

Целите за рециклиране на строителни отпадъци съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците са дадени в таблицата.

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Рециклиране на строителните отпадъци	20%	20%	20%	25%	30%	35%

7.3.11 Обобщение на количествата на генерираните отпадъци

Долната таблица резюмира количествата на генерираните и третираните отпадъци в община Стара Загора.

Предвижда се същинското рециклиране на битовите отпадъци да започне през 2012 г. Рециклирането на строителните отпадъци се предвижда поетапно, съгласно целите на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.

Предвижда се 33% от общото количество на битови отпадъци от индустрията, депонирани понастоящем на общински депа да се рециклира или третира. Количествата на рециклираните отпадъци от опаковки през 2008 г. се базират на данни от НСИ за 2006 г.

Година	2008	2012	2017	2022	2032	2042
Общо генерирани отпадъци, т/год.	112147	119138	123968	129794	142435	156228
Третиране / рециклиране						
Отпадъци от опаковки	11	8050	8760	9483	11115	12120
Органични паркови градински отпадъци	10	2718	2674	2639	2639	2639
Органични домакински отпадъци	0	4745	5069	5403	6136	6941
Третиране на органични битови отпадъци - общо	10	7463	7743	8042	8774	9580
Строителни отпадъци	7544	11168	12817	12817	12817	12817
Депониране						
Битови отпадъци от домакинствата	59519	53390	58055	62867	73412	85594
Битови отпадъци от индустрията	7982	5348	5348	5348	5348	5348
Паркови и улични отпадъци	4932	2159	2124	2159	2159	2159
Утайки	244	3900	3900	4008	4115	4115
Едрогабаритни отпадъци	1719	1696	1669	1669	1669	1669
Други (ако има)						
Общо количество депонирани отпадъци, т/год.	74395	66493	71096	76050	86703	98885
Депонирани отпадъци, m³/год. (~0.6 t/m³)	123992	110822	118493	126750	144505	164808

8. ПРЕДВИЖДАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

8.1 Система за управление на отпадъците на Регионално ниво

Предвидено е изграждане на РЦУО – Ст. Загора, включващ общините Чирпан, Ст. Загора, Раднево, Гълъбово, Гурково, Павел баня, Братя Даскалови, Твърдица, Опан, Мъглиж, Николаево и Казанлък.

След 2014 г. битовите отпадъци на община Стара Загора ще се транспортират и депонират на РЦУО – Ст. Загора. Системата за управление на отпадъците включва изграждане на ПС - Гълъбово, ПС - Казанлък и ПС - Гурково.

8.1.1 Регионален център за управление на отпадъците

Площадката определена за РЦУО се намира на територията на община Стара Загора в землището на с. Ракитница, североизточно от селото. Тя се намира на около 2 км преди центъра на селото и на 1 км от покрайнините му, в ляво от пътя Ст. Загора – Чирпан (път №66). До площадката се достига по асфалтов път 0.5 км, започващ от път №66 и преминаващ през централната и част в посока североизток.

На североизток площадката на депото граничи с терена на находище „Аламура” (Акт №773/10.12.2003 г. за изключителна държавна собственост) за подземни богатства – варовици и долерити. С решение на МС (№390/10.05.2004 г.) находище „Аламура” е предоставено на концесия със срок от 10 г. за добив на подземни богатства – строителни материали.

Предвиденият терен за РЦУО е с площ 325.080 дка, в която са включени – застроена площ 265.070 дка и зелени площи 60.01 дка.

Площадката условно е разделена на 4 зони и външни комуникации:

- Приемна зона и Общински център за рециклиране (събирателен център);
- Зона за депониране – 4 бр. клетки за неопасни отпадъци;
- Зона на инсталация за сепариране и закрито компостиране;
- Зона за събиране и пречистване на замърсени води;
- Външен път за достъп;
- Външен водопровод;
- Външно ел. захранване;
- Отвеждане на чистите води от РЦУО.

Площадката/ площта понастоящем определена за центъра е достатъчна за съоръженията за Етап I включително депо за период от 23 год.

Първоначално РЦУО в Ракитница - Изток ще включва следните ключови елементи:

- Закрито съоръжение за предварително третиране и компостиране на битови и отделно зелени отпадъци;
 - Етап I на регионалното депо;
 - Необходима инфраструктура (вкл. кантар, административни и технически сгради) и мерки за мониторинг и защита на околната среда;
 - Площадка за междинно съхранение и третиране на едрогабаритни и зелени отпадъци;
 - Център за рециклиране

Депото е проектирано за период на запълване 23 години. Обема за депониране на общинските отпадъци за 20 годишен период е около 3,8 милиона м³.

РЦУО в Ракитница - Изток ще включва и технически и административни съоръжения за всекидневна експлоатация на цялата РСУО. Цялата зона ще бъде оградена и по периметъра ѝ ще има зелен пояс. РЦУО включва следните съоръжения:

Съоръжение	Функция
------------	---------

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Съоръжения в приемната зона	Регистрация на отпадъците (вид, произход, пр.); Мониторинг на отпадъците – кантар; Инструкции за разтоварване (вътрешно направление).
Клетка №1	Клетка на депото; Мембранна Система; Система за събиране и отвеждане на инфилтратата; Съоръжения за събиране на повърхностния отток; Пътища за достъп – вътрешни; Път за достъп на компактора.
МБТ	Закрито МБТ съоръжение за прием и предварително третиране; Закрито съоръжение за прием и предварително третиране на зелени отпадъци; Закрито компостиращо съоръжение за битови и зелени отпадъци; Съоръжение за фина обработка на компост; Съоръжение за третиране на изпускания въздух; Площадка за съхранение на продаваем зрял компост; Съоръжения за персонала, включително помещения за почивка за шофьорите.
Зелени отпадъци	Платформа за междинно съхранение на зелени отпадъци; Мобилно оборудване за преработка на зелени отпадъци.
ЕГО	Платформа за междинно съхранение на ЕГО; Мобилно оборудване за преработка на ЕГО за рециклиране.
ЦР	Отпадъци за рециклиране; Опасни отпадъци от домакинствата; Градински отпадъци; ЕГО; Отпадъци за депониране; Други.
Технически сгради	Станция за гориво за мобилното оборудване за РЦУО; Гараж за компактора(ите) за депото; Гараж за багерите, челните товарачи и оборудването за почистване на пътища; Гаражи /навеси/ паркинг за мобилното оборудване за преработката на отпадъци; Гаражи /навеси/ паркинг за камиони и контейнери за големи разстояния; Работилница за несъществени ремонти на цялото мобилно оборудване, и монтирани електрически и механични инсталации на РЦУО; ГСМ.
Администрация и сграда за персонала	Съоръжения за персонала за цялата приемна зона, депото, ЦР и персонала по автомобилния транспорт; Съоръжения за административния състав; Административни офиси за дейностите на РЦУО; Административни офиси за операторите в РЦУО; Център за приемане на обаждания за транспортиране на отпадъци от ПС;
Екологичен	Съоръжение за третиране на инфилтратата;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

контрол и мониторинг	Утаител за повърхностния отток; Санитарна ПСОВ; Мониторинг на отпадъчните води; Подземни мониторингови кладенци.
----------------------	---

8.1.2 Претоварни станции за ТБО

РСУО в регион Стара Загора включва изграждане на три ПС:

ПС - Казанлък (близо до с. Черганово) (20-год. товар ~39,000 тона/год.);

ПС - Гурково (20-год. товар ~9,100 тона/год.);

ПС - Гълъбово (20-год. товар~ 5,500 тона/год).

Действителното проектно натоварване за строителство и монтаж на всички инсталации ще бъде за 20-годишно натоварване при среден растеж на генериране на отпадъци плюс 10%, за да се осигури възможно развитие при висок растеж за генериране на отпадъци. Мобилното оборудване, например броя на контейнерите и камионите за дълги разстояния ще са адаптирани към действителното развитие при генерирането на отпадъци. ПС - Гълъбово е много по-малка в сравнение с другите две и ще бъде оборудвана с различни и малко по-евтини съоръжения за уплътняване и уплътняващи контейнери. Все пак, от експлоатационна гледна точка и целите на поддръжката, е икономически благоприятно оборудването на всички три ПС да имат достатъчен свободен обем на уплътняващите контейнери и на камионите за дълги разстояния.

Всички камиони за дълги разстояния ще са разположени и ще се управляват от РЦУО в Ракитница. Съвместното управление на камионите ще послужи, за да се намали необходимият брой камиони и шофьори. Възможно е цялото транспортиране на дълги разстояния да се проведе с камион за големи разстояния с 2 контейнера с уплътнени отпадъци.

Трите ПС ще са оборудвани с подходящи по размер кантари за мониторинг на входящите потоци отпадъци от общините и частни клиенти (предприятия и търговски сектор). Изходящи отпадъци ще бъдат регистрирани само при пристигането им в РЦУО за депониране или друго третиране.

Подробна оценка на разходите за всяка ПС е дадена в таблица по-долу. Разходите за външни връзки и други местни разходи са предоставени главно от приемащата община. Уплътняващите контейнери и камионите за дълги разстояния се приема, че следва да бъдат доставени отделно.

Обобщение на инвестициите за ПС, фиксирани цени към началото на 2010 г.

ПС	Разходи за външни връзки и ТП	Строителство	M&E	10% непредвидени	Други разходи	Общо, без ДДС	Общо, с ДДС
	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.
Казанлък	450,000	3,574,060	780,000	470,406	409,741	5,684,207	6,821,049
Гурково	313,500	741,520	434,900	141,742	128,592	1,760,254	2,112,305
Гълъбово	1,077,500	681,698	421,200	210,790	179,414	2,570,601	3,084,722
Уплътняващи контейнери	18 бр.		315,000	15,750	16,538	347,288	416,745
Камиони за големи разстояния	2 компл.		350,000	17,500	18,375	385,875	463,050
Общо						10,748,225	12,897,870

*Таблицата не включва предвидените ЦР на обектите

8.1.3 Център за рециклиране и други отпадъци

ЦР са една от много важните мерки за осигуряване на адекватно ниво на обслужване за всички граждани за отпадъци, различни от битовите отпадъци. Населението и малките предприятия ще се опитат да се освободят от специалните си отпадъци на определени съоръжения за приемане на отпадъците. От съображения за сигурност и безопасност на широката общественост, в съоръженията за управление на отпадъците, не трябва да се допускат лица без специални разрешителни. Затова се предлага винаги да се изгражда ЦР до входа на всички регионални съоръжения за приемане на отпадъците.

Общинските зелени отпадъци ще се складират на площадки, за да чакат за необходимото допълнително шредирание, преди да бъдат натоварени на контейнери за транспорт на отпадъци на дълги разстояния за компостиране на зелени отпадъци в съоръжение в Ракитница. Оборудването за шредирание е разположено в РЦУО и според нуждата ще обслужва и децентрализираните площадки.

Временните площадки за съхранение на зелени отпадъци и ЕГО са обикновени настлани площадки със система за събиране на замърсения повърхностен отток.

8.1.4 Предвиждана система за управление на отпадъците на регионално ниво

Предложената система за управление на отпадъците предвижда три оперативни нива:

Обхват	Отговорна институция	Вид на услугата
Регионален	Регионално Сдружение за управление на отпадъците;	Регионално депо Компостиране на зелени отпадъци Третиране на отпадъците
Децентрализиран	Регионално Сдружение за управление на отпадъците/община	Претоварни станции за отпадъци Центрове за рециклиране
Местен	Община	Събиране и временно съхранение на отпадъците съгласно Закона за управление на отпадъците Закриване на старото депо

Регионалната система за управление на отпадъците в Стара Загора включва само необходимите мерки за първоначална регионализация при управлението на отпадъци. Тя включва нови схеми за сметосъбиране и транспортиране, заедно с основите за модерна система за управление и депониране на отпадъци.

Поради ограничените първоначални финансови възможности на Регионалното сдружение за управление на отпадъците, РСУО е разработена на два етапа.

Етап I е предвидено да покрие експлоатационен период от 2012 до 2019 г. и включва мерки имащи за цел намаляване на депонирането на биоразградими материали.

- Етап I (2012-2019):
- Регионализиране на системата за транспортиране на отпадъците;
 - Разширение на разделно събиране при източника и рециклиране;
 - Закрито компостиране на зелени и биоразградими битови отпадъци;
 - Третиране и рециклиране на едрогабаритни отпадъци;
 - Депо – I етап.

- Етап II (2020 -):
- Надграждане на третирането на отпадъци с МБТ или изгаряне на

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

битови отпадъци.

Етап II започва през 2020 г. и ще бъде проектиран въз основа на подробен мониторинг и анализи, проведени през първите 3-4 години на експлоатация. Етап I е замислен да представлява преходен период, в който дейностите по информиране на обществеността ще послужат за подобряване на техническата, икономическата и не на последно място екологична ефективност на мерките, които ще се въведат за Етап II. Чрез дейностите по повишаване на информираността, изпълнявани от общините и техните концесионери, се очаква постепенно да се повиши нивото на разделяне при източника и разделното събиране на съответните отпадъци, например материали за рециклиране, градински и други биоразградими материали.

Регионализирането на системата за транспортиране на отпадъците включва изграждане и въвеждане в експлоатация на трите ПС за отпадъци, четири ЦР и съоръжения за приемане на едрогабаритни и зелени отпадъци. ЦР ще позволят на жителите и на малкия и среден бизнес прилагане на безопасно екологично депониране на всички видове отпадъци, несъбрани с отпадъците от домакинствата.

Общината и региона за управление на отпадъците трябва ефективно да прилагат съществуващите регулаторни мерки за минимизиране на отпадъците. В тяхна подкрепа те ще провеждат мерки за повишаване на информираността, насочени към жителите, търговския сектор, а също и индустриите. Годишните бюджети за управление на отпадъците трябва да отделят достатъчно средства за изпълнение на дейности за повишаване на информираността и за последващия мониторинг на ефективността им.

Повторната употреба на материали от отпадъци може да бъде насърчавана на местно ниво чрез създаване или подкрепа на съществуващ пазар на търсене за материали, годни за повторна употреба. Необходимата база за повторно използване, вече е установена в етапа на проектиране и производство на продукти с повторно използване (стандартизация на бутилки, кутии, палети, контейнери т.н.).

Качеството на материалите за рециклиране зависи от степента на замърсяване по време на доставянето им в съоръжението за рециклиране. Най-високата степен на чистота се получава за материали, събрани при източника, например преди да се смесват с отпадъци от всякакъв вид, които биха ги замърсили. В този контекст е без значение дали материалите за рециклиране ще се използват за производството на нови метали, стъкло, пластмаса, хартия, картон и др, нито дали са биологични отпадъци, предназначени за производство на компост рециклируемо качество.

Етапите на съхраняване и събиране от системата за управление на отпадъците се приемат от решаващо значение за успеха на мерките за рециклиране. Населението, търговския и производствен сектори трябва да участват активно в дейностите по разделяне при източника и системата за управление на отпадъците трябва да осигуряват адекватни съоръжения за разделно съхранение и събиране. Пълноценното участие на населението, обаче, изисква високо ниво на информираност. В момента за регион Стара Загора информираността за рециклиране се счита за недостатъчна. Затова се предлага общините, регионалното сдружение за управление на отпадъците и фирмите по оползотворяване да обединяват усилията си за изграждане на необходимото равнище на информираност. Предлага се да се започне тригодишна високо интензивна програма за постигане на краткосрочен и на дългосрочен устойчив ефект.

Едновременно с това, общината, заедно с компаниите по оползотворяване, трябва да гарантират наличието на ефективна и цялостна система за разделно събиране и съхранение на отпадъци от опаковки и други материали за рециклиране. Компаниите по оползотворяване вече се финансират за предоставяне на такива услуги за по-големите населени места (> 5000 жители). За по-малките населени места за осигуряване на съоръжения за съхранение и осигуряване на събирането на материалите е отговорна

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

общината. Първоначално размера на материалите за рециклиране, събрани в рамките на малките селища ще бъде твърде малък, за да се оправдае пълноразмерно съоръжение за сортиране. Очаква се да се постигне най-икономически резултат, ако финото сортиране се извършва на вече съществуващите съоръжения, принадлежащи на компаниите по оползотворяване.

Общината трябва да насърчава разширяването на домашното компостиране, както се практикува в селата. Домашното компостиране е приложимо за жилищни райони с доминиране на еднофамилни къщи с градини в крайградски райони на големите градове. Домашното компостиране трябва да се съсредоточи основно върху градински отпадъци и отпадъци от зеленчуци от домакинствата.

Ако горепосочената дейности се изпълняват и прилагат активно се смята, че след 5-7 г. може да се получи напълно устойчиво ниво на рециклиране и оползотворяване на ресурсите. Това ще направи възможно да се установят по-добре дефинирани и по-осъществими дългосрочни мерки за оползотворяване на ресурсите от остатъците от битови отпадъци за етап II.

8.1.5 Постижения във връзка с опазване на околната среда регион Стара Загора

Етап I (2012-2019 г.) на инвестиция по ОПОС

Ограничените възможности за финансиране не позволяват на Регионалното сдружение за управление на отпадъците Стара Загора прилагането на всички мерки, необходими за постигане на планираните регионални цели за управление на отпадъците за оползотворяване на ресурсите и рециклиране по време на Етап I (2012-2019 г.) от инвестиция по ОПОС.

◆ Оползотворяване на ресурсите

Въз основа на сегашното съдържание на разделените при източника и разделно събрани отпадъци може да доведе до рециклиране до 9,7% от общо генерираните битови отпадъци. Приема се, че всички жители имат пълен достъп до услугите за разделно събиране на материали за рециклиране. НПУДО приема, че минимум 80% от населението ще има достъп до тези услуги. За Етап I реалистичната горна граница за рециклиране въз основа на разделянето при източника се приема, че е само 8%. Първоначално стойността ще бъде значително по-малка поради недостатъчно участие на обществеността.

През Етап I на инвестиция по ОПОС се очаква, че ресурсът за възстановяване/рециклиране ще нарасне от първоначалното ниво от 5% до около 8% от общото генериране на неопасни битови отпадъци. Началните и крайни проценти обаче ще зависят от нивото на услуги за действително извършеното разделяне при източника и разделно събиране. Освен това, увеличението на събирането през периода зависи от ефективността на проведените информационни кампании.

Не съществува статистическа информация относно настоящите количества за повторното използване на отпадъците, рециклирането и оползотворяването на ресурси от битови и небитови източници в регион за управление на отпадъците Стара Загора. Очаква се, че разделянето при източника и дейностите по възстановяване от търговските предприятия (промишлеността и търговията на дребно) да увеличат до известна степен тези проценти. Горните суми едва ли представляват минималните стойности за постигнатите материали за оползотворяване в региона.

◆ Намаляване на депонирането на биоразградими материали

Количеството на биоразградимите материали, включени в регионалното генериране на отпадъци след разделянето при източника и разделното събиране на материали за рециклиране е обобщено в таблицата по-долу.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Регион Стара Загора	2012	2013	2019	2020	2031	2041
Биоразградими	тон/год.	тон/год.	тон/год.	тон/год.	тон/год.	тон/год.
Общо отпадъци (ТБО, зелени и ЕГО)	134,890	135,950	144,100	146,010	168,580	191,360
Хранителни	29,544	29,835	31,881	32,307	37,356	42,454
Хартия	10,125	10,220	10,899	11,044	12,751	14,475
Картон	3,440	3,477	3,736	3,789	4,413	5,044
Текстили	4,927	4,971	5,295	5,368	6,233	7,105
Кожа	1,160	1,172	1,259	1,279	1,518	1,760
Дървени	2,292	2,312	2,463	2,498	2,909	3,324
Градински отпадъци	11,706	11,821	12,697	12,901	15,313	17,749
Зелени	9,400	9,300	9,000	9,000	9,000	9,000
ЕГО	2,800	2,800	2,720	2,720	2,720	2,720
Общо биоразградими	75,394	75,908	79,951	80,906	92,214	103,630
Позволени за депониране	84,169	56,652	54,859	39,340	39,340	39,340
Необходимост от намаляване	0	19,257	25,092	41,567	52,875	64,291
	(био)	25%	31%	51%	57%	62%
	(ТБО)	16%	19%	31%	34%	36%

Таблицата показва, че нуждите от третиране на биоразградими материали нараства от около 20000 през 2013 г. до 25000 т/год. през 2019 г. За 2020 г. необходимостта от намаляване се очаква да стане 41500 т/год. Подробните проучвания на количествата и морфологията на отпадъците, които ще се прилагат през първите години на експлоатация, ще послужат за да се дефинират по-точно настоящите и бъдещи нужди. За 2020 г. и следващите години повече от 50% от всички биоразградими отпадъци, генерирани в региона трябва да се третират, отколкото депонират. Това ниво на третиране не може да се постигне само чрез разделно събиране и третиране. Третирането на ЕГО ще се изисква от 2020 г.

Предложените мерки за третиране на отпадъци за Етап I осигуряват следните резултати:

- Компостиране на 20,000 тона/год. органични отпадъци (общински зелени и органични битови отпадъци);
- Производство на RDF от ЕГО (до 2,800 тона/год); и
- Домашно компостиране или регионално компостиране на до 50% или 6,000 тона/год. градински отпадъци.

Предложените мерки за третиране на органични отпадъци през Етап I на инвестиция по ОПОС ще надхвърля необходимите 25 000 тона/год. намаляване на депонираните биоразградими отпадъци. В действителност домашното компостиране е необходимо само за преработка на количество от 2500 т/год. или около 20% от количеството, което се очаква да бъде събрано с битовите отпадъци през 2019 г. при сценарий за градински отпадъци „да не се прави нищо“.

Процентът на битовите отпадъци, които трябва да се третират, за да се намали депонирането на биоразградими отпадъци първоначално ще е около 22%, но до края на Етап I ще се намали до около 20%. Намаляването се дължи на увеличаване на генерирането на отпадъци.

Общи екологични достижения са:

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Възстановяване на ресурси: първоначално 5% от битовите отпадъци с увеличение от около 0.5% годишно до общо 8% (измерено като тегло на платените материали от рециклиращото производство);

- Рециклиране чрез третиране на органични отпадъчни материали ~22-20% от общо генерираните отпадъци.

Общото ниво на рециклиране за Етап I ще стане 27-28% или приблизително 80% от регионалните цели.

Етап II (2020 г. и след това)

От 2020 г. ще се прилагат по-строги мерки за депониране на биоразградими отпадъци. Това драстично увеличава необходимостта от третиране на органична материя, включена в остатъците битови отпадъци.

Потенциалът за намаляване на депонирането на биоразградими отпадъци чрез разделно събиране на лесно разпознаваеми органични видове отпадъци се очаква да бъдат почти изчерпани към края на Етап I. Следователно ще бъде възможно допълнително намаление само чрез третиране на хранителните отпадъци и другите органични вещества изхвърлени като част от остатъчните битови отпадъци.

Необходимото намаление след 2020 г. може да бъде постигнато само чрез масово изгаряне на битови отпадъци или разширено МБТ третиране със широкообхватно компостиране.

8.2 Система за управление на отпадъците – община Стара Загора

С цел увеличаване на резултатите от оползотворяване при източника и рециклиране, общината ще трябва да изпълнява и редовно да повтаря кампаниите и дейностите по информиране на обществото. В допълнение, общината заедно с организациите по оползотворяване на материалите за рециклиране ще осигурят и на държавните институции достатъчно разделяне при източника и събиране на материали и хартия от отпадъци от опаковки.

Общината следва активно да насърчава домашното компостиране, което вече е познато на селските райони. Приложимо е и за жилищните райони с еднофамилни къщи с градини, както и в предградията на големите градове.

Система за управление на отпадъците в община Стара Загора първоначално предполага смесено събиране на остатъчни общински отпадъци от домакинства (т.е. отпадъци, които не са разделени при източника) и транспортирането им до РД за депониране.

Общинските зелени отпадъци, органичните отпадъци от пазарите и хранително-вкусовата промишленост, както и от битовите отпадъци с висока концентрация на хранителни отпадъци трябва да се транспортират до закрито компостиращо съоръжение в Ракитница - Изток (МБТ-I). Мерките по разделяне при източника и разделното събиране ще бъдат въведени постепенно, за да подготвят мерките за третиране в регионалната система, които ще бъдат проектирани и изпълнени за Етап II.

Общината ще има собствена или в сътрудничество с частен доставчик на услугата, изградена площадка за временно съхранение на СО и отпадъци от разрушителни дейности, които ще се рециклират. Раздробяването и друго третиране за рециклиране ще се извършват от нает изпълнител с мобилно оборудване. Общината ще налага такса вход за да се покрият от замърсителите всички инвестиционни и експлоатационни разходи. Замърсените нерезиклуеми СО ще се депонират на РД.

Старото депо в общината ще бъде закрито и терена възстановен съгласно съответните стандарти и изисквания.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

До изграждане на РЦУО, генерираните общински битови отпадъци ще се депонират на съществуващото депо ТБО, гр. Стара Загора. Операторите, изпълняващи дейността по управление на отпадъците имат сключени договори с община Стара Загора. |

8.2.1 Съхранение на отпадъците

Първоначално ще има два вида съдове за съхранение на отпадъци - един за материали за рециклиране (отпадъци от опаковки) и един за смесени битови отпадъци (ТБО). Осигуряването и обслужването на контейнери за материали за рециклиране в населени места с над 5,000 жители е задължение на компаниите по оползотворяване.

По инициатива на общината следва да се предвидят еквивалентни мерки и за по-малките населени места с население по-малко от 5000 души. НПУДО има за цел най-малко 80% от населението да се осигурява със съоръжения за разделяне при източника и рециклиране. То трябва да бъде придружено от информационни кампании и мониторинг на постигнатите събирани ефективност.

При първа икономическа възможност системата за събиране на битови отпадъци и отпадъци за рециклиране трябва да се допълни със система за разделно събиране на съхранение и на градински отпадъци за съответните райони. Приложимо е разделно събраните градински отпадъци да се компостират заедно с общински зелени отпадъци за производство на рециклируем зелен компост.

Система за съхранение на отпадъците

Вид отпадъци	Съхранение / събиране	Третиране
Материали за рециклиране	2-3 фракции в специални съдове. Събират се от Компании по оползотворяване за населени места > 5,000 жители и от общините или техните концесионери по осигуряване управлението на отпадъците в по-малките населени места.	Компаниите по рециклиране се приема, че изпълняват необходимото фино сортиране докато съоръжението за сортиране на Регионалното сдружение стане икономически приложимо.
Битови отпадъци с високо органично съдържание	Смесени в един контейнер – да се събират по допълнително проектирани маршрути.	Компостиране на битови отпадъци.
Остатъци от общински отпадъци	Смесени в един контейнер/кофа.	Депониране.
Градински отпадъци	Постепенно въвеждане на разделно събиране.	Компостиране с общински зелени отпадъци.
Общински зелени отпадъци	Без междинно съхранение.	Компостиране.

Съоръженията за съхраняване на материали за рециклиране за населените места с над 5000 жители (~ 2/3 от населението в региона) се осигурява от компания по оползотворяване без разходи за населението и за общината. Препоръчва се общината да изисква от компаниите по оползотворяване да установят система за рециклиране, способна да възстановя първоначално минимум 5-6% от общите генерирани регионални битови отпадъци. Към края на етап I на инвестиция по ОПОС този процент трябва да се увеличи до около 8-10% от битовите отпадъци.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

В споразуменията си с общината компаниите по оползотворяване трябва да бъдат задължени да извършват многократно обширни кампании по информираност в сътрудничество с общината и местните НПО. Такива кампании трябва да бъдат проектирани да достигнат до всички жители на общината и трябва да се повтарят всяка година.

Усилията и резултатите на рециклирането трябва да бъдат внимателно наблюдавани от общината и докладвани на Регионалното сдружение.

Съоръженията за съхраняване на твърдите битови отпадъци трябва да са проектирани с достатъчен капацитет, за да се гарантира, че липсата на капацитет няма да доведе жителите да изхвърлят битови отпадъци в контейнерите за рециклиране.

Прието е съдовете за съхранение на отпадъци да са средно с 10 години експлоатационен живот. Ето защо 10% от всички съдове за съхранение ще се подновяват всяка година. Освен това се приема, че всяка година ~ 3% от съдовете за съхранение се повреждат до степен, че да бъдат заменени преди края на полезния им живот. Разходите по подмяна и поддръжка на съдовете за съхранение на отпадъци се приемат за експлоатационни разходи, независимо дали се закупуват от общината или от концесионер.

Разходите за подмяна и поддръжка на съдовете за отпадъци се предполага, че трябва да се прехвърлят върху крайните потребители, например жителите, като част от таксите за управление на отпадъците. Сегашната средна цена за доставка на контейнери за съхранение на отпадъци в регион Стара Загора общо за дванайсетте общини в региона е 10,5 лв./тон, вкл. ДДС през 2009 г., което е достатъчно да покрие всички общински разходи за осигуряване на съоръжения за съхранение на отпадъци - включително осигурени от общините съдове за отпадъци за рециклиране за по-малките населени места.

Общинските зелени отпадъци на община Стара Загора ще се транспортират директно до регионалното съоръжение за компостиране от общинския оператор без междинно съхранение. Препоръчва се операторите да прилагат малки мобилни шредери на работните площадки, за да минимизират обема, който трябва да се транспортира.

Изхвърлянето на градински отпадъци заедно с битови отпадъци трябва да се преустанови възможно най-скоро. Предложената система включва два незабавни метода за изхвърляне на градински отпадъци – домашно компостиране или доставка до един от центровете за рециклиране. Препоръчва се общината да включва мерки за домашно компостиране и ползите от тях в своите информационни кампании за управление на отпадъците.

Освен това, с течение на времето, общината трябва да прилага по-ефективен, но и по-скъп метод на разделното събиране на градински отпадъци за всички квартали, например кварталите с еднофамилни къщи в по-големите градове. Градинските отпадъци се компостират заедно с общинските зелени отпадъци за производство на рециклируем зелен компост. До края на Етап I от инвестиции по ОПОС се приема, че процентът на събраните градински отпадъци заедно с битовите отпадъци ще се намали на 50% от сегашното ниво.

8.2.2 Сметосъбиране и транспортиране на отпадъците

Събирането на битовите отпадъци се осигурява за цялото население в регион за управление на отпадъците Стара Загора. Събирането ще се извършва ежедневно за градовете > 3000 жители и един път седмично за всички останали населени места. Разделените при източника материали трябва да се събират редовно с приемлива честота за покриване на реалните нужди. Сметосъбирането и транспортирането до най-близкото регионално съоръжение за управление на отпадъци е отговорност на общината. Мястото за прием на отпадъци за община Стара Загора ще е РЦУО – Ст. Загора.

Инвестирането в и финансирането на сметосъбиращи превозни средства ще се осигури или от общината или от концесионера. Инвестициите, направени от

**Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.**

концесионерите или от други частни изпълнители ще се заплащат посредством концесионни такси, което е оперативен разход. Общинските инвестиции в сметосъбиращи автомобили са неприемлив разход при получаване на грантова финансова помощ съгласно Механизма за ОПОС 2007-2013.

Обичайна практика в България е концесионерите и общините да закупуват оборудване и автомобилен парк втора ръка, за да се поддържат възможно най-ниски инвестиционни амортизационни разходи, така че да са по-конкурентни. Оборудването, закупено с държавна помощ или с безвъзмездна помощ от ЕС трябва да е съвсем ново, което ще доведе до по-високи разходи и такси.

В момента оборудването за обслужване на дейностите по отпадъците в общината в по-голямата си част е собственост на частен концесионер.

Организационната рамка за сметосъбиране и транспорт може да бъде обект на промени, когато различните концесионни договори изтичат или в случай, че общината трябва да направи големи инвестиции в нови превозни средства. В краткосрочен план, се очаква най-вероятно продължаване на съществуващата рамка.

Въпреки това, разходите за сметосъбиране и транспортиране ще се увеличат поради бъдещите по-дълги транспортни разстояния до най-близкия регионален приемен център за отпадъците. Транспортирането на битови отпадъци на големи разстояния със съвременни уплътняващи превозни средства, ще възлиза на около 0,6 лв./км за тон, без ДДС. Тази цена включва експлоатацията и поддръжката на сметосъбиращото превозно средство заедно със заплатата на сметосъбиращия екип за времето, изразходвано за транспорт. Допълнителните разходи за тон за транспортиране до новите регионални приемни центрове за отпадъци се показани в таблиците по-долу, като е взето под внимание изграждането на три ПС .

Отпадъци – разстояния и разходи за транспортиране на дълги разстояния, цените са към 2009 г. с ДДС

Община	Транспорт – разстояния		Дълги разстояния	
	Съществув ащо	До РЦУО	Допълните лни	Допълнителни разходи, вкл. ДДС
	km	km	km	лв./тон
Стара Загора	6.1	13.9	7.8	5.6

Единични цени за общината за сметосъбиране и транспорт „с” и „без” предложената система, цени към 2009 г. с ДДС

Община	Разходи за сметосъбиране и транспортиране, с ДДС	
	Съществуващо	Регионално
	лв./тон	лв./тон
Стара Загора	111.3	116.9

Горепосочените единични цени и транспортните разходи ще останат валидни, докато общините и техните концесионери продължават да използват втора ръка напълно амортизирана техника за събиране и транспортиране. Веднага след като се закупи ново оборудване, разходите за амортизация ще доведат до увеличаване на разходите за събиране и транспортиране.

8.2.3 Третиране на отпадъците

8.2.3.1 Третиране на смесени битови отпадъци

Третирането на битовите отпадъци в община Стара Загора ще се осъществява на регионален принцип на РЦУО както е описано в предходната глава.

8.2.3.2 Компостиране

Ръчно сортиране на битови отпадъци

На общинско ниво не се предвижда да се изгради съоръжение за пълно сортиране на битови отпадъци или разделно събрани при източника отпадъци. Чрез финансиране от производителите на отпадъци от опаковки, създадените компании по оползотворяване вече са изградили такива съоръжения. Следователно компаниите по оползотворяване са в състояние да предложат по-евтини услуги за фино сортиране, от регионалните организации за управление на отпадъците.

Предвиждат се мерки за осъществяване на контакти с организации по оползотворяване за сключване на договори.

Механично предварително третиране и сепариране

За община Стара Загора този процес ще се осъществява на регионален принцип, както е описано по-горе.

8.2.3.3 Мерки за третиране

Зелени и паркови отпадъци

Общинските зелени отпадъци, а също и разделно събраните градински отпадъци на община Стара Загора ще се предоставят на РЦУО до регионалното съоръжение за компостиране.

Мобилният шредер ще се помещава на РЦУО, където обикновено ще се използва за предварително третиране на зелени и градински отпадъци, преди компостирането на зелените отпадъци.

Едрогабаритни отпадъци

ЕГО от община Стара Загора ще се предоставят на РЦУО.

РЦУО ще има по-голяма площадка за временно съхранение на ЕГОи достатъчно място за обработката им. Преработката на ЕГО ще включва раздробяване, магнитна сепарация и тестове за производство на RDF и фракции за депониране.

По този начин третирането на ЕГО ще произвежда две фракции за рециклиране (RDF и метали) и остатъчни отпадъци за депониране. По-голямата част на органичното съдържание в ЕГО се очаква да присъства във фракцията на RDF. Смята се, че след шредирание и пресяване 60-80% от ЕГО могат да се рециклират главно като RDF.

Строителни отпадъци и отпадъци от разрушителни дейности

По собствена инициатива и за своя сметка всяка община Стара Загора ще организира създаването на площадки за временно съхранение и последващата обработка на СО за рециклиране. Общините трябва да събират адекватна такса вход за възстановяване на инвестициите за обекта и разходите за раздробяване и сортиране на отпадъците. Остатъците, които не могат да бъдат рециклирани или класифицирани като напълно инертни отпадъци, се доставят на регионално депо за депониране след заплащане на входна такса. Като алтернатива общините могат да създадат съоръжение за рециклиране на СО чрез публично-частно партньорство.

В момента не се предвиждат депа за инертни отпадъци за региона. СО, които не са подходящи за рециклиране, трябва да се депонират на новото регионално депо.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Утайки от канализацията

Всяка бъдеща пречиствателна станция за отпадъчни води изготвя подходящ план за управление на утайки. Регионалната система за управление на отпадъците ще бъде в състояние да получава механично обезводнени утайка със съдържание на сухо вещество най-малко 20%. В противен случай следва да се събира допълнителна такса за покриване на допълнителните разходи за третиране на инфилтратата и експлоатационните неудобства, настъпили в депо за отпадъци.

Депо

Депото е мярка за обезвреждане на отпадъци, чиито проектни и експлоатационни цели водят до минимизиране на отрицателното въздействие върху околната среда и общественото здраве от депонирани санитарни отпадъци. Депонирането е последния вариант за обезвреждане на отпадъци, които не могат да бъдат рециклирани или повторно използвани по никакъв начин.

Регионалното депо на Стара Загора в Ракитница - Изток е проектирано за приемане само на неопасни отпадъци.

9. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

9.1 Разходи за дейността

9.1.1 Общо разходи и приходи за дейностите по управление на отпадъците за последните 2-3 години.

Разходите за услуги по управлението на отпадъците се възстановяват от събрани от населението чрез данък „такса битови отпадъци” (промил от данъчната оценената на имота) така, че жителите плащат за услугите по управление на отпадъците в съответствие с техния стандарт на живот/жилищен стандарт. Промилните степени за такса смет са определени за три различни типа потребители: жители, промишлен сектор и търговския сектор.

Събраните такси се използват за заплащане на предоставените услуги в съответствие с договорените начини на заплащане на услугите в споразуменията на концесионерите.

В таблицата са дадени разходите по компоненти за услугите по събиране, извозване и обезвреждане на битовите отпадъци, както и за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване на община Стара Загора през 2006 – 2009г.

Компоненти	Разходи по компоненти /лв./							
	2006		2007		2008		2009	
Осигуряване на контейнери за събиране на БО, изграждане на площадки за разполагане на контейнерите и поддръжка	530000	10,71%	100000	2.04%	100000	1.74%	100000	1.42%
Сметосъбиране и сметоизвозване на БО до депото или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им	2840078	57,39%	3101288	63.27%	3563347	61.95%	4277544	60.67%

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депото за битови отпадъци и съоръжения за обезвреждането им	305099	6,16%	314640	6.42%	302791	5.26%	322653	4.58%
Почистване на уличните платна, площадите, алеите, паркове и др. територии от населените места, предназначени за обществено ползване	1273974	25.74%	1386072	28.28%	1785527	31.04%	2349803	33.33%
ОБЩО	4949154	100%	4902000	100%	5751665	100%	7050000	100%

Бюджет за управление на отпадъците

Общинският бюджет за управление на отпадъците през 2009 г. е даден в таблицата по-долу. Общата сума в общинския бюджет включва разпределения за:

- Разходи за закупуване на съдове за отпадъци;
- Разходи за сметосъбиране и транспорт на отпадъците до депото;
- Разходи за депониране;
- Разходи за почистване на обществени места.

Бюджета за управление на отпадъците включват ДДС за съответните разходи.

Жители 2009	Количество отпадъци	Такса смет общо	Съдове за отпадъци	Сметосъбиране и транспорт	Депониране	Почистване обществени места
Брой	тон/год.	лв.	лв.	лв.	лв.	лв.
176,094	60,491	7,050,000	100,000	4,277,544	322,653	2,349,803

В таблицата е даден Общинския бюджет за управление на отпадъците за 2009 г., - единични цени вкл. ДДС.

Количество отпадъци	Такса смет общо	Съдове за отпадъци	Сметосъбиране и транспорт	Депониране	Почистване обществени места	Общо
т/год.	лв.	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон
60,491	7,050,000	1.7	70.7	5.3	38.8	116.5

9.1.2 Разходи за изплащане на възнагражденията на фирмите, извършващи дейностите по третиране на отпадъците

На база сключени договори дейността по управление на отпадъците се изпълнява от следните фирми:

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

„Нелсен Чистота” ООД – събиране, транспортиране, обезвреждане на битови отпадъци и приравнените на тях неопасни отпадъци.

Депото на което се депонират битовите отпадъци се експлоатира и поддържа от „Нелсен Чистота” ООД. Годишната цена на услугата е заложена в договор от 26.06.1998 г до 26.06.2012г. Стойността на услугата се променя, съгласно утвърдена от Общинския съвет Стара Загора план – сметка за всяка дейност. Актуализацията на цената се прави при промяна на анализните цени на отделните показатели за всяка една от дейностите. Отчитането на изпълнения обем работа се извършва с двустранен протокол и обобщена сметка за дейността. Изплащането се извършва въз основа на данъчна фактура.

9.1.3 Анализ на очакваните допълнителни разходи

Регионализирането на дейностите по управление на отпадъците значително промени разстоянията за транспортиране на отпадъци в сравнение със сегашното положение. Транспортирането на битови отпадъци на големи разстояния със съвременни уплътняващи превозни средства, ще възлиза на около 0,6 лв./км за тон, без ДДС. Тази цена включва експлоатацията и поддръжката на сметосъбиращото превозно средство заедно със заплатата на сметосъбиращия екип за времето, изразходвано за транспорт. Оценените допълнителни разходи за тон за транспортиране до новите регионални приемни центрове за отпадъци са показани в таблицата, като е взето под внимание изграждането на три ПС в региона.

Община	Транспорт – разстояния		Дълги разстояния	
	Съществуващо	До РЦУО или ПС	Допълнителни	Допълнителни разходи, вкл. ДДС
	km	km	km	лв./тон
Стара Загора	6.1	13.9	7.8	5.6
Общо, средно претеглено за региона	7.5	13.6	6.1	4.45

Единични цени за община Стара Загора за сметосъбиране и транспорт „с” и „без” предложената система, цени към 2009 г. с ДДС

Община	Разходи за сметосъбиране и транспортиране, с ДДС	
	Съществуващо	Регионално
	лв./тон	лв./тон
Стара Загора	111.3	116.9

Единичните цени за сметосъбиране не включват разходи за изграждане или експлоатация на трите нови ПС или разходите за амортизация за новите сметовозни транспортни средства, собственост на общината.

Горепосочените единични цени и транспортните разходи ще останат валидни, докато общината и нейните концесионери продължават да използват втора ръка напълно амортизирана техника за събиране и транспортиране. Веднага след като се закупи ново оборудване, разходите за амортизация ще доведат до увеличаване на разходите за събиране и транспортиране.

Изчислени разходи за общинско управление на отпадъците за предложената система (нивото на цените са с ДДС към 2009 г.).
 Транспортиране до РЦУО - Ст. Загора

Община	2012		Общински (ПС, изплащани от ползвателите)							Регионални цени 2012 г. лв./тон
	Предвиждане за населението	Предвиждане за отпадъците	Съдове за отпадъци	Почист- ване	Събиране и транспорт	Транспорт на дълги разст.	3 ПС	Събиране и транспорт, общо	Общо общински разходи	
	бр.	тон/год.	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	лв./тон	
Стара Загора	174,362	63,113	9.6	38.8	70.7	5.6		76.3	124.8	34.5
Общо /средно за региона	375,753	121,987	9.6	29.4	60.9	4.5	9.6	75.0	114.0	

За община Стара Загора транспортните разходи са с незначително изменение, тъй като РЦУО се намира в съседство на съществуващото депо.

Оперативните разходи на Сдружението през периода на етап I на бъдещата регионална система за управление на отпадъците са 34,5 лв./тон, вкл. ДДС. Тези разходи включват и разходите за реинвестиране и изграждане на следващите етапи на депото. Разходите за амортизация или за финансиране на първоначалните инвестиции, не са включени.

Общите средни експлоатационни разходи за етап I на новата система е установено, че са около 40% по-високи от усреднените предвидени общински разходи / тон за 2009 г. Увеличението се дължи основно на третирането на отпадъците и екологично устойчивото им депониране. Увеличението на разходите на всяка община до голяма степен зависи от текущите ниви на разходите.

Предполага се, че всички инвестиции са финансирани изцяло като безвъзмездна помощ. Всички оперативни разходи и разходи за реинвестиции се плащат само от общините, които ползват съоръжението

За закриване на старото депо след въвеждане в експлоатация на регионалния център за управление на отпадъците Стара Загора са предвидени инвестиции от 7717356,98 лв. без ДДС.

9.2 Приходи

9.2.1 Такса „битови отпадъци”

Такса битови отпадъци е основният механизъм за покриване на разходите за дейностите с битови отпадъци.

Със ЗМДТ се определя вида на данъците и таксите, които се събират в общинския бюджет. Съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗМДТ, общината събира такса за битови отпадъци(ТБО). Размерът на таксите се определя въз основа на необходимите материално-технически и административни разходи за предоставяне на услугите (чл.7, ал.1). Общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните данъци и цени на услуги. (чл.9).

Регламентацията на ТБО се съдържа в ЗМДТ, Глава трета „Местни Такси”, Раздел 1 „Такса за битови отпадъци”. Чл. 62 повелява, че ТБО се събира за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. За имоти намиращи се извън районите, в които общината е организираща събиране и извозване на битови отпадъци, се събира такса за ползване на депо за битови отпадъци и/или за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване. Таксата се заплаща от собственика на имота или от ползвателя, спрямо одобрените от общинския съвет разходи за съответната година за всяка от дейностите по чл. 62.

Изискванията за определянето на таксата се съдържат в чл. 66 от ЗМДТ. Той гласи: „Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на ОбС въз основа на одобрена план – сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за :

- Осигуряване на съдове за съхранение на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други;
- Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депото или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битовите отпадъци.
- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и други територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Таксата за битовите отпадъци в частта за сметосъбиране и сметоизвозване може да се определя и според количеството на отпадъците измерени чрез броя на необходимите съдове - варели или контейнери тип „Бобър”, за които лицата задължени за таксата подават декларация по образец одобрен със заповед на кмета на община Стара Загора в Териториалната данъчна агенция – гр. Стара Загора до 30 ноември на предходната година.

В таблицата е дадена справка за планираните и отчетени приходи от такса битови отпадъци за периода 2007-2009 г.

Приходи (лв.)	2007	2008	2009	%
Планирани приходи от такса “Битови отпадъци”	4902000	5433492	6374545	
<i>Физически лица</i>	2797921	2624613	2378699	37%
<i>Юридически лица</i>	2104079	2808879	3995846	63%
Град Стара Загора	4390142	4632469	5450520	86%
<i>Физически лица</i>	2673206	2386634	2139082	
<i>Юридически лица</i>	1716936	2245835	3311438	
Села	511858	801023	924025	14%
<i>Физически лица</i>	124715	237979	239617	
<i>Юридически лица</i>	387143	563044	684408	
Баланс от предишни години	0	318173	1430311	
Отчетени приходи от такса „Битови отпадъци”	5569419	6203049	6981898	
<i>Физически лица</i>	2704914	2923224	2202365	
<i>Юридически лица</i>	2864505	3279825	2013738	
Изпълнение в %	114%	114%	107,4%	
Планирана такса “Битови отпадъци” за физически лица на глава на населението	15.69	14.75	13.46	
Планирана такса „Битови отпадъци” за физически лица на глава на населението за град Стара Загора			14.00	
Планирана такса “Битови отпадъци” за физически лица на глава на населението за селата			10.02	
Общо планирана такса “Битови отпадъци” на глава на населението	27.50	30.55	36.08	
Общо планирана такса “Битови отпадъци” на глава на населението в гр. Стара Загора			35.68	
Общо планирана такса “Битови отпадъци” на глава на населението за селата			38.66	

Събраните такси се използват за заплащане на предоставените услуги в съответствие с договорените начини на заплащане на услугите в споразуменията на концесионерите.

Начин на определяне на таксата

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци –

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

контейнери, кофи и други, събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им, проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци, почистване на улични платна, площадите, алеите, парковете и други територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размера на такса за битови отпадъци е в промили върху данъчната оценка за жилищни имоти на граждани, както и за жилищните имоти на предприятията в обслужваните райони на общината по населени места; такса за битови отпадъци е в промили върху данъчната оценка за нежилищни имоти на граждани; Размера на такса за битови отпадъци в промили върху отчетната стойност за нежилищни имоти на предприятия, фирми и търговски дружества, декларирани по чл.17 от ЗМДТ.

За физическите лица заплащането е на база данъчна оценка на имота, за юридическите на база отчетна стойност на активите.

Таксата се определя от общинския съвет и се заплаща от:

- собственика на имота;
- ползвателя – при учредено вещно право на ползване;
- концесионера – при предоставяне на особено право на ползване – концесия;
- за общински и държавни имоти ползвани или наети от други лица таксата се заплаща от общината, съответно от държавата, за сметка на наемателя, съответно на ползвателя;
- предприятията, фирмите и търговските дружества начисляват дължимата такса върху отчетната стойност и я внасят съгласно размер определен от Общинския съвет.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци – контейнери, кофи и други;
- събиране на битови отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет начин за определяне и размер на таксата битови отпадъци в течение на годината (чл.68 от ЗМДТ/

Когато до края на предходната година Общинският съвет не е определил размера на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

За 2011 год. Общински съвет Стара Загора е определил следния размер на такса „битови отпадъци“:

✓ Размера на таксата за битови отпадъци за жилищните и нежилищни имоти на граждани, застроените и урегулирани поземлени имоти, както и за жилищните имоти на предприятията, организациите на бюджетна издръжка и други собственици на такива имоти се определя за град Стара Загора в размер на 1.00 на хиляда, пропорционално върху данъчната оценка на имотите по чл.20 от ЗМДТ, разпределени както следва:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други – 0,02 на хиляда.
- Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им – 0,56 на хиляда;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 71а и 71е от Закона за управление на отпадъците – 0,12 на хиляда;

- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване – 0,30 на хиляда.

✓ Размера на таксата за битови отпадъци за жилищните и нежилищни имоти на граждани, застроените и урегулирани поземлени имоти, както и за жилищните имоти на предприятията, организациите на бюджетна издръжка и други собственици на такива имоти се определя за с.Старозагорски минерални бани, с.Богомилово, с.Хрищени, с.Арнаутито, с.Бенковски, с.Борово, с.Борилово, с.Братя Кунчеви, с.Бъдеще, с.Воденичарово, с.Горно Ботево, с.Дълбоки, с.Еленино, с.Елхово, с.Загоре, с.Змейово, с.Казанка, с.Калитиново, с.Калояновец, с.Козаревец, с.Колена, с.Кирилово, с.Ловец, с.Люляк, с.Лясково, с.Маджерито, с.Малка Верея, с.Малко Кадиево, с.Михайлово, с.Могила, с.Ново село, с.Оряховица, с.Остра могила, с.Памукчии, с.Петрово, с.Плоска могила, с.Подслон, с.Преславен, с.Пряпорец, с.Пшеничево, с.Пъстрово, с.Ракитница, с.Лозен, с.Руманя, с.Самуилово, с.Сладък кладенец, с.Хан Аспарухово, с. Стрелец, с. Сулица, с. Християново от Община Стара Загора в размер на 3.8 на хиляда пропорционално върху данъчната оценка на имотите по чл. 20 от ЗМДГ, разпределени както следва:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други – 0,08 на хиляда.

- Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им – 2,94 на хиляда;

- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 71а и 71е от Закона за управление на отпадъците – 0,05 на хиляда;

- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии за обществено ползване – 0,73 на хиляда.

✓ Размера на таксата за битови отпадъци за притежаваните нежилищни имоти - сгради, урегулирани поземлени имоти, собственост на предприятия на физически и юридически лица осъществяващи стопанска дейност, организации на бюджетна издръжка и други собственици на такива имоти за град Стара Загора се определя в размер на 5.00 на хиляда върху данъчната оценка, разпределени както следва:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други – 0,10 на хиляда.

- Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им – 2,97 на хиляда;

- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 71а и 71е от Закона за управление на отпадъците – 0,52 на хиляда;

- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии за обществено ползване – 1,41 на хиляда.

✓ Размера на таксата за битови отпадъци за притежаваните нежилищни имоти - сгради, урегулирани поземлени имоти, собственост на предприятия на физически и юридически лица осъществяващи стопанска дейност, организации на бюджетна издръжка и други собственици на такива имоти с.Старозагорски минерални бани, с.Богомилово, с.Хрищени, с.Арнаутито, с.Бенковски, с.Борово, с.Борилово, с.Братя Кунчеви, с.Бъдеще, с.Воденичарово, с.Горно Ботево, с.Дълбоки, с.Еленино, с.Елхово, с.Загоре, с.Змейово,

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

с.Казанка, с.Калитиново, с.Калояновец, с.Козаревец, с.Колена, с.Кирилово, с.Ловец, с.Люляк, с.Лясково, с.Маджерито, с.Малка Верея, с.Малко Кадиево, с.Михайлово, с.Могила, с.Ново село, с.Оряховица, с.Остра могила, с.Памукчий, с.Петрово, с.Плоска могила, с.Подслон, с.Преславен, с.Пряпорец, с.Пшеничево, с.Пъстрово, с.Ракитница, с.Лозен, с.Руманя, с.Самуилово, с.Сладък кладенец, с.Хан Аспарухово, с. Стрелец, с. Сулица, с. Християново от Община Стара Загора се определя в размер на 6.00 на хиляда върху данъчната оценка, разпределени както следва:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други – 0,08 на хиляда.

- Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им – 3,60 на хиляда;

- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 71а и 71е от Закона за управление на отпадъците – 0,61 на хиляда;

- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии за обществено ползване – 1,71 на хиляда.

✓ Таксата за осигуряване на съдове за събиране и транспортиране на битовите отпадъци според количеството им в гр. Стара Загора и селата в общината, се определя в размер на:

- 2 400 лева за контейнер;

- 320 лева за варел.

Таксата се събира от общинската администрация.

Ред за заплащане на таксата, необходимост от промяна

Таксата се заплаща на четири равни вноски в следните срокове:

- до 31 март, до 30 юни, до 30 септември и до 30 ноември на годината, за която се дължи.

- На гражданите, предплатили пълен годишен размер на такса „битови отпадъци” в срок до 31 март, се прави отстъпка от 5 на сто.

Собственикът на ново придобити имоти дължи такса от началото на месеца, следващ месеца на придобиване на имота.

Когато ползването е започнало преди окончателното завършване на сградата, таксата се дължи от началото на месеца, следващ месеца, през който ползването е започнало.

За сгради, подлежащи на събаряне, таксата се дължи включително за месеца, през който е преустановено ползването ѝ.

За незавършени сгради, които не са водоснабдени и електрозахранени не се дължи такса битови отпадъци след представяне на служебни бележки от съответните организации.

Лицата декларирани до 31.12. на предходната година, че няма да ползват услугата „сметосъбиране и сметоизвозване” поради неползване на даден имот през следващата година, се освобождават от заплащане на същата. Декларацията се подава в съответното кметство, по местонахождение на имота.

Имотите декларирани от граждани като основни жилища не се освобождават от такса битови отпадъци.

В програмата е залегнало проучване и обсъждане на възможностите за определяне и въвеждане на такса битови отпадъци на база обем и/или количества генерирани отпадъци, вместо въз основа на данъчната оценка на имотите.

Процент на събираемост и разходи на жител

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Година	2007	2008	2009
Годишен план приходи такса битови отпадъци, лв	4902000	5440000	6500000
Касов отчет приходи такса битови отпадъци, лв	5569419	6203049	6981898
% на събираемост	113,6	114,0	107,4
Отчетени приходи на глава от населението	24.93	33.44	

Очаквана промяна на таксата, следствие на изпълнението на заложените в програмата мерки за прилагане на законодателството и подобряване на качеството на услугите

За да се постигне пълно покритие на разходите по системата за управление на отпадъците от 2012 г. (регионално управление на отпадъците) ще се наложи поетапно увеличение на таксите за населението.

В таблицата е предложен модел на нарастване на таксите на населението в регион Стара Загора за периода 2010 - 2033 (фиксираны цени 2009 г.). Моделът е на регионално ниво.

Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Фактор на нарастване, предлагани такси	-	1.30	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.02	1.03
Година	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.02	1.02	1.00	1.00	1.00	1.01	1.00	1.02	1.02
Година	2028	2029	2030	2031	2032	2033			
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.03	1.04	1.02	1.02	1.02	1.02			

В таблицата е предложен фактор на растеж на бизнес таксата в регион Стара Загора за периода 2010 - 2033 (фиксираны цени 2009 г.).

Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.00	1.00	0.70	0.80	0.80	0.80	0.85	0.80	0.90
Година	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.00	0.96	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Година	2028	2029	2030	2031	2032	2033			
Фактор на нарастване, предлагани такси	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00			

Приходи от предоставяне на услуги за дейностите със строителни и производствени отпадъци

Общината ще организира площадки за временно съхранение и последваща обработка на строителни отпадъци за рециклиране.

За тази дейност общината / сдружението ще начислява такса вход, достатъчна за възстановяване на разходите по извършените инвестиции и разходите за раздробяване и сортиране на отпадъците.

10.ЦЕЛИ

10.1 Описание на целите

Въз основа на анализа на съществуващата практика по управление на отпадъците и идентифицираните проблеми и несъответствия, както и при отчитане на изискванията на националното законодателството и политика и на конкретните условия и нужди на района, са определени основните цели на програмата за управление на отпадъците на Община Стара Загора.

Целите на НПУО следват принципите за управление на отпадъците, както са описани в Рамковата директива на ЕС като са адаптирани към националните условия.

Основната цел на НПУО в България е да допринесе за устойчивото развитие чрез установяване на интегрирана рамка за управление на отпадъците и стратегия за управление на отпадъците включена в НПУО, която да доведе до:

- ограничаване и намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци;
- подобряване на ефективността на използване на ресурсите;
- максимална отговорност на замърсителите;
- насърчаване на инвестициите и дейностите, свързани с управление на отпадъците.

НПУО определя следните 11 стратегически цели при управление на отпадъците за периода 2009-2013, които са залегнали в програмата:

- предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците;
- екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
- осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците;
- укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната;
- увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците;
- участие на обществеността;
- управление на специфични потоци отпадъци.

Регионалното сдружение за управление на отпадъците - регион Стара Загора ще участва в постигане на стратегическите цели чрез дейностите, изброени по-долу. Част от стратегически цели ще се управляват и от МОСВ и не са описани в програмата.

10.1.1 Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците

Инициативите за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци са насочени както към производителите на продукти – да използват така наречените - чисти технологии, така и към домакинствата, учебните заведения, промишлените предприятия, по-малките фирми, строителните предприемачи и т.н. Това ще доведе до повишаване на общественото съзнание. Ролята на общината в този процес е изключително важна и се състои в:

- насърчаване въвеждането на схеми за повторна употреба, разделно събиране и предаване за рециклиране на отпадъци;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- въвеждане на подходящи икономически инструменти – например определяне на размера на такса „битови отпадъци” съобразно реално образуваните количества от съответното домакинство, а не на база данъчна оценка. Предполага се, че така съответният генератор ще намали генерирането на отпадъци;
- по-голяма популярност на системата за разделно събиране на отпадъците и др.;
- организиране на кампании за информиране и обучение на обществеността за прилаганите схеми за еко-маркировка. Кампаниите ще включват и предложения за начините за предотвратяване и минимизиране на битовите отпадъци.
- извършване на анализ и изследвания на генерираните количества и видове отпадъци;

10.1.2 Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

Участие на общината в системата за разделно събиране на отпадъци, за които се прилага принципа „отговорност на производителя”.

Системата за разделно събиране на отпадъците се организира и финансира от Организация по оползотворяване по силата на договор за съгласуване на дейностите с общината.

Кметът на общината организира изпълнението на задълженията за участие в системите за разделно събиране на територията ѝ в съответствие с чл. 16, ал. 3, т. 5 ЗУО и с наредбата и предаване за оползотворяване на отпадъците.

За тази цел общината осигурява:

- достатъчен административен капацитет и заинтересованост от страна на общинската администрация;
- участие на общината като допълнително звено между Организацията по оползотворяване и фирмите, извършващи дейности с отпадъците относно забавяне и оскъпяване изпълнението на задълженията на съответните производители и вносители;

През 2007 г. общината въведе системата за разделно събиране на отпадъците. Важен инструмент за поддържане на въведената система е осъществяване на ефективен контрол.

Предвидено е следното:

- Изхвърлянето на отпадъци от опаковки, обозначени с маркировка за разделно събиране в определените за целта съдове
- Спазването на други изисквания за разделно събиране на отпадъци от опаковки, определени с общинската наредба по чл. 19 ЗЛО
- Спазването на условията, предвидени в договора с Организацията по оползотворяването
- Доусъвършенстване на настоящите системи в регион Стара Загора за разделно събиране на възобновяеми потоци отпадъци;
- Изграждане на инсталации за сепариране на РЦУО за битови отпадъци. Това включва и изграждането на инсталации за третиране и компостиране на смесени битови отпадъци и зелени отпадъци в инсталацията за сепариране и закрито компостиране.
- Въвеждане на нова разделна схема за събиране, която допълва и изгражда инфраструктурата в съответствие с целите, определени от действащото законодателство и политика в сектора;
- Въвеждане на изисквания и процедури за разделяне на отпадъците при източника, разделно събиране и транспортиране на рециклируеми (включително и биоразградими) материали от потоците битови отпадъци в програмите за управление на отпадъците и договори за общински услуги за събиране на отпадъци
- Разширяване на обхвата за организирано събиране на количествата отпадъци за рециклиране и тяхното оползотворяване;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Упълномощаване на длъжностни лица, които да контролират спазването на забраната за изхвърляне на отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране, в контейнери за смесени битови отпадъци.

Националната програма за управление на отпадъците 2009 - 2013 предвижда рециклирането на отпадъците от строителството (СО) да е 20% през 2010 г, като нарасне до 35% през 2013 г.

10.1.3 Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците

Усилията на общинска администрация ще бъдат насочени към:

- Подобряване на съществуващите практики и условия за събиране и транспортиране на битови отпадъци
- Повишаване качеството на предлаганите услуги за събиране и транспортиране на битовите отпадъци;
- Разширяване на нивото на услугите на общинските системи за организирано събиране на отпадъци;
- Осигуряване на съвременни контейнери за събиране на отпадъците и съответното транспортно оборудване ;
- Оптимизиране на честотата и маршрутите за събиране и транспортиране на битови отпадъци;
- Създаване на изисквания за допълнителни нови ефективни технологии и специализирани транспортни средства;
- Изграждане на претоварни станции за битови отпадъци, съобразно икономическата им ефективност, с цел да се оптимизират транспортните разходи;
- Създаване на системи за интегрирано управление на опасни, широко разпространени и едрогабаритни битови отпадъци (луминесцентни лампи, батерии, акумулатори, бои, лакове, отпадъци от електроника и електронно оборудване, мебели и т.н.);
- Въвеждане на система за разделно събиране на хартия в държавните и общински администрации, и други административни и обществени сгради. Определяне на изискванията към организациите за оползотворяване, за сътрудничество при въвеждането на разделно събиране в държавните и общинските администрации и институции, на общината, с които те имат договор;
- Извършване анализ и изследвания на генерирани количества и видове отпадъци особено в малките населени места;
- Изграждане на пунктове за предаване на опасни битови отпадъци и излезли от употреба гуми (договори за приемането им от лицензирани фирми от площадката на РЦУО);
- Визуална проверка на системите с индивидуални съдове за събиране на битови отпадъци и отказ за приемане , в случай че бъдат открити забранени за депониране отпадъци;
- Въвеждане на система за разделно събиране чрез контейнери или чували за биоразградимите отпадъци, с оглед на тяхното последващо компостиране.
- Информизиране на обществеността ;
- Оптимизиране на разходите за събиране и транспортиране на отпадъците (административни и експлоатационни).

10.1.4 Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Екологосъобразното обезвреждане на отпадъците е заложено в нормативните документи и международни Директиви за отпадъците, отразени изцяло в българското законодателство.

За да се намали въздействието върху околната среда от депонирането на биоразградими общински отпадъци, Директива 1999/31/ЕС за състава на депонираните отпадъци, съдържа клауза за поетапно намаляване на количествата на депонираните биоразградими отпадъци.

Националната програма за управление на отпадъците 2009 - 2013 предвижда рециклирането на отпадъците от строителството.

До изпълнение на крайните цели Националната програма за управление на отпадъците предвижда прилагането на различни мерки.

В общинската програмата за управление на отпадъците са включени следните дейности за екологосъобразно обезвреждане на отпадъците:

- Закриване и рекултивация на съществуващото депо за ТБО;
- Засилване прилагането на контрола върху неконтролирано изхвърляне и неконтролирано изгаряне на отпадъци и др. неконтролирани методи за обезвреждане на отпадъци;
- Поетапно редуциране на количествата на биоразградимите отпадъци от общото количество на биоразградимите отпадъци, депонирани на депото;
- Въвеждане на разделно събиране и третиране на зелените отпадъци;
- Изграждане на регионално депо, отговарящо на настоящите законови изисквания
- Насърчаване на домашното компостиране;
- Изграждане на открити площадки за събиране и компостиране на отделно събраните зелени отпадъци от паркове и градини на територията на общината;
- Изграждане на регионално депо, отговарящо на настоящите законови изисквания;
- Изграждане на площадка за компостиране на регионалното депо.
- Редуциране на обема на депонираните рециклируеми отпадъци чрез предварително сепариране и изграждане на центрове за рециклиране;
- Осигуряване прием на широк спектър отпадъци, различни от обикновените домакински отпадъци, като например: опасни домакински отпадъци, ОЕЕО, ЕГО, градински отпадъци, СО от частни домове, рециклируеми материали и др. на регионалното депо;
- Всички други фракции домакински отпадъци, като опасни отпадъци, ОЕЕО и СО от домакинствата, които не се приемат от общинската система за сметосъбиране, ще бъдат приемани и сортирани в центъра за рециклиране, за да се гарантира, че отпадъците ще бъдат третирани в съответствие с целите на НПУО.

10.1.5 Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Риска от стари замърсявания се предотвратява с ликвидирането на всички нерегламентирани сметища и тяхното рекултивиране до възможност за използване на терените за селскостопански или горскостопански нужди.

В общината поетапно са закрити нерегламентираните сметища.

Предвидено е закриване и рекултивиране на общинското, в съответствие с изискванията на действащите нормативни документи:

- Наредба №7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн. ДВ бр.81 от 2004 г.)м

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Наредба №8 от 24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване на отпадъци (обн. Дв, бр.83 от 2004 г.);
- Указания за разработване на планове за привеждане на съществуващите депа за отпадъци в съответствие с нормативните изисквания – МОСВ;
- Наредба №26/1996 г. за рекултивация на нарушени терени подобряване на слабо продуктивни земи и оползотворяване на хумусния слой;
- Изготвения проект за закриване, включва дейностите: предепонирание и преоткосиране на съществуващите отпадъци, полагане на запечатващ слой пръст по откоси, берми и билото, предотвратяване постъпването на повърхностни води в тялото на депото, изграждане на газови кладенци, отвеждане на инфилтратата от старото тяло на депото, изграждане на ограда. Предвиден е и мониторинг на съществуващото депо.
- За предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци в общинската програма по управление на отпадъците е залегнало следното:
- Предприемане на своевременни мерки за ликвидиране и почистване на локално замърсени терени от временно депониране на строителни отпадъци и сезонни отпадъци с битов и растителен произход;
- Активно участие на всички кметства и кметски наместничества на територията на общината за предотвратяване образуването на локални замърсявания на територията на цялата община както и за тяхното своевременно отстраняване;
- Засилено прилагане на контрола върху неконтролирано изхвърляне и неконтролирано изгаряне на отпадъци и др. неконтролирани методи за обезвреждане на отпадъци;
- Закриване, рекултивиране и мониторинг на общинското депо, което ще се използва до изграждане на РЦУО - Ст. Загора;
- Своевременно възлагане на дейностите по управление на отпадъците (чрез обществена поръчка).

Всички тези мерки водят до преустановяване нерегламентираното депониране, предотвратяват замърсяването на почвите и водите в района. Предотвратява се риска за здравето на хората в районите в близост до депото.

С евентуалното разрастване на системата за разделно събиране на отпадъците се надяваме делът на локално натрупване на отпадъци от опаковки, особено в извънградската зона, да намалее значително.

10.1.6 Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво

Актуализация на общинските наредби за събиране, съхранение и транспортиране на битови, строителни и широко разпространени отпадъци, в съответствие с изискванията и целите на националното законодателство. Актуализацията ще включва изискванията за събиране на опасни отпадъци от домакинствата, взаимодействие със системите за управление при разделно събиране на отпадъци, участието в сдружения на общините в управлението на отпадъците на регионално ниво.

С настоящата програма се планират и мерки за осигуряване на ефективното прилагане на законодателството на местно ниво:

- Идентификация на лицата, образуващи големи количества отпадъци, подлежащи на специално регулиране – биоразградими отпадъци, опаковки и други видове масово разпространени отпадъци
- Периодични проверки за спазването на изискванията на националното и местното законодателство

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Прилагане на ефективни санкции и наказания в случай на неспазване на изискванията, с цел постигане на съответствие със законодателството
- Осигуряване на достатъчен, подходящо квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация
- Осигуряване на достатъчни и подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.)
- Въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни
- Ясно и надлежно документиране на резултатите от проверките.

10.1.7 Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците

Осигуряването на достатъчни и надеждни данни за образуването, състава, събирането, оползотворяването и обезвреждането на различните видове отпадъци е от съществено значение за правилната оценка на съществуващото състояние и за осъществяване на ефективно планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците.

Предвиждат се следните мерки:

- Въвеждане на информационна система за събиране и управление, за да се гарантират коректни данни за характеризиране на отпадъците във връзка с докладването, съгласно Директива 1999/31/ЕО за депонирането на отпадъци
- Дефиниране на отговорностите на различните звена за обработка на информацията
- Обезпечаване дейността с достатъчен персонал, техническо оборудване и подходящи софтуерни продукти
- Оценка на количеството и дела на отделните видове масово разпространени и други отпадъци, за които е въведена системата за разделно събиране
- Въвеждане на прогнози за евентуалното изменение на количеството и морфологичния съставът на отпадъците
- Участие в разработването и прилагането на централизирана информационна система за отпадъците за регион Стара Загора.

10.1.8 Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната

В общинската програма за управление на отпадъците се предвижда следното:

- Ревизия на административния персонал, отговорен за управление на отпадъците в Община Стара Загора
- Приоритетно обучение на специалисти в общинската администрация, ангажирани в прилагането на законовите изисквания за управление на отпадъците
- Периодично обучение и квалификация на администрацията имаща отношение с контрола и извършването на проверка за спазване на изискванията за управлението на отпадъците
- Определяне участието и коопериране с другите общини в регионалното управление на оползотворяването или обезвреждането на отпадъци
- Провеждане на процедури и сключване на договори за възлагане на дейностите по управление на отпадъците
- Осигуряване на договори с фирми с подходяща техника и оборудване.

10.1.9 Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителя плаща” при интегрирано управление на отпадъците

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за общините като цяло.

За прилагането на принципа „замърсителят плаща”, в съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство, се налага бъдещо нарастване на таксите, заплащани от домакинствата до нива, позволяващи възстановяване на всички разходи за извършваните в момента дейности, както и за бъдещото въвеждане на нови съоръжения и услуги.

При повишаването на таксите следва да бъде отчитано състоянието на местната икономика и поносимостта им, съобразно доходите на населението.

Програмата предвижда:

- Мерки за реално нарастване на „такса битови отпадъци”, с цел достигане на нива, покриващи дългосрочните разходи
- Определяне на конкретните дейности по управление на отпадъците за които ще бъдат изразходвани средствата от постъпващи такси
- Определяне на такси за депониране на регионалното депо;
- Обсъждане на възможностите за определяне и въвеждане на такса битови отпадъци на база обем и/или количества генерирани отпадъци, вместо въз основа на данъчната оценка на имотите
- Оценяване на възможности за въвеждане на допълнителна такса за депониране на отпадъците и създаване на по-благоприятни условия за рециклиране и оползотворяване, както и за акумулиране на допълнителни средства за ликвидиране на замърсявания с отпадъци
- Проучване на възможности за финансиране на изграждането на инфраструктурата по управление на отпадъците от ДБ национални и международни финансови институции, както и привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства с цел намаляване на тежестта върху домакинските бюджети от разходите за управление на отпадъците.

10.1.10 Участие на обществеността

Участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците.

За тази цел е предвидено:

- Непрекъснат диалог с участниците в дейностите по управление на отпадъците и организирането на кампании за повишаване на общественото съзнание
- Редовно предоставяне на информация на населението за състоянието на околната среда по подходящ начин – радио, интернет, частен канал TV, материали предоставени от общината
- Привличането на населението, неправителствени организации и заинтересованата индустрия, в процесите на вземане на решения по въпросите на управление на отпадъците
- Запознаване с начина за определяне на „такса битови отпадъци” и отчитането на изразходваните средства
- Провеждане на срещи с населението и запознаване с изискванията на законодателството и политиката за управление на отпадъците у нас и в света, с цел

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

повишаване на общественото съзнание и промяна в поведението на населението, чрез осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, генерирането и обезвреждането на отпадъците

- Провеждане на обществени мероприятия свързани с управлението на отпадъците в общината
- Отчет за успеха на прилаганите мерки за управление на отпадъците.

10.1.11 Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство

Батерии и акумулатори

По данни на НСИ и на агенция „Митници”, производството на оловни акумулатори възлиза на около 15 000 т/год, а количеството на внесените и изнесените е съответно 1500 т/год и 8 000т/год.

Средното потребление на неоловни батерии и акумулатори в бита за Община Стара Загора е оценено на 16 т/год, а на оловни акумулатори 83 т/год.

През месец юли 2010 год. между Община Стара Загора и „Екобатери” АД е сключен договор с предмет организиране, изграждане и прилагане на система за събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), образувани на територията на общината.

Предвидени са следните мерки, които са взети под внимание при сключването на договора с организацията по оползотворяване:

- Осигуряване на съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии и акумулатори на 1000 жители на територията на гр. Стара Загора
- Осигуряване най-малко на едно място за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори на 5000 жители
- Включване в системата за разделно събиране на всички видове батерии и акумулатори, образувани в бита, които попадат в обхвата на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори
- Определяне на изискванията към местата за разполагане на съдове за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори на територията на общината
- Определяне на изискванията към маршрутите за транспортиране на отпадъците
- Въвеждане на задължения към собствениците или наемателите на търговски обекти, домсъветите, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища и др.
- Контрол над изхвърлянето на батерии и акумулатори в съдове за смесени битови отпадъци
- Контрол над лицата, експлоатиращи системата за разделно събиране и за предоставяне на информация
- Редовно информирание на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на батерии и акумулатори, значението на символите, използвани за маркиране, изискванията при отделяне на батериите от уредите, където те са вградени и възможностите за участие в системите за събиране.

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

За управление на този поток отпадъци от домакинствата и обществения сектор, през месец юли 2010 год. Община Стара Загора сключи договор с организацията по оползотворяване на ИУЕЕО „Елтехресурс” АД. С договора са разпределени отговорностите

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

на страните при планиране, организиране и прилагане на системи за събиране, временно съхраняване и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на тези отпадъци от територията на общината.

Излезли от употреба моторни превозни средства

За управление на този специфичен поток отпадъци, Община Стара Загора през месец юли 2010 год. е сключила договор с организацията по оползотворяване Екобулкар” АД, притежаваща изискваното от ЗУО разрешително. В договора са заложили задълженията на страните по организиране на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхранение и разкомплектоване на излезли от употреба МПС.

Тези задължения са в пълно съответствие с изискванията на ЗУО и Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства, както и с изискванията на раздел III от Общинската наредба за управление на отпадъците.

Отработени масла

По – голяма част от операторите, от чиято дейност се отделя такъв вид отпадък имат разрешения от РИОСВ – Стара Загора, за извършване на събиране, транспортиране и временно съхранение. Машинните смазочни масла временно се съхраняват във варели или цистерни на територията на предприятието, след което се предават на фирми въз основа на сключен договор за обезвреждане или оползотворяване.

При подмяна на двигателни масла на леките автомобили, гражданите на община Стара Загора ползват услугите на обособените специализирани пунктове за смяна на масла. Такива пунктове се намират на бензиностанции, автомивки и в автосервизи. Отработените смазочни масла временно се съхраняват във варели или цистерни на територията на съответния пункт, след което се предават на фирми за обезвреждане (регенерация).

Задълженията и контрола към лицата, които образуват отработени масла са регламентирани в Общинска наредба за управление на отпадъците, приета от Общински съвет Стара Загора с Решение № 368/29.05.05 г., изм. с Решение № 201 от 03.10.2005 г. на Старозагорския окр.суд; доп. с Решение № 636 от 22.05.2006 г.;изм. и доп. с Решение № 121 от 24.04.2008 г.; изм. с Решение № 802 от 29.04.2010 г.

Предвиждат се следните дейности:

- Информирание на обществеността за местата за смяна на отработени масла, включително сервизите и бензиностанциите, извършващи смяна на отработени масла на територията на общината
- Регламентиране на задълженията на лицата, генериращи отработени масла и тези, които извършват дейности с тях
- Контрол над местата за смяна на масла
- Редовно информирание на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на отработени масла и възможностите за смяна на отработени масла на територията на общината.

Полихлорирани бифенили/ Полихлорирани терфенили

Съгласно действащото законодателство, общината няма задължения за участие в инвентаризацията и постепенното обезвреждане на оборудването, замърсено с ПХБ/ПХТ. В ход са процедурите по инвентаризация. След приемане на съответната наредба и национален план ще се предвидят дейностите за участие на Общината в мерките за обезвреждане на оборудването, което не е обект на инвентаризация.

Утайки от градските пречиствателни станции за отпадъчни води

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

В процеса на пречистване се образуват утайки, които съдържат множество потенциални замърсители и поради това е необходимо да се планира тяхното третиране и обезвреждане, като компонент на системата за интегрирано управление на отпадъците.

Обемът на утайките зависи от вида на отпадъчните води и възприетия начин на пречистване.

В процеса на очистване на отпадъчните води голяма част от замърсителите преминават в първичните утайки, което налага тяхното по-нататъшно третиране и обезвреждане. В конкретния случай, на площадката на ПСОВ – Стара Загора се очаква генериране на около 1800 м³ /ден утайка с 1 % съдържание на сухо вещество.

Третирането на утайките ще се извършва по следния начин:

- уплътняване с лентова филтърпреса;
- изгниване в метантанк, оразмерен за времепрестой 17 дни при температура на утайката 37°C.
- обезводняване на лентова филтърпреса при стабилизиране с вар и възможност за оползотворяване в селското стопанство.

Прогнозно количество на обезводнената утайка от ПСОВ Стара Загора:

- за денонощие - около 59 м³/d
- за 1 година - 21 535 м³/у при влажност около 80%.

След въвеждане на пречиствателната станция в експлоатация се предвижда обезводнените утайки временно да се съхраняват на площадката на ПСОВ.

Поради характера на производствената дейност на предприятията (предимно хранително-вкусовата промишленост), заустващи в канализационната система на града се очаква формиране на неопасни утайки. Съществуват две възможности за третиране на предварително обработените чрез компостиране утайки, извън площадката на ПСОВ:

- Оползотворяване в земеделието или за рекултивация на нарушени терени;
- Депониране на депо за неопасни отпадъци;

За сега не може да се приеме, че селското стопанство на България е реалистична опция за прилагане на утайките от ПСОВ, но потенциала за това е много голям и в бъдеще ще се полагат усилия за прилагане на тази опция по подходящ начин.

Приложението на утайките в земеделието, също така за възстановяване на терени и рехабилитиране е важна стратегическа цел, залегнала в Националния план за управление на утайките от ГПСОВ.

Стабилизираните утайки от ПСОВ могат да се използват за техническата и биологична рекултивация на съществуващото депо в местността „Мандра баир”. Влагането обработените утайки за рекултивация и озеленяване е реалистичен вариант за оползотворяване на голяма част от него. След приключване на рекултивацията на старото депо, част от утайките могат да се използват за запръстяване на работни участъци на клатки на новото Регионално депо.

В случай, че обстоятелствата налагат макар и краткосрочно депониране на нестабилизираните утайки, следва да се предприемат мерки за въвеждане на изисквания към състава и количествата на утайките, постъпващи за депониране.

Отпадъци от опаковки

Управлението на отпадъците от опаковки се извършва чрез въведената през 2007 год. система за разделно събиране, финансирана от Организацията по оползотворяване „ЕКОПАК България” АД. За целта има разработена и приета „Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки”. Партньори на общината по изпълнение на Програмата са „ЕКОПАК България” АД и фирма „Нелсен – Чистота” АД, която е изпълнител на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване.

Общинската програма предвижда за изпълнение следните мерки:

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

- Съдействие и контрол за включване в системата за разделно събиране на всички видове опаковки, образувани от бита, които попадат в обхвата на *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки*
 - Определяне на изискванията към местата за разполагане на съдове за събиране на отпадъци от опаковки на територията на Общината;
 - Определяне на изискванията към маршрутите за транспортиране на отпадъците
 - Задължаване на собствениците или наемателите на търговски обекти, домсъветите, собствениците (или наематели) на еднофамилни жилища и др. да се отнасят съзнателно към разделното събиране и да използват специализираните съдове по предназначение
 - Контрол над изхвърлянето на отпадъци от опаковки в съдове за смесени битови отпадъци
 - Контрол над лицата, експлоатиращи системата за разделно събиране
 - Въвеждане на изисквания и ред за предоставяне на информация на общината от лицата, експлоатиращи системата за разделно събиране
 - Редовно информиране на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на отпадъците от опаковки, значението на символите, използвани за маркиране и възможностите за участие в системите за разделно събиране.
 - Разширяване обхвата на системата за разделно събиране.

Отпадъци от хуманната медицина

С въвеждането на изискванията на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъци, в българското законодателство се въвежда забрана за депониране на инфекциозни отпадъци от хуманното здравеопазване и налагат търсене и намиране на надеждни методи за тяхното обезвреждане.

Съгласно принципа „замърсителят плаща”, болниците и другите лечебни и здравни заведения са отговорни за безопасното управление на образуваните отпадъци в резултат на тяхната дейност.

Поради липса на собствено съоръжение за обезвреждане на опасните болнични отпадъци на територията на болничните заведения и на територията на общината, опасните отпадъци се предават на лицензирана фирма.

Едрогабаритни отпадъци

В националното законодателство не са въведени задължения за разделно събиране или ограничаване на депонирането на едрогабаритни битови отпадъци. За тяхното управление са предвидени следните мерки:

- постепенно ще бъдат въведени изисквания и мерки за разделното им събиране и оползотворяване с цел намаляване на обема на депонираните отпадъци и удължаване полезния живот на регионалното депо за отпадъци
- ще бъде въведен задължителен и строг контрол при отделянето на неоползотворими материали и опасни вещества (съдържащи се в едрогабаритните отпадъци) и предаването им за обезвреждане
- проучване възможността и провеждане на кампании (веднъж или няколко пъти в годината) за събиране на отпадъците от домовете или предаването им на определени от общината места.
- Ще се популяризира новоизградения бъдещ център за рециклиране на РЦУО.

Негодни за употреба автомобилни гуми

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

С цел изпълнение на забраната за депониране на пневматични и автомобилни гуми на територията на общината в програмата се предвижда следното:

- осъвременяване на организацията за разделно събиране и предаване за оползотворяване на негодните за употреба гуми на лицензирана фирма
- сключване на договори с организации по оползотворяване

Биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене

Следва да се предвидят мерки, обезпечавщи изпълнението на целите на националната и европейска политика в тази област:

- Проучване на количествата, състава и свойствата на биоразградимите отпадъци, образувани на територията на Общината; определяне на видовете отпадъци, за които е отговорна общината
- Изменение и допълнение на общинската наредба по чл. 19 от ЗУО; въвеждане на задължения към собствениците или наемателите на търговски обекти и заведения за обществено хранене, домсъветите, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища и др., както и към лицата, извършващи дейности с биоразградими отпадъци;
- Въвеждане на годишни количествени цели за редуциране на количествата на биоразградимите отпадъци, постъпващи за депониране
- Разработване и прилагане на ред за контрол и отчетност за постигането на количествените цели
- Определяне на необходимите разходи и обосноваване на необходимостта от промяна на таксата "битови отпадъци".
- Разглеждане на няколко алтернативи и определяне на най-подходящата за схема за разделно събиране и технология за третиране на биоразградимите отпадъци;
- Разработване на план за поэтапно въвеждане на разделно събиране и/или домашно копостиране
- Определяне на срокове, отговорни лица и източници на финансиране за предприемане на необходимите организационни мерки за стартиране на тръжна процедура и възлагане на дейностите по разделно събиране
- Осигуряване на устойчиви пазари за продажбата на крайния продукт (компост, биогаз и др.)
- Осигуряване на възможности за обезвреждане на неоползотворими остатъци.

10.2 Подходи за постигане на целите – определяне на тактиката за решаване на проблемите

Община Стара Загора като участник в Регионалното сдружение за управление на отпадъците - регион Стара Загора ще участва в постигане на стратегическите цели чрез дейностите и мерките, предвидени в програмата, прилагане на националното законодателство и политика на местно ниво.

За да се постигнат националните цели са определени регионални индикативни цели.

МОСВ е разработило индикативни регионални цели за определени фракции отпадъци, с цел да бъдат изпълнени основните национални цели, които отговарят на настоящата Рамкова директива за отпадъците 2008/98/ЕО, от 22 ноември 2008 година.

Индикативните цели на НПУО, които са от значение за Регионалното сдружение за управление на отпадъците регион Стара Загора, са представени в таблицата по долу:

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Рециклиране/оползотворяване на отпадъчни фракции	2010	2011	2012	2013
Общински отпадъци (България)	17%	25%	30%	33%
Общински отпадъци (Регион Стара Загора)	16.68%	30.06%	35.35%	35.54% ^{*)}
Строителни отпадъци	20%	25%	30%	35%
Отпадъци от опаковки	47%	49%	52%	54.9%
- Хартия	60%	60%	60%	60%
- стъкло	51%	55%	59.6%	60%
- Метал	50%	50%	50%	50%
- дърво	15%	15%	15%	15%
- пластмаси	19%	20%	22%	22.5%
Излезли от употреба автомобили	82%	82%	83%	84%
Отпадъчни батерии и акумулатори ¹	12%	25%	30%	35%
Отработени масла и петролни продукти	35%	40%	40%	40%

Рециклиране и оползотворяване на общински отпадъци

В съответствие с Рамковата директива за отпадъците България е задължена да рециклира и възстановява 17% от общо генерираните общински отпадъци до 2010 г. като до 2013 г. това изискване се увеличава до 33%.

За да се постигнат националните цели са определени регионални индикативни цели. Министерството на околната среда и водите е разработило индикативни краткосрочни цели (2009-2013 г.) за частта от общинските битови отпадъци в регион Стара Загора, която следва да се рециклира и оползотвори: 16,69% (2010 г.), 30,06% (2011 г.), 35,35% (2012 г.), 35,54% (2013 г.). Не са определени допълнителни индикативни цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъци след 2013 г.

Рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци

В България през 2010 г. трябва да бъдат рециклирани 20% от отпадъците от разрушителни дейности и строителни отпадъци, а до 2013 г., трябва да бъдат рециклирани 35%.

Рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки

Според законодателството на ЕС, България е задължена да гарантира, че до 2010 г. са рециклирани 47% от всички опаковъчни материали, които да достигнат 54,9% в края на 2013 г. Голяма част от материалите от опаковки за рециклиране се покриват директно от различните търговски сектори преди да се смесят с другите битови отпадъци. Делът на отпадъци от опаковки, който се отделя от общинските отпадъци за регион Стара Загора не е добре известен, защото към днешна дата не съществуват надеждни данни за действителното им наличие и рециклиране.

Националните цели са разделени в 5 фракции: хартия, стъкло, метал, пластмаса и дърво. Целите за оползотворяване на хартия (60%), метал (50%) и дърво (15%) са постоянни през целия период. Оползотворяването на стъкло следва да се увеличи от 46% през 2009 г. до 60% през 2013 г., а целта за пластмасите се очаква да се увеличи от 17% (2009 г.) до 22,5% (2013 г.).

Рециклиране на излезли от употреба моторни превозни средства

¹ Само събиране.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

България трябва да рециклира от 81% до 84% от излезлите от употреба автомобили.
Няма изготвени специфични цели за регион Стара Загора.

Рециклиране и събиране на отпадъци от батерии и акумулатори

Събирането на отпадъци от батерии и акумулатори на национално ниво трябва да се увеличи от 5 % през 2009 г. до 35 % през 2013 г.

Отработени масла и петролни продукти

Националните цели за повторна употреба на отработени масла и петролни продукти са 30% през 2009 г., които да достигнат 40% през 2013.

Депониране на биоразградими отпадъци

Прилагат се следните ограничения за депониране на биоразградимите отпадъци в региона - 224 kg/жит./год. за 2010 г., 152 kg/жит./год. за 2013 г. и 109 kg/жит./год. за 2020 г.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

10.2.1 Индикатори за постигане целите на програмата

№	Цел	Основни индикатори за постигане на цел
1	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ✓ сравнение на количеството образувани битови отпадъци спрямо предходни години ✓ процент на обхванато население от системи за събиране на опасни битови отпадъци ✓ работеща база данни
2	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци. Предложена технология за предварително и поетапно постигане на оползотворяване на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ✓ изградена система за събиране, съхранение на РЦУО с работещ ЦР на опасни отпадъци от домакинствата ✓ количества разделно събрани опасни отпадъци от домакинствата; ✓ количество рециклирани /оползотворени отпадъци и съотношението им спрямо общото количество образувани отпадъци ✓ изградена инсталация за закрито компостиране на „зелени отпадъци” на РЦУО ✓ въведени в експлоатация инсталации за рециклиране
3	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ✓ усъвършенствана системата за събиране на зелени отпадъци от общинска фирма по озеленяване и компостиране на РЦУО ✓ количества събрани ЕГО на РЦ в РЦУО ✓ планиране на система за събиране на отпадъци от отопление на твърдо гориво /сгурия/ в еднофамилни къщи
4	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ликвидиране на локални замърсявания с битови и строителни отпадъци ✓ намаляване замърсителите в инфилтратата от РЦУО - показатели на ПСОВ
5	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	<ul style="list-style-type: none"> ✓ извършена рекултивация на общинското депо за ТБО”
6	Осигуряване на база данни за отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ✓ въвеждане на информационна система за събиране и управление на отпадъците ✓ дефиниране на отговорностите на различните звена за обработка на информацията ✓ оценка на общото количество на образуваните отпадъци и дела на отделните видове
7	Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта	<ul style="list-style-type: none"> ✓ актуализирана наредба, издадена съгласно разпоредбите на чл. 19 от ЗУО
8	Укрепване на административния капацитет на община / сдружение	<ul style="list-style-type: none"> ✓ създаден и функциониращ екип за управление на Сдружението ✓ проведени обучения по управление на отпадъците на общинската администрация/сдружение.
9	Увеличаване на	<ul style="list-style-type: none"> ✓ определяне на такса за депониране

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

	инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците	✓ привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства
10	Участие на обществеността	✓ брой проведени информационни кампании
11	Управление на специфични отпадъчни потоци	✓ количество приемане и на опасни отпадъци от домакинствата в РЦ ✓ сключени договори с фирми по оползотворяване

11. ПРОГРАМА ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ

11.1 Безвъзмездно финансиране на инвестиционни проекти

Мерките по управление на отпадъците, планирани в обхвата на проектите за региона са получили финансова подкрепа от Програма ИСПА – проект към договор за техническа помощ EuropeAID/124484/D/DV/BG „Управление на отпадъците в регион Луковит, Стара Загора и Костенец”. От Структурните фондове/ Кохезионния фонд в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка (НСРР), Националния план за развитие и ОП „Околна среда 2007-2013 г” е предвидено финансиране на РЦУО Стара Загора в рамките на програмен период 2009-2013 г.

Прилагането на мерките по ОПОС ще допринесе за изпълнението на основния приоритет на НСРР, а именно „подобряване на базисната инфраструктура”, чрез инвестиции в инфраструктура свързана с опазване на околната среда и в частност – управление на отпадъците.

На територията на страната са обособени няколко региона, в които се базират регионални съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци.

Един от тези региони е регион Стара Загора, който включва общините Чирпан, Ст. Загора, Раднево, Гълъбово, Гурково, Павел баня, Бр. Даскалови, Опан, Мъглиж, Николаево и Казанлък, област Стара Загора и община Твърдица, област Сливен. Местоположението на основната площадка избрана за РД е в Стара Загора.

Регистрирано е сдружение по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел „Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Стара Загора”.

За проект „Управление на отпадъците в регион Луковит, Стара Загора и Костенец” е избран Консултант с договор за техническа помощ EuropeAID 124484/D/SV/BG.

Подготвя се пълен пакет документация и формуляр за кандидатстване за финансиране със средства от Структурните /Кохезионния фондове на краткосрочните приоритетни инвестиционни компоненти от 20-годишните инвестиционни програми.

Максималната налична безвъзмездна финансова помощ по ОП „Околна среда 2007 – 2013 г.“ възлиза на приблизително 49,435,800 лв., като 85% са от ЕС и 15% от Държавния бюджет

Общата инвестиция предвидена за Етап I по ОПОС включва РЦУО – Ст. Загора, инсталация за сепариране и закрито компостиране, три претоварни станции (Гълъбово, Казанлък и Гурково) и 4 Общински центъра за рециклиране (Казанлък, Гурково, Ст. Загора и Гълъбово) и е в размер на 52,037,750 лв.

Финансирането на Фаза 1 на проекта „Изграждане на регионално депо за управление на отпадъците” се предвижда да се извърши по Приоритетна ос 2 на „ОПОС 2007-2013 г.” с помощта на следните финансови източници:

Задължителният финансов принос на бенифициента определен от МОСВ е 5% от допустимите разходи

Безвъзмездна помощ – в размер до 95% от допустимата инвестиционна стойност на проекта.

Безвъзмездната помощ се формира със средства от ЕФИР (85% от безвъзмездното финансиране) и Националния бюджет на РБ (15% от безвъзмездното финансиране).

Собственото финансиране се формира със средства на общините, формиращи Регионалното сдружение в Регион Стара Загора. Тези средства се разпределят пропорционално спрямо населението на всяка една община.

Инвестиционните разходи свързани с бъдещо регионално управление на отпадъците са съгласно изготвеното „Предпроектно проучване за управление на отпадъците в регион Стара Загора” и отчитат капиталовите инвестиции свързани с реализацията на инвестиционния проект

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците
на територията на Община Стара Загора 2011 -2020 год.

Първоначално на РЦУО – Ст. Загора ще се изградят следните елементи (фаза I):

- Външни връзки;
- Клетка I за регионалното депо с полезен обем 1,22 млн. m³;
- Вътрешните пътища и съпътстващата инфраструктура, обслужваща клетка I на регионалното депо;
- Мерки за мониторинг и защита на околната среда (Пречиствателна станция за инфилтрат, резервоари за техническа вода, мониторингови кладенци и др.)
- Инсталация за механично сепариране и инсталация за закрито компостиране на зелени маси и на общински битови отпадъци;
- Необходима инфраструктура (вкл. кантар, административни, технически и производствени сгради, охранителни канавки, ограда и др.);
- Център за Рециклиране.

Предвижда се финансиране на фаза I на проекта за „Изграждане на регионален център за управление на отпадъците да се изпълни със средства по „ОПОС 2007-2013 г.“. Първоначалните инвестиции за изпълнението на фаза I на проекта са както следва:

№	Инвестиционни разходи за фаза I на проекта с финансиране по „ОПОС 2007-2013г.“	Стойност без ДДС (лева)	Стойност с ДДС (лева)
1	Строителство и оборудване на Етап I за регионалното депо (клетка 1, всички вътрешни пътища и съпътстващата инфраструктура, Мерки за мониторинг и защита на околната среда (Пречиствателна станция за инфилтрат, резервоари за техническа вода, мониторингови кладенци и др.)	17,309,697	20,591,63
2	Площадка за механично сепариране и компостиране на зелени отпадъци от паркове и градини и шредирани общински отпадъци	12,937,625	15,525,150
3	Общински център за рециклиране (общински събирателен център)	540,757	648,909
4	Съоръжение за третиране на едрогабаритни отпадъци	840,000	1,008,0000
5	Строителство и оборудване на ПС Казанлък	6,918,957	8,302,749
6	Строителство и оборудване на ПС Гурково	1,915,654	2,298,785
7	Строителство и оборудване на ПС Гълъбово	2,644,101	3,172,922
8	Доставка на контейнеровози	340,000	408,000
Общо инвестиционни разходи		43,514,792	52,037,750

Инвестиционните разходи са представени в Инвестиционния план

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПЛАН	ПЪРВОНА- ЧАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ	БЪДЕЩИ ИНВЕСТИЦИИ И РЕИНВЕСТИЦИИ									
	2011	2016	2017	2019	2021	2023	2024	2029	2030	2031	2036
	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.
Разходи за придобиване на земя	900,000										
Разходи за подготовка на проекта (проектиране и др.	595,000										
Разходи за строителство	31,503,044	4,400,672	2,233,207	70,000,000	1,627,500	3,151,801	2,911,957	0	1,686,260	5,799,295	1,467,110
Разходи за доставка на мобилно оборудване	4,113,900	0	0	0	756,650	0	0	1,000,000	0	1,562,400	0
Разходи за строителен надзор	1,896,362	242,037	122,826	3,850,000	999,578	173,349	160,158	0	92,744	397,081	80,691
Разходи за управление на проекта и публичност	948,181	121,018	61,413	1,925,000	163,712	86,675	80,079	0	46,372	198,541	40,346
Непредвидени разходи	3,150,304	440,067	223,321	7,000,000	162,750	315,180	291,196	0	168,626	579,929	146,711
Доставка на контейнеровози	340,000				340,000					340,000	
ОБЩА СТОЙНОСТ, без ДДС	43,514,792	5,203,795	2,640,767	82,775,000	4,050,191	3,727,004	3,443,389	1,000,000	1,994,002	8,877,246	1,734,857
ОБЩА СТОЙНОСТ, с ДДС	52,037,750	6,244,554	3,168,920	99,330,000	4,860,229	4,472,405	4,132,066	1,200,000	2,392,802	10,652,695	2,081,829

11.2 Инвестиционен план за системата за управление на отпадъците

Консултантът РНЕП е представил за регион Стара Загора 20-годишен инвестиционен план на системата за управление на отпадъците (ИПСУО).

ИПСУО регион Стара Загора е разделен на краткосрочен, средносрочен и дългосрочен, както е показано в таблицата. Първоначалните инвестиции се приема да се изпълнят през 2011 г. (годината 0), с цел да се даде възможност изпълнението да започне през 2012 г. (година 1).

Инвестиции, без ДДС, лв.	Година 0	Година 1	Година 2	година 3	година 4	Средно-срочен	Дълго-срочен
	2011	2012	2013	2014	2015	2016-20	2021-2030
Съхранение на отпадъци	1,135,000	0	0	0	0	0	0
Сметосъбиране	1,089,375	0	0	0	0	2,254,875	5,152,875
Претоварване (3 ПС)	11,478,713	0	0	0	0	0	1,703,499
Камиони на дълги разстояния (РЦУО)	367,500	0	0	0	0	0	367,500
Закрито компостиране/МБГ - Етап I и Етап II	12,937,625	0	0	0	0	82,775,000	2,040,081
Ново депо	17,309,697	0	0	0	0	7,844,562	10,878,751
Стари депа в региона	0	24,620,888	0	0	0	0	0
ЦР на РЦУО	540,757	0	0	0	0	0	186,244
ЕГО	880,000	0	0	0	0	0	440,000
Общо, без ДДС	45,738,667	24,620,888	0	0	0	92,874,437	20,768,950
Инвестиции, с ДДС, лв.	2011	2012	2013	2014	2015	2016-20	2021-2030
Съхранение на отпадъци	1,362,000	0	0	0	0	0	0
Сметосъбиране	1,307,250	0	0	0	0	2,705,850	6,183,450
Претоварване (3 ПС)	13,774,455	0	0	0	0	0	2,044,199
Камиони на дълги разстояния (РЦУО)	441,000	0	0	0	0	0	441,000
Закрито компостиране/МБГ - Етап I и Етап II	15,525,150	0	0	0	0	99,330,000	2,448,098
Ново депо	20,591,636	0	0	0	0	9,413,474	13,054,501
Стари депа в региона	0	29,545,065	0	0	0	0	0
ЦР на РЦУО	648,909	0	0	0	0	0	223,493
ЕГО	1,056,000	0	0	0	0	0	528,000
Общо, с ДДС	54,706,400	29,545,065	0	0	0	111,449,324	24,922,740

ИПСУО напълно отразява предложената система за управление на отпадъците при ограничен брой инвестиционни мерки.

12. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие обхваща периода 2011 – 2030 г. и включва основните мерки и дейности, предвидени за изпълнение на поставените в Програмата цели. Структурата на Плана за действие е съобразена с целите и приоритетите на програмата.

Планът отразява основно регионализацията в УО в контекста на Кандидатстване по ОПОС за изграждане на РЦУО - Стара Загора и произтичащите от това действия.

Краткосрочният план за действие обхваща период 2011 – 2015 г.

Средносрочният план за действие обхваща период 2016 – 2030 г.

Дългосрочният план за действие обхваща период 2021 – 2030 г.

Краткосрочен план за действие 2011 – 2015

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
1.	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците					
1.1.	Информационна кампания за насърчаване въвеждането на схеми за повторна употреба, разделно събиране и предаване за рециклиране на отпадъци	2011	2015	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“	1000 годишно	Общински бюджет
1.2	Възлагане на проучване за определяне на най-подходящия за общината механизъм за диференцирано заплащане на такса битови отпадъци съобразно реално образуваните количества от съответното домакинство, а не на база данъчна оценка	2011	2012	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“	5000	Общински бюджет – такса битови отпадъци
1.3	Организиране на кампании за информиране и обучение на обществеността за прилаганите схеми за еко-маркировка – Празници на града, пролетно и есенно почистване	2010	2012	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“	1000 годишно	Общински бюджет Възможности за финансиране по оперативни програми
1.4	Организиране на мероприятията за популяризиране на схемите за „еко-маркировка“ и повишаване на екологичното съзнание на купувачите	2012	2013	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“	5000	Общински бюджет Възможности за финансиране по оперативни програми
1.5	Провеждане на информационни кампании за въвеждане на “чисти технологии” от производителите на продукти и повишаване обществената информираност и екокултура	2012	2015	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“ Фирмите производители в региона Организацията по оползотворяване	10000	Организацията по оползотворяване и Фирмите производители в региона

№	Цел/дейност	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
2	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци					
2.1	Запознаване на обществеността с Център за Рециклиране на РЦУО – Стара Загора, като място за предаване на битови опасни отпадъци, зелени отпадъци и разделно събрани отпадъци – разпечатване на информационни брошури/работа със журналисти	2011	2012	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“ Регионалното сдружение за Управление на отпадъците	2000	Общински бюджет Бюджет на Регионалното сдружение за управление на отпадъците
2.2	Включване на повече населени места от общината в схемата за разделно събиране – доставка на съдове	2011	2015	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“ Организация по оползотворяване	75000	Организация по оползотворяване
2.3	Закупуване на контейнери за домашно компостиране на биоразградими отпадъци и определяне на места за поставяне	2011	2015	Общинска администрация - Отдел „Екология и чистота“	100000	Общински бюджет; Възможности за финансиране по донорски програми
2.4	Контрол и мониторинг на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки от населението	2011	2015	Общинска администрация - звено КЧООС		Общински бюджет
2.5	Упълномощаване на длъжностни лица, които да контролират спазването на забраната за изхвърляне на отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране, в контейнери за смесени битови отпадъци.	2011	2015	Общинска администрация – кмет		Общински бюджет

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
3.	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците					
3.1.	Повишаване качеството на предлаганите услуги за събиране и транспортиране на битовите отпадъци, автопарк	2011	2015	Общинска администрация – кмет	-	Общински бюджет
3.2.	Осигуряване на контейнери за сметосъбиране /подмяна на амортизирани/	2011	2015	Общинска администрация – кмет	400000	Общински бюджет, Концесионер
3.3.	Оптимизиране на честотата и маршрутите за събиране и транспортиране на битови отпадъци	Периодично		Общинска администрация – кмет	-	
4.	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци					
4.1.	Изграждане на РЦУО- Стара Загора и трите ПС в системата за регион Стара Загора	2012	2014	Общинска администрация – кмет Рег. сдружение	52037750	ОПОС Национален бюджет Общински бюджети на общините в сдружението
4.2.	Проучване възможностите за изграждане на инсталация за третиране на ТБО. Избор на технология, предпроектни проучвания, осигуряване на финансиране.	2012	2014	Общинска администрация – кмет Рег. сдружение		
5.	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци					
5.1.	Контрол върху дейностите по поддръжка на съществуващото общинско старо депо и предотвратяване на създаването на нови нерегламентирани сметища	2011	2014	Общинска администрация – кмет		Общински бюджет
5.2.	Закриване и рекултивация на съществуващото депо за ТБО /разходи по СМР/	2014	2015	Общинска администрация – кмет	7800000	Общински бюджет Национален бюджет ПМС 209
5.3.	Засилено прилагане на контрола върху неконтролирано изхвърляне и неконтролирано изгаряне на отпадъци и др. неконтролирани методи за обезвреждане на отпадъците	Ежегодно		Общинска администрация – кмет Отдел „Екология и чистота“		

№	Цел/дейност	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
6.	Осигуряване база данни за отпадъците					
6.1.	Разработване и прилагане на централизирана информационна система за отпадъците – създаване на база данни за количества и вид отпадъци	2011	2013	Общинска администрация Регионално Сдружение за управление на отпадъците	2000	Общински бюджет
7.	Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта					
7.1	Актуализиране на наредбата за управление на отпадъците и поддържане на чистотата издадена съгласно разпоредбите на чл. 19 от ЗУО	2011	2012	Общински съвет Общинска администрация – кмет Отдел „Екология и чистота“		
8.	Укрепване на административния капацитет на община / сдружение					
8.1.	Назначаване/определяне на един общински служител, който да администрира единствено въпросите на управлението на отпадъците	2011	2012	Общинска администрация – кмет		Общински бюджет
8.2	Подбор на персонал за работа в РЦУО	2013	2014	Общинска администрация – кмет Отдел „Екология и чистота“ Регионалното сдружение		Общински бюджет
8.3	Провеждане на обучения по управление на отпадъците на общинската администрация/сдружение		Ежегодно	Общинска администрация - отдел „Екология и чистота“ Регионалното сдружение	10 000	Общински бюджет

№	Цел/дейност	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
9.	Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците					
9.1	Определяне на такса БО –такса вход РЦУО		Ежегодно	Общински съвет Регионалното сдружение		
9.2	Привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства		Ежегодно	Общинска администрация – кмет Отдел „Екология и чистота”		
10.	Участие на обществеността					
10.1	Провеждане на информационни кампании за повишаване на общественото съзнание, за осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, генерирането и обезвреждането на отпадъците	2011	2015	Общинска администрация – кмет Отдел „Екология и чистота” Организации по оползотворяване	37500	Общински бюджет/ Организации по оползотворяване
11.	Управление на специфични отпадъчни потоци					
11.1	Сключване на договори с фирми по оползотворяване/контрол върху дейностите по третиране на отпадъците от специфичните потоци	2011	2015	Общинска администрация – кмет Организации по оползотворяване		Бюджет на фирмите по оползотворяване
11.2	Разработване и прилагане на информационна система за количеството на приетите опасни отпадъци от домакинствата на РЦ в РЦУО-Стара Загора и отчитането им пред ОбС и Регионалното сдружение	2013	2014	Общинска администрация – кмет Организации по оползотворяване	7500	Общински бюджет

Средносрочен план за действие 2016 – 2020

№	Цел/дейност	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
1.	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците					
1.1.	Осигуряване на контейнери за сметосъбиране	2016	2020	Общинска администрация – кмет	200 000	Общински бюджет Концесионер
1.2	Осигуряване на сметосъбиращ автомобил	2016	2020	Общинска администрация – кмет	100 000	Общински бюджет Концесионер
2.	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци					
2.1	Изграждане на завод за третиране на отпадъци или нова клетка за депониране на РЦУО- Стара Загора	2017	2019	Общинска администрация – кмет Рег. сдружение	50 000 000	ПЧП, Общински бюджети на общините в сдружението, Донорски програми
2.2	Разширяване на инсталацията за закрито компостиране /МБТ –Етап II елемент на РЦУО	2016	2020	Общинска администрация – кмет Рег. сдружение	500 000	Общински бюджети на общините в сдружението

Дългосрочен план за действие 2021 – 2030

№	Цел/действие	Начален срок	Краен срок	Отговорник за изпълнението	Очаквани разходи лева	Предлагани източници за финансиране
1.	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците					
1.1.	Осигуряване на контейнери за сметосъбиране	2021	2030	Общинска администрация – кмет	400 000	Общински бюджет /Концесионер
1.2.	Осигуряване на сметосъбиращи автомобили	2021	2030	Общинска администрация – кмет	500 000	Общински бюджет /Концесионер
2.	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци					
2.1.	Техническа и технологична модернизация на инсталациите и съоръженията за третиране на отпадъци от РЦУО	2021	2030	Общинска администрация – кмет Рег. Сдружение	2 000 000	Общински бюджети на общините в сдружението
2.2.	Разширяване обхвата на домашното компостиране	2016	2020	Общинска администрация – кмет Рег. Сдружение	500 000	Общински бюджети на общините в сдружението
2.3.	Техническа и технологична модернизация на претоварните станции	2021	2030	Общинска администрация – кмет Рег. Сдружение	50 000	Общински бюджети на общините в сдружението
2.4.	Обновяване на автомобилния парк за транспорт на дълги разстояния от ПС до РЦУО	2021	2030	Общинска администрация – кмет Рег. Сдружение	100 000	Общински бюджети на общините в сдружението
2.5.	Техническа и технологична модернизация на съоръженията за третиране на ЕГО – Мобилно оборудване	2021	2030	Общинска администрация – кмет Рег. Сдружение	50 000	Общински бюджети на общините в сдружението

13. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Изпълнението на програмата се контролира от Кмета на община Стара Загора и кметовете на населените места.

Кметът на община Стара Загора определя оторизирани лица за изпълнението на контролните функции по чл. 92, ал. 1, чл. 96 и чл. 97, ал. 2 от ЗУО.

Определените отговорници отчитат изпълнението на етапите на плана пред Кмета на Община Стара Загора.

Годишните отчети по чл.32 от ЗУО се подготвят на базата на данните от фирмите, изпълняващи дейностите по третиране на отпадъците

Ежегодно се изготвя отчет за изпълнение на Програмата. Кметът на Общината внася в Общински съвет отчет за изпълнението на Програмата, а при необходимост и предложения за нейното допълване и актуализиране. Копие на отчета се представя на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Стара Загора, до 31 март на следващата година.

Подготовката на годишните отчети, обобщаването на резултатите и следенето на изпълнението на програмата се осъществява от оторизиран специалист от Общинската администрация.

Ежегодното докладване за конкретните дейности по изпълнение на Плана за действие към Програмата се изготвя съвместно с Регионалното сдружение за управление на отпадъците – Стара Загора.